

Bundel van de Vergadering Algemeen Bestuur GSP van 27 juni 2019

- 1 Opening en vaststellen agenda
 0 Agenda AB 27 juni 2019.doc
- 1.a Aanwijzing voorzitter Gemeenschappelijke Regeling
 1a vertegenwoordiging provincie Groningen.docx
- 2 Mededelingen en inkomende / uitgaande stukken
- 3 Verslag van de openbare vergadering van 29 maart 2019
 3 Verslag openbare vergadering AB GR Havenschap GSP, d.d. 29-03-2019.docx
- 4 Definitieve vaststelling van de jaarrekening 2018 GR
 4a jaarrekening 2018 GR Voorstel.docx
 4b REQ3360200 18 A Machtigingsbrief en controleverklaring.pdf
- 5 Definitieve vaststelling van de begroting 2020 GR
 5 programmabegroting 2020 GR Voorstel.docx
 4b REQ3360200 jaarstukken
- 6 Verslag van de havenmeester
 6a Rapportage havenmeester 2018.docx
 6b Rapportage Hm 2018 publiek 1.0.pdf
- 7 Voorstel tot wijziging van de tekst van de GR
 7a wijziging Gemeenschappelijke Regeling.docx
 7b Tekst gemeenschappelijke regeling wijziging 2018 concept 29 mei 2019.docx
 7c Delfzijl beheersgebied grens uitbreiding Farmsumerhaven+noordzijde-A4L.pdf
 7d Eemshaven beheersgebied 2017 uitbreiding grens-A4L met zuidoost.pdf
 7e Overzicht met wyz nr. 8 20190706.doc
- 8 Rondvraag
- 9 Sluiting

Ons kenmerk: 2019.
Onderwerp: Agenda AB vergadering
d.d. 27 juni 2019

Aan de leden van het Algemeen Bestuur van
GR Havenschap Groningen Seaports

Delfzijl, 7 juni 2019

Geachte AB-leden,

Namens de voorzitter nodig ik u hierbij uit voor het bijwonen van een vergadering van het Algemeen Bestuur van Groningen Seaports, die zal worden gehouden op **donderdag 27 juni 2019 om 12.00 uur** op het kantoor van Groningen Seaports te Delfzijl.

De agenda voor deze vergadering luidt als volgt:

1. Opening en vaststellen agenda
- 1a. Aanwijzing voorzitter Gemeenschappelijke Regeling (Besluitvorming)
2. Mededelingen en inkomende/uitgaande stukken
3. Verslag van de openbare vergadering van 29 maart 2019
Ter vaststelling. (Besluitvorming)
4. Definitieve vaststelling van de jaarrekening 2018 GR
Ter vaststelling (Besluitvorming)
5. Definitieve vaststelling van de begroting 2020 GR
Ter vaststelling (Besluitvorming)
6. Verslag van de havenmeester (Informatie)
7. Voorstel tot wijziging van de tekst van de GR
Advies uitbrengen aan raden en staten (Besluitvorming)
8. Rondvraag
9. Sluiting

GR Havenschap GRONINGEN SEAPORTS

A.A. Swart
Secretaris

Aanvullende opmerkingen: Gelet op het tijdstip van de vergadering wordt na afloop gezorgd voor een broodje.

Voorstel aan Algemeen Bestuur

Datum AB-vergadering: 27 juni 2019

Nummer:

Agendapunt:

Voor akkoord

Datum

Paraaf

Secretaris: A.A. Swart

7 juni 2019

Onderwerp: aanwijzing voorzitter

Inleiding

Op 20 maart 2019 hebben er verkiezingen plaatsgevonden voor provinciale staten. Als gevolg van de verkiezingen is er een nieuw college van gedeputeerde staten gevormd. Provinciale staten van Groningen hebben op 29 mei jl. een definitief besluit genomen over de vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke Regeling. Vervolgens doen de staten een voordracht aan het Algemeen Bestuur tot de aanwijzing van de voorzitter van de Gemeenschappelijke Regeling.

Aanwijzing leden AB

Grondslag voor dit besluit van provinciale staten zijn de artikelen 8.1 en 9.1 van de regeling:

“De staten wijzen uit hun midden en uit het college van het college van gedeputeerde staten vier (4) leden aan om zitting te nemen in het algemeen bestuur. Tenminste twee (2) van de aan te wijzen leden maken deel uit van het college van burgemeester en wethouders.”

“De staten wijzen uit hun midden en uit het college van uit het college van gedeputeerde staten twee (2) plaatsvervangende leden voor het algemeen bestuur aan. Tenminste één (1) van de aan te wijzen plaatsvervangende leden maakt deel uit van het college van burgemeester en wethouders”.

Als vertegenwoordiger in het AB zijn aangewezen:

- P.H.R. Brouns (GS);
- F.Q. Gräper – van Koolwijk (GS);
- H. Haze (PS);
- G.J. Steenbergen (PS).

Als plaatsvervangende vertegenwoordiger in het AB zijn aangewezen:

- N. Homan (GS)
- E.E. Kuiper (PS)

De leden worden aangewezen voor een periode, gelijk aan de zittingsduur van provinciale staten.

Aanwijzing voorzitter

Artikel 22 van de regeling geeft een opdracht aan het AB om uit zijn midden een voorzitter aan te wijzen. Dit op voordracht van provinciale staten. Dit moet een AB lid zijn, dat ook deel uitmaakt van het college van Gedeputeerde staten. PS dragen P.H.R. Brouns voor.

Voorstel:

de heer P.H.R. Brouns overeenkomstig de voordracht van provinciale staten van Groningen aan te wijzen als voorzitter van de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports.

**Verslag openbare vergadering van het Algemeen Bestuur van de GR Havenschap GSP,
d.d. 29-03-2019 van 09.30 uur tot 09.40 uur op het gemeentehuis van de gemeente Delfzijl.**

Aanwezige leden:

Provincie Groningen : P.H.R. Brouns (voorzitter), E. Eikenaar, H. Meendering, B. Schmaal;

Gemeente Delfzijl : J.A. Ronde (vicevoorzitter), C. Buffinga, J.H. Menninga,;

Gemeente Het Hogeland : E. Dijkhuis, mw. K. Rutgers, mw. A. Smits, mw. A. Waal;

Afwezig: : mw. F. Gräper, E.K.H. Stulp, mw. J. Klei;

Voorts aanwezig:

RvC GSP NV : B. Bruggeman;

Directie GSP NV : C.L. König (CEO), H.V. Sanders (CFO);

Ambtelijke ondersteuning:

GR GSP : A. Swart (secretaris);

RvC GSP NV : M. van den Dungen (secretaris);

Verslagbureau Groningen : Th. Poggemeier,

Gast: : Liza Brouns.

1. Opening en vaststellen agenda

Dhr. Brouns opent deze extra vergadering die in de raadszaal van Delfzijl wordt gehouden en heet de aanwezigen welkom. Hij meldt dat zijn dochter aanwezig is als stagiaire en dat zij gewend is om met vertrouwelijke informatie om te gaan. Afwezig hebben zich gemeld de heren Dijkhuis (niet vervangen door dhr. Blok) en dhr. Stulp (niet vervangen door mw. Volmer) en mw. Klei, alsmede mw. Gräper (vervangen door dhr. Eikenaar).

Provinciale Staten heeft tijdelijk twee nieuwe leden voor dit Algemeen Bestuur aangewezen, te weten de heren Schmaal en Meendering. Als plaatsvervanger is dhr. Kuiper aangewezen. Als het goed is hebben de leden van dit AB het betreffende besluit van PS ontvangen bij de agenda.

Formeel dient de benoeming van nieuwe leden van het AB te worden bekrachtigd. Daartoe vraagt dhr. Brouns of het AB de voordracht van PS van nieuwe leden voor het AB kan bekrachtigen en concludeert dat dit het geval is. Hij wenst de heren Schmaal en Meendering van harte welkom en een zeer goede vergadering toe.

Voor deze extra vergadering zijn slechts het voorstel waarvoor deze vergadering is uitgeschreven en de notulen geagendeerd. Alle overige onderwerpen zullen in de reguliere vergadering aan de orde komen.

2. Mededelingen en inkomende/uitgaande stukken

Er zijn geen mededelingen en inkomende/uitgaande stukken.

3. Verslag van de openbare vergadering van 15 maart 2019

Dhr. Brouns concludeert dat het verslag ongewijzigd wordt vastgesteld.

- Schorsing van de openbare vergadering

- Heropening van de vergadering in "openbare zitting"

4. Rondvraag

Mw. Rutgers heeft een algemeen punt van aandacht. De stukken bevatten een zeer ingewikkelde juridische en financiële informatie die voor velen moeilijk te lezen is. Daarom vraagt zij of er in de toekomst een uitgebreidere toelichting bijgevoegd kan worden.

Dhr. Brouns zal dit verzoek aan de NV overbrengen. Eventueel, als men dat op prijs stelt, kan een ambtelijke annotatie (met extern advies) vanuit de Provincie met het AB worden gedeeld. Dit laat dhr. Brouns over aan de eigen overwegingen van de AB-leden. De wens is hierbij overgebracht om daar waar het technisch-juridisch wordt, een leesbare toelichting te vertrekken.

Dhr. Sanders verklaart hier alle begrip voor te hebben. Met name ten aanzien van dit voorstel wordt de nodige juridische en financieel-technische kennis voorondersteld om goed te begrijpen waar het hier precies over gaat. Gehoord de wens voor een toelichting zal de NV hiermee in de toekomst rekening houden.

Dhr. König benadrukt dat de NV zeer verheugd is over het zojuist genomen besluit van de AvA

dat een belangrijk moment representeert in de ontwikkeling van het bedrijf. Hiermee kunnen stappen vooruit gezet worden. Op toekomstige acquisities zal dit zeker een positief effect hebben.

Dhr. Sanders sluit zich hier volledig bij aan en bedankt het AB voor de getoonde flexibiliteit.

Dhr. Brouns bedankt de leden voor de aanwezigheid en de snelheid die is betracht waardoor slagvaardig is geopereerd. Het is inderdaad een ingewikkelde materie, waarover een historisch besluit is genomen in het licht van de verzelfstandiging van GSP die een aantal jaren geleden is ingezet en geleid heeft tot een aandeelhoudersstatuut waarin enerzijds de haven nadrukkelijk in de positie is gebracht om te acquireren en de werkgelegenheid in deze regio op een duurzame manier te stimuleren en waarin anderzijds het risico dat de overheden lopen in toenemende mate is beperkt. Dit is in dit proces een belangrijke eerste stap. Hij bedankt het AB dat dit mogelijk heeft gemaakt.

Sluiting

Dhr. Brouns sluit de vergadering om 09.40 uur.

Voorstel aan het Algemeen Bestuur

Datum DB-vergadering: 27 juni 2018

Nummer: GR2019

Agendapunt:

Voor akkoord

Datum

Secretaris: A. Swart

6 juni 2019

Onderwerp: programmaverantwoording en jaarrekening 2018

Inleiding

Conform van artikel 31.1 van de Gemeenschappelijke Regeling heeft het dagelijks bestuur voor 15 april de door de registeraccountant gecontroleerde rekening over het afgelopen boekjaar aan de raden en staten aangeboden.

Die kunnen vervolgens hun eventuele gevoelens en bezwaren kenbaar maken aan het Algemeen Bestuur, met een afschrift aan het dagelijks bestuur. Het AB zal dan met in achtneming van de reacties van de raden en staten een definitief besluit nemen. Binnen twee weken na dit besluit dient de definitieve jaarrekening dan te worden aangeboden aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Totstandkoming

Bij dit voorstel treft u de programmaverantwoording en jaarrekening 2018 van de Gemeenschappelijke Regeling aan. Het is een door Deloitte opgeleverde productie op basis van de administratie van de Gemeenschappelijke Regeling. Het gehanteerde format voldoet volledig aan de eisen van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De verantwoording is beoordeeld door onze accountant EY. De controleverklaring is bijgevoegd. Deze verklaring maakt onderdeel uit van de jaarrekening.

Programmaverantwoording en jaarrekening

Bij het opstellen van de rekening is er voor gekozen om vast te houden aan de opbouw zoals die ook voorgaande jaren is geweest. Daarmee wordt de vergelijkbaarheid met voorgaande jaren vergroot.

Het resultaat over 2018 bedraagt € 0,00. Dit komt overeen met het resultaat uit de begroting 2017.

Uit de jaarrekening blijkt dat de beheerskosten lager zijn uitgevallen dan vooraf verwacht. De inschatting dat verdere verzelfstandiging extra kosten met zich meebrengt is ook voor 2018 meegevallen. Tevens zijn de financiële baten lager uitgevallen doordat de safe harbour premie is berekend over een lager bedrag aan gewaarborgde leningen.

Er zijn geen gevoelens of bezwaren van de deelnemende raden en staten ontvangen.

Advies:

Bijgevoegde programmaverantwoording en jaarstukken 2018 vaststellen en zenden aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Mandaat: AB

- Bijlage:**
1. Programmaverantwoording en jaarrekening 2018
 2. Controleverklaring van de accountant
-

De leden van het algemeen bestuur van
GR Havenschap Groningen Seaports
T.a.v. de heer A. Swart
Postbus 20004
9930 PA DELFZIJL

Groningen, 11 april 2019

39922927/ks

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Hierbij ontvangt u een gewaarmerkt exemplaar van de jaarstukken 2018 van GR Havenschap Groningen Seaports, voorzien van onze controleverklaring d.d. 11 april 2018. Ook zenden wij u twee losse exemplaren van bovengenoemde controleverklaring.

Wij machtigen u, onder de condities genoemd in bijgaand informatieblad Openbaarmaking van controleverklaringen, onze in de bijlage opgenomen controleverklaring op te nemen en openbaar te maken in de sectie Overige gegevens van de jaarstukken voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2018, die overeenkomt met het bijgevoegde gewaarmerkte exemplaar, mits de algemene vergadering de gecontroleerde jaarrekening ongewijzigd vaststelt. Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan samen met de jaarstukken.

Onze controleverklaring is voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke handtekening. Wij verzoeken u onze controleverklaring zonder persoonlijke handtekening op te nemen in de openbaar te maken jaarstukken. Wij sluiten één exemplaar bij van de controleverklaring voorzien van een originele handtekening. Dit exemplaar is ten behoeve van uw archief. Het publiceren van de door ons voor identificatiedoeleinde gewaarmerkte jaarstukken is niet toegestaan.

Overigens wijzen wij erop dat, indien tot de vergadering van het algemeen bestuur omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarstukken noodzakelijk maken, een dergelijke aanpassing nog vóór de vergadering van het algemeen bestuur moet worden gemaakt. Uiteraard vervalt in die situatie onze bovengenoemde toestemming.

Een exemplaar van de jaarrekening dient te worden ondertekend door de leden van het dagelijks bestuur en te worden aangeboden aan het algemeen bestuur. Deze jaarrekening dient te worden vastgesteld in een vergadering van het algemeen bestuur en de vaststelling dient te worden genotuleerd.

Indien u deze jaarstukken, waaronder de door de accountant gecontroleerde jaarrekening opneemt op internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken goed zijn afgescheiden van andere. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat (U verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening).

Tot het geven van nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

drs. R.J.H. Wortelboer RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Bijlagen: Controleverklaring zonder persoonlijke handtekening ten behoeve van opname in de
 overige gegevens van de jaarstukken
 Controleverklaring voorzien van de originele handtekening ten behoeve van uw archief
 Gewaarmerkt exemplaar van de jaarstukken
 Informatieblad Openbaarmaking van controleverklaringen

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports
(hierna: GR Havenschap Groningen Seaports)

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van GR Havenschap Groningen Seaports te Delfzijl gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- ▶ geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva van GR Havenschap Groningen Seaports op 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- ▶ zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van GR Havenschap Groningen Seaports, zoals opgenomen in het normenkader welke bij besluit van 17 december 2018 is vastgesteld door het algemeen bestuur.

De jaarrekening bestaat uit:

- ▶ het overzicht van baten en lasten over 2018;
- ▶ de balans per 31 december 2018;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- ▶ de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 17 december 2018 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van GR Havenschap Groningen Seaports zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 23.820. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2018. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ de inleiding;
- ▶ het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur van GR Havenschap Groningen Seaports is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening
Het dagelijks bestuur van GR Havenschap Groningen Seaports is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV.

Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van GR Havenschap Groningen Seaports, zoals opgenomen in het normenkader welke bij besluit van 17 december 2018 is vastgesteld door het algemeen bestuur.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om GR Havenschap Groningen Seaports in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van GR Havenschap Groningen Seaports.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 17 december 2018, het Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ Het identificeren en inschatten van de risico's:
 - ▶ dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - ▶ dat baten en lasten, alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.
- ▶ Het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- ▶ Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van GR Havenschap Groningen Seaports.
- ▶ Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- ▶ Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat GR Havenschap Groningen Seaports in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of GR Havenschap Groningen Seaports haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat GR Havenschap Groningen Seaports de financiële risico's niet kan opvangen.
- ▶ Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- ▶ Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 11 april 2019

Ernst & Young Accountants LLP

drs. R.T.H. Wortelboer RA

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports
(hierna: GR Havenschap Groningen Seaports)

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van GR Havenschap Groningen Seaports te Delfzijl gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- ▶ geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva van GR Havenschap Groningen Seaports op 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- ▶ zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van GR Havenschap Groningen Seaports, zoals opgenomen in het normenkader welke bij besluit van 17 december 2018 is vastgesteld door het algemeen bestuur.

De jaarrekening bestaat uit:

- ▶ het overzicht van baten en lasten over 2018;
- ▶ de balans per 31 december 2018;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- ▶ de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 17 december 2018 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van GR Havenschap Groningen Seaports zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 23.820. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2018. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- de inleiding;
- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur van GR Havenschap Groningen Seaports is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening
Het dagelijks bestuur van GR Havenschap Groningen Seaports is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV.

Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van GR Havenschap Groningen Seaports, zoals opgenomen in het normenkader welke bij besluit van 17 december 2018 is vastgesteld door het algemeen bestuur.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om GR Havenschap Groningen Seaports in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van GR Havenschap Groningen Seaports.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 17 december 2018, het Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ Het identificeren en inschatten van de risico's:
 - ▶ dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - ▶ dat baten en lasten, alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.
- ▶ Het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- ▶ Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van GR Havenschap Groningen Seaports.
- ▶ Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- ▶ Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat GR Havenschap Groningen Seaports in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of GR Havenschap Groningen Seaports haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat GR Havenschap Groningen Seaports de financiële risico's niet kan opvangen.
- ▶ Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- ▶ Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 11 april 2019

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. R.T.H. Wortelboer RA

GRONINGEN SEAPORTS

Jaarstukken 2018

GR Havenschap Groningen Seaports

Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports

Handelskade Oost 1 • P.O. Box 20004 • 9930 PA Delfzijl • The Netherlands

Phone +31 (0)596 64 04 00 • a.swart@groningen-seaports.com • www.groningen-seaports.com

Ter identificatie

Ernst & Young Accountants LLP

EY Building a better
working world

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Jaarverslag	5
2.1	Programmaverantwoording	6
2.2	Paragrafen	7
2.2.1	A. Lokale heffingen	7
2.2.2	B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	9
2.2.3	C. Onderhoud kapitaalgoederen	12
2.2.4	D. Financiering	13
2.2.5	E. Bedrijfsvoering	15
2.2.6	F. Verbonden partijen	16
2.2.7	G. Grondbeleid	20
3	Jaarrekening	21
3.1	Balans per 31 december 2018	21
3.2	Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het jaar 2018	23
3.3	Toelichtingen	24
3.3.1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	24
3.3.2	Toelichting op de balans per 31 december 2018	28
3.3.3	Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2018	35
3.3.4	Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)	37
3.3.5	Gebeurtenissen na balansdatum	39
3.4	Bijlagen	40
3.4.1	Taakvelden	40

1 Inleiding

Voor u liggen de Jaarstukken 2018 van de GR Havenschap Groningen Seaports. De vaststelling van deze Jaarstukken is voorzien in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 27 juni 2019.

Dit document is ingedeeld in twee delen:

- Jaarverslag (bestaande uit de programmaverantwoording en de paragrafen)
- Jaarrekening 2018

Verzelfstandiging Groningen Seaports

Per 1 januari 2013 is Groningen Seaports verzelfstandigd en zijn de activiteiten ondergebracht in Groningen Seaports N.V. De GR Havenschap Groningen Seaports treedt op als aandeelhouder van Groningen Seaports N.V. en verstrekker van borgstellingen voor de financiering. Verder is de GR Havenschap Groningen Seaports belast met de uitvoering van de publieke taak. De uitvoering daarvan heeft de GR Havenschap Groningen Seaports neergelegd bij Groningen Seaports N.V.

Borgstelling door de GR Havenschap Groningen Seaports

Het Algemeen Bestuur heeft op 12 februari 2016 besloten dat de GR Havenschap Groningen Seaports voor een lange termijn (2033) borg staat voor de financiering van Groningen Seaports N.V.

Hiertoe is een borgstellingsovereenkomst aangegaan met Groningen Seaports N.V., waarmee een 100% borgstelling wordt gerealiseerd voor de financiering van Groningen Seaports N.V.

De borgstelling is nodig om zekerheden voor de financiële instellingen die leningen verstrekken aan Groningen Seaports N.V. te realiseren. De borgstelling heeft betrekking op geborgde projecten met een maximum van € 265,0 mln en de bijstortingsverplichting van een derivaat (CSA) van € 84,5 mln. Bij de verzelfstandiging zijn alle activa (gronden en infrastructuur) in juridische eigendom gebleven van de GR Havenschap Groningen Seaports, zodat deze niet door Groningen Seaports N.V. kunnen worden ingezet als zekerheid. De wijze van borgstelling is getoetst op aspecten van staatssteun. Op basis van die toetsing is de conclusie getrokken dat de 100% borgstelling niet zal leiden tot ongeoorloofde staatssteun, zolang:

1. de financiering toeziet op reeds op de datum van verzelfstandiging geaccordeerde projecten; en
2. hiervoor een marktconforme vergoeding wordt verstrekt.

De hoogte van de genoemde vergoeding wordt in periodiek overleg tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. (voorlopig) vastgesteld voor 1 juli van het lopende jaar.

De GR Havenschap Groningen Seaports ontvangt voor de borgstelling een zogenaamde safe-harbour premie. Deze premie is opgebouwd uit een rentevergoeding en een vergoeding voor de beheerskosten van de GR Havenschap Groningen Seaports. Voor nieuwe initiatieven realiseert Groningen Seaports N.V. zoveel mogelijk zelf de financiering. In het geval de initiatieven een investering vragen van meer dan € 5 mln. is op basis van de statuten van de N.V. (art 15.3) instemming vereist van de GR Havenschap Groningen Seaports in zijn hoedanigheid van aandeelhouder van Groningen Seaports N.V.

Publieke taak

In de verzelfstandigingsovereenkomst is overeengekomen dat de GR Havenschap Groningen Seaports belast is met de uitvoering van de publieke taak. Daarmee wordt bedoeld het feitelijk (doen) uitvoeren van publieke taken binnen en in verband met het beheergebied van de GR Havenschap Groningen Seaports, voor zover verband houdende met nautisch beheer, de scheepvaart, de havens en vaarwegen en voor wat betreft de uitvoering van enig publiekrechtelijke taak van de GR Havenschap Groningen Seaports, de provincie Groningen, de gemeente Eemshaven en/of de gemeente Delfzijl. De uitvoering heeft de GR Havenschap Groningen Seaports neergelegd bij Groningen Seaports N.V.

Jaarlijks betaalt de GR Havenschap Groningen Seaports hiervoor een dienstenvergoeding aan Groningen Seaports N.V.

De gemeente Eemshaven is per 1 januari 2019 opgegaan in de nieuwe gemeente Het Hogeland, evenals de gemeenten Bedum, De Marne en Winsum.

2 Jaarverslag

Aandeelhoudersstrategie

Eind 2016 is de GR Havenschap Groningen Seaports in een zorgvuldig traject tot vaststelling van de aandeelhoudersstrategie gekomen. Het doel van de aandeelhoudersstrategie is om er voor te zorgen dat de beoogde effecten van de verzelfstandiging ook daadwerkelijk worden behaald. Deze strategie is ook in 2018 het handvat geweest om de positie van de GR Havenschap Groningen Seaports als aandeelhouder nader te concretiseren. Het document biedt een handvat voor de besluiten van de GR Havenschap Groningen Seaports als aandeelhouder van Groningen Seaports N.V.

Groningen Seaports N.V. is verzocht om bij het opstellen van rapportages, plannen en voorstellen aan de aandeelhouder, de doelen van de aandeelhoudersstrategie als uitgangspunt te nemen en inzichtelijk te maken. Ook is aan Groningen Seaports N.V. gevraagd naar aanleiding van de aandeelhoudersstrategie een implementatieplan op te stellen. De wijze waarop de N.V. invulling gaat geven aan de doelstellingen van de aandeelhouder is opgenomen in het bedrijfsplan van de Groningen Seaports N.V., daarin is ook de wijze van verdere implementatie met ingang van 2019 verwoord. Dit geeft de GR Havenschap Groningen Seaports extra handvatten om de koers van Groningen Seaports NV te blijven toetsen. Verder heeft er Groningen Seaports N.V. invulling gegeven aan de kaderstellende aandeelhouderstrategie van de GR Havenschap Groningen Seaports door vaststelling van (bijgestelde) beleidsdocumenten:

- Deelnemingenbeleid;
- Gronduitgifte- en vestigingsbeleid.

Interne organisatie

In de GR Havenschap Groningen Seaports vinden, behoudens de borgstelling, geen activiteiten plaats. De GR Havenschap Groningen Seaports heeft dan ook geen personeel in dienst.

Het bestuurlijke proces en voorbereiding van de besluitvorming wordt gedaan door de secretaris van de GR Havenschap Groningen Seaports, deze functie is met ingang van oktober 2015 structureel volledig buiten de organisatie van Groningen Seaports N.V. en de participanten belegd. Behalve dat de secretaris verantwoordelijk is voor de administratieve organisatie van de GR Havenschap Groningen Seaports, fungeert deze als adviseur van het bestuur en contactpersoon naar derden. Zowel het Algemeen Bestuur, Dagelijks Bestuur, als de voorzitter hebben diverse bevoegdheden gemandateerd aan de secretaris. Hierdoor kan de dagelijkse gang van zaken efficiënt verlopen.

Er hebben zich in het verslagjaar geen wijzigingen voorgedaan in de interne organisatie.

Verantwoording

Naast de oplevering van een jaarverslag en een jaarrekening worden er ook halfjaarlijkse tussenrapportages opgesteld. Halfjaarlijks verschijnt er een financiële rapportage van de GR Havenschap Groningen Seaports en een overzicht van de door Groningen Seaports N.V. onder de borgstelling vallende aangetrokken kasgeldleningen.

Met ingang van de controle van het boekjaar 2017 is na een aanbestedingsprocedure door het Algemeen Bestuur opnieuw EY als accountant benoemd voor een periode van vier jaar.

Publieke taak

In de statuten van de NV is vastgelegd dat de havenmeester jaarlijks voor 1 maart verslag doet over de wijze waarop de publieke taken zijn vervuld. Eind februari 2018 heeft het Dagelijks Bestuur de rapportage over 2017 van de havenmeester ontvangen. In deze rapportage worden de incidenten die zich hebben voorgedaan vermeld. Uit de rapportage blijkt dat zich in 2017, behoudens enkele kleine nautische- en beveiligingsincidenten en enkele kleine morsingen, geen zware calamiteiten hebben voorgedaan.

Per 1 oktober 2018 is op bindende voordracht van het Dagelijks Bestuur van de GR Havenschap Groningen Seaports de heer P. van der Wal van start aangesteld tot havenmeester bij Groningen Seaports N.V. Hij volgt de heer de Bruijn op die per die datum met pensioen is gegaan.

Hierna wordt via de programmaverantwoording en de paragrafen verantwoording afgelegd over de realisatie van het bij de begroting 2018 voorgenomen beleid voor dat jaar.

2.1 Programmaverantwoording

Als gevolg van de verzelfstandiging resteren er geen activiteiten in de GR Havenschap Groningen Seaports, behoudens de taken als aandeelhouder, borgsteller en uitvoering publieke taak. Daarom wordt één programma “Havenschap Groningen Seaports” geïdentificeerd.

Een onderverdeling in programma's met per programma de te realiseren doelstellingen en de hiervoor geraamde lasten en baten is bij de GR Havenschap Groningen Seaports niet relevant, omdat er bij de GR Havenschap Groningen Seaports geen sprake is van verschillende beleidsvelden waarvoor meetbare doelstellingen geformuleerd kunnen worden.

De voor een beleidsindicator relevante gegevens zijn niet beschikbaar voor de GR Havenschap Groningen Seaports.

Tevens is geen overzicht van algemene dekkingsmiddelen en een uiteenzetting met betrekking tot het gebruik van het geraamde bedrag 'onvoorzien' opgenomen, omdat deze eveneens niet relevant en niet van toepassing zijn.

De Raambegroting 2018 is tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur van 29 juni 2017 vastgesteld. Het begrote resultaat bedraagt € 0. Het werkelijke resultaat bedraagt € 0.

2.2 Paragrafen

Op grond van het Besluit en Verantwoording (BBV) dient zowel in de begroting als in de jaarstukken een aantal afzonderlijke paragrafen te worden opgenomen. In dit document zijn achtereenvolgens opgenomen de paragrafen:

- A. Lokale heffingen
- B. Weerstandsvermogen en risicomanagement
- C. Onderhoud kapitaalgoederen
- D. Financiering
- E. Bedrijfsvoering
- F. Verbonden partijen
- G. Grondbeleid

2.2.1 A. Lokale heffingen

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft de uitvoering van de publieke taken uitbesteed aan Groningen Seaports N.V. Voor de uitvoering van de publieke taken geldt het volgende:

Een van de taken is gericht op het vlot, veilig en efficiënt afhandelen van het scheepvaartverkeer en daardoor het waarborgen van de veiligheid van de havens in het beheergebied. Het Nautisch Service Centrum (NSC) fungeert hiertoe zowel intern als extern als opdrachtnemer. Het NSC, in casu de Havenmeester, beschikt over een zelfstandige bevoegdheid om, indien de omstandigheden dat in termen van veiligheid vereisen, op korte termijn naar eigen inzicht en volgens zelf gestelde prioriteiten te handelen. De Havenmeester dient daarbij te handelen binnen de kaders zoals vastgelegd

in de door het Algemeen Bestuur van de GR Havenschap Groningen Seaports vastgestelde havenbeheersverordening.

In de 'Algemene voorwaarden Zee- en Binnenhavengeld Groningen Seaports N.V.' en in het 'Reglement Kade- en Ligplaatsgeld Groningen Seaports N.V.' en de daarbij behorende tarieven wordt nader toegelicht welke heffingen Groningen Seaports oplegt. Deze heffingen worden overigens verantwoord in de jaarstukken van Groningen Seaports N.V., daar de GR Havenschap Groningen Seaports deze taken aan de N.V. heeft uitbesteed.

Jaarlijks brengt de havenmeester in maart een verslag uit over de resultaten van het voorafgaande jaar.

2.2.2 B. Weerstandvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Voor de beoordeling van de vraag of de GR Havenschap Groningen Seaports beschikt over een adequaat weerstandvermogen moet een relatie worden gelegd tussen het risicoprofiel en de weerstandscapaciteit. Het weerstandvermogen geeft de relatie aan tussen de risico's waar geen maatregelen voor zijn getroffen of waar na het treffen van maatregelen nog restrisico's overblijven. De weerstandscapaciteit betreft middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te kunnen afdekken.

Risico's

Risico's bestaan voor de GR Havenschap Groningen Seaports uit:

1. Waardering van de 100%-deelneming in Groningen Seaports N.V.; dit betreft het risico dat de marktwaarde van de deelneming onder de verkrijgingsprijs (€ 198 mln.) komt te liggen. Hierbij gaat het met name om een impairmentrisico; dit betreft het risico dat sprake is van een duurzame waardevermindering van de materiële vaste activa van Groningen Seaports N.V., waardoor de intrinsieke waarde van de deelneming in Groningen Seaports N.V. tot onder de verkrijgingsprijs (€ 198 mln.) daalt.
2. Waardering van de lening aan Groningen Seaports N.V.; dit betreft het risico dat de verstrekte lening ter hoogte van € 22.006.000 niet terugbetaald kan worden door Groningen Seaports N.V.
3. Borgstellingen voor Groningen Seaports N.V. te weten:
 - a. het risico dat aanspraak wordt gemaakt op de borgstelling (€ 268 mln.) die is verstrekt door de GR Havenschap Groningen Seaports aan Groningen Seaports N.V. ten behoeve van het aantrekken van vreemd vermogen, en
 - b. het risico dat aanspraak wordt gemaakt op de borgstelling die is verstrekt door de GR Havenschap Groningen Seaports aan Groningen Seaports N.V. ten behoeve van het derivaat (met een nominale waarde van € 100 mln.) dat van de GR Havenschap Groningen Seaports is overgezet naar Groningen Seaports N.V.

Afdekking risico's

Ultimo 2018 bestaat de weerstandscapaciteit van de GR Havenschap Groningen Seaports uit een algemene reserve van € 219.876.000. De weerstandscapaciteit is minimaal gelijk aan de waardering van de deelneming Groningen Seaports N.V. Dit is voldoende om een eventuele afwaardering van de deelneming te kunnen dekken.

Financiers zijn voor de financieringsbehoefte van Groningen Seaports N.V. niet bereid om zonder borgstelling van de GR Havenschap Groningen Seaports leningen te verstrekken. Dit hangt samen met de situatie dat Groningen Seaports N.V. bij gebrek aan onderpanden niet in staat is om voldoende zekerheden te verstrekken.

Op 12 februari 2016 is de herfinanciering van Groningen Seaports N.V. gerealiseerd en vastgelegd in de borgstellingsovereenkomst “overeenkomst houdende volledig geborgde financiering”.

De leningen die door de GR Havenschap Groningen Seaports voor de verzelfstandiging zijn aangetrokken voor de financiering van diverse projecten, zijn overgenomen door Groningen Seaports N.V. De GR Havenschap Groningen Seaports blijft borg staan voor de leningen voor zover deze betrekking hebben op projecten die geaccordeerd zijn voor de datum van verzelfstandiging.

Door Groningen Seaports N.V. zijn ten behoeve van de GR Havenschap Groningen Seaports zakelijke zekerheden verstrekt in de vorm van achtereenvolgens (i) het (voor)behouden van juridische eigendom (en daarmee de beschikkingsmacht) bij de levering van economische eigendom van de gronden betrekking hebbende op de onderneming aan Groningen Seaports N.V. (ii) een eerste recht van hypotheek op de aan Groningen Seaports N.V. toebehorende opstal- en erfpachtrechten, alsmede (iii) een eerste recht van pand op inkomsten uit hoofde van achtereenvolgens erfpacht, opstal en economisch eigendom.

De waarde van de aan de GR Havenschap Groningen Seaports gegeven zekerheden bedroeg ten tijde van het opstellen van de borgstellingsovereenkomst op 12 februari 2016 bij benadering € 433 mln., terwijl de vordering van de GR Havenschap Groningen Seaports op Groningen Seaports N.V. circa € 22 mln. bedroeg.

Groningen Seaports N.V. investeert voornamelijk in duurzaam renderende ontwikkelingen in de haven, om zodoende een continue stroom aan inkomsten te genereren en zo de schuldenlast, waarvoor de GR Havenschap Groningen Seaports borg staat, te verlagen.

Gezien het investeringsprofiel van Groningen Seaports N.V. en de aard van de verstrekte zekerheden is het risico zeer beperkt, dan wel nihil, dat de schuldenpositie van Groningen Seaports N.V. de door de GR Havenschap Groningen Seaports verstrekte zekerheden overstijgt.

Op het niveau van Groningen Seaports N.V. is eind 2015 voor het laatst een analyse uitgevoerd met betrekking tot het weerstandsvermogen die Groningen Seaports N.V. vormt. Het weerstandsvermogen (risicoreserve) van Groningen Seaports N.V. is de relatie tussen de waardering van de gronden en verstrekte zekerheden (weerstandscapaciteit) en het grondexploitatiebeleid (risicobeheersing). Groningen Seaports N.V. is het afgelopen jaar gestart met het opstellen van een risicomanagement. Dit wordt naar verwachting medio 2019 afgerond. Op basis daarvan zal opnieuw een analyse worden uitgevoerd met betrekking tot het weerstandsvermogen.

In de borgstellingsovereenkomst tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. is verder expliciet opgenomen dat sprake is van borgtocht en geen hoofdelijke verbondenheid, zodat de GR Havenschap Groningen Seaports pas aansprakelijk zal kunnen worden gehouden onder een borgtocht, indien en zodra Groningen Seaports N.V. in verzuim is met de voldoening van haar verplichtingen jegens de derde, de derde Groningen Seaports N.V. hierop heeft aangesproken en deze niet alsnog heeft voldaan casu quo heeft kunnen voldoen aan haar verplichtingen (i.e. het beginsel van subsidiariteit, ofwel 'getrapte aansprakelijkheid').

Op basis van deze herfinanciering en van een afnemende financieringsbehoefte voor de geaccordeerde projecten en de aflossing van geborgde leningen wordt in de toekomst een verlaging van de risico's voor de deelnemers in de GR Havenschap Groningen Seaports voorzien, waardoor het risicoprofiel voor de GR Havenschap Groningen Seaports en daarachter zijn deelnemers in de tijd verder zal afnemen.

Kengetallen

In relatie tot de genoemde risico's zijn voor de GR Havenschap Groningen Seaports de volgende kengetallen toe te lichten:

1. Netto schuldquote
2. Solvabiliteitsratio
3. Grondexploitatie
4. Structurele exploitatieruimte
5. Belastingcapaciteit

1. Netto schuldquote

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft een netto schuldquote van € 190k.

Realisatie 2017: € 190k en begroot 2018: € 190k.

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen bedraagt (per saldo een netto vordering van) € 21.816k -/-. Realisatie 2017: € 21.816k -/- en begroot 2018: € 21.816k -/-.

2. Solvabiliteitsratio

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft een solvabiliteit van 98,7% (EV/TV).

De omvang van het eigen vermogen is voldoende om aan de financiële verplichtingen te voldoen.

3. Grondexploitatie

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen, welke is gesteld op € 1 per hectare. Omdat de in erfpacht uitgegeven gronden niet classificeren als bouwgronden in exploitatie en de GR Havenschap Groningen Seaports eveneens niet beschikt over andere bouwgronden in exploitatie, is het kengetal grondexploitatie niet van toepassing.

4. Structurele exploitatieruimte

De GR Havenschap Groningen Seaports beschikt over voldoende structurele baten om haar structurele lasten te dekken. Er is geen sprake van incidentele baten of structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Het gerealiseerde totaal saldo van de baten en lasten bedraagt nihil. De realisatie 2017 en begroting 2018 vertonen hetzelfde beeld ten aanzien van de structurele exploitatieruimte.

5. Belastingcapaciteit

Het kengetal belastingcapaciteit zoals gedefinieerd voor provincies en gemeenten is niet van toepassing op de verantwoording van de GR Havenschap Groningen Seaports, daar de GR geen belastingen heft.

2.2.3 C. Onderhoud kapitaalgoederen

Bij de verzelfstandiging is het economisch eigendom van alle activa (gronden en infrastructuur) ingebracht in Groningen Seaports N.V. en is het juridisch eigendom in handen gebleven van de GR Havenschap Groningen Seaports. Omdat het economisch eigendom niet meer in handen is van de GR, worden de activa niet op de balans van de GR Havenschap Groningen Seaports verantwoord. De GR

Havenschap Groningen Seaports heeft de uitvoering van het onderhoud kapitaalgoederen uitbesteed aan Groningen Seaports N.V. Het gaat hierbij om het onderhoud van wegen, infrastructuur, riolering, water, groen en gebouwen. Om deze reden is de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen niet van toepassing op de GR Havenschap Groningen Seaports.

2.2.4 D. Financiering

Algemeen

De activa van de GR Havenschap Groningen Seaports van in totaal € 222,7 mln. bestaan grotendeels uit een kapitaalverstrekking aan Groningen Seaports N.V. van € 198,1 mln. en uit een verstrekte lening uit hoofde van de inbreng per 1 januari 2013 aan Groningen Seaports N.V. van € 22,0 mln. Dit wordt volledig gefinancierd door middel van eigen vermogen.

In de verzelfstandigingsovereenkomst is afgesproken dat de financiering en derivaten worden overgedragen aan Groningen Seaports N.V. Deze portefeuille kan niet geherfinancierd worden zonder dat garanties worden afgegeven. In een borgstelling- en dienstverleningsovereenkomst zijn afspraken hieromtrent vastgelegd.

De borgstellingsovereenkomst van 12 februari 2016 vormt de basis voor de borgstelling vanuit de GR Havenschap Groningen Seaports ten behoeve van Groningen Seaports N.V.

Jaarlijkse rapportage

Groningen Seaports N.V. zal de GR Havenschap Groningen Seaports jaarlijks, uiterlijk vóór 15 mei van elk kalenderjaar en voorts telkens wanneer de GR Havenschap Groningen Seaports daarom verzoekt, aan de GR Havenschap Groningen Seaports N.V. inzicht geven in:

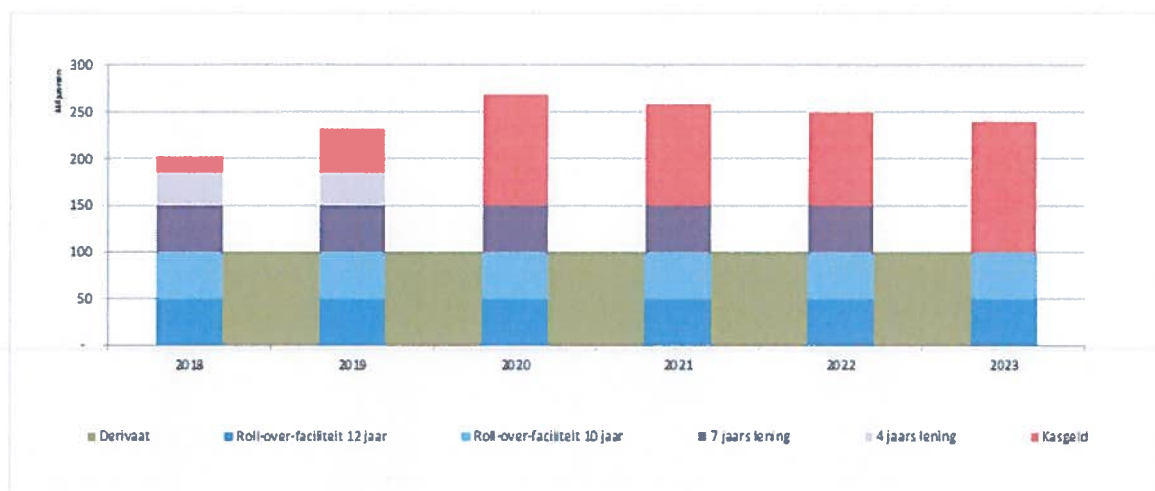
1. De omvang van de financieringsbehoefte respectievelijk de financieringscurve in relatie tot het borgtochtenplafond;
2. De aard en omvang van de geldleningen waarvan de looptijd eindigt in het lopende en komende boekjaar en die geherfinancierd moeten worden; en
3. De omvang van de geldleningen waarvoor borgtochten zijn afgegeven in relatie tot geldleningen waarvoor de GR Havenschap Groningen Seaports geen borgtochten heeft afgegeven;
4. De aard en omvang van zekerheden die door Groningen Seaports N.V. aan derden zijn verstrekt.

In de borgstellingsovereenkomst van 12 februari 2016 is overeengekomen dat de GR Havenschap Groningen Seaports 100% borg staat voor financiering van Groningen Seaports N.V. voor de projecten waarover voor de verzelfstandiging een besluit is genomen.

Borgstellingsplafond

De lange termijn financiering van Groningen Seaports N.V. is begin 2016 geëffectueerd.

De geborgde financiering, zoals weergegeven in onderstaande grafiek, is overgenomen uit het concept bedrijfsplan 2019-2023 van Groningen Seaports N.V. Dit bedrijfsplan is op 17 december 2018 vastgesteld.

Building blocks

Het renterisico is tot 2042 middels het derivaat afgedekt voor € 100 mln. en is als groene balk weergegeven. Het beschikbaarheidsrisico is afgedekt met twee roll-over-faciliteiten van € 50 mln. voor termijnen van 10 en 12 jaar (blauwe kolommen). Daarnaast zijn er twee vaste leningen van respectievelijk € 50 mln. voor 7 jaar en € 35 mln. voor 4 jaar (paarse kolommen). De rode kolommen is de verwachte kasgeldlening die wordt aangetrokken op basis van de voortschrijdende 12-maandsprognose.

2.2.5 E. Bedrijfsvoering

In de GR Havenschap Groningen Seaports vinden, behoudens de borgstelling, geen activiteiten plaats. De GR Havenschap Groningen Seaports heeft dan ook geen personeel in dienst.

Het bestuurlijke proces en voorbereiding van de besluitvorming wordt gedaan door de secretaris van de GR Havenschap Groningen Seaports, deze functie is met ingang van oktober 2015 volledig buiten de organisatie van Groningen Seaports N.V. en de deelnemers van de GR Havenschap Groningen Seaports belegd. Behalve dat de secretaris verantwoordelijk is voor de administratieve organisatie van de GR Havenschap Groningen Seaports, fungeert deze als adviseur van het bestuur en contactpersoon naar derden.

Zowel het Algemeen Bestuur, Dagelijks Bestuur, als de voorzitter hebben diverse bevoegdheden gemandateerd aan de secretaris. Hierdoor kan de dagelijkse gang van zaken efficiënt verlopen. De administratieve organisatie van de GR Havenschap Groningen Seaports staat los van de organisatie van Groningen Seaports N.V.

De coördinatie en uitvoering van de werkzaamheden door en ten behoeve van de organisatie van de GR Havenschap Groningen Seaports liggen bij de secretaris. Voor specifieke en complexe vraagstukken wordt externe deskundigheid ingehuurd. Zo wordt het opstellen van de begroting en de jaarrekening uitgevoerd door een derde partij. Administratieve ondersteuning wordt op verzoek verricht door medewerkers van Groningen Seaports N.V.

Voor de werkzaamheden die Groningen Seaports N.V. ten behoeve van de GR Havenschap Groningen Seaports uitvoert, wordt een beheervergoeding berekend.

2.2.6 F. Verbonden partijen

Verbonden partij betreft alleen Groningen Seaports N.V. waar de GR Havenschap Groningen Seaports 100% (ultimo 2017: eveneens 100%) aandeelhouder in is. De verkrijgingsprijs van de deelneming bedraagt € 198.058.000.

De GR Havenschap Groningen Seaports staat borg voor Groningen Seaports N.V., zie paragraaf financiering. Periodiek wordt door Groningen Seaports N.V. gerapporteerd over de ontwikkelingen in de financiële positie en de ontwikkelingen van de vreemd vermogenspositie ten opzichte van de borgstellingscurve.

Aandeelhoudersstrategie

Op 25 oktober 2016 heeft het Algemeen Bestuur de aandeelhouderstrategie vastgesteld. Hiermee zijn de uitgangspunten voor het beleid van de GR Havenschap Groningen Seaports als aandeelhouder vastgelegd. Aanleiding hiervoor was dat met de verzelfstandiging van in 2013 alle bedrijfsmatige en publieke activiteiten zijn overgegaan van de GR Havenschap Groningen Seaports naar Groningen Seaports N.V. en de GR Havenschap Groningen Seaports enig aandeelhouder is geworden. In deze nieuwe situatie kunnen de belangen van beide partijen uiteenlopen, daarom is besloten een aandeelhouderstrategie op te stellen waarmee Groningen Seaports N.V. de ruimte heeft te ondernemen en waarmee de aandeelhoudersbelangen van de GR Havenschap Groningen Seaports zijn geborgd.

De strategie is tot stand gekomen op basis van gesprekken met diverse betrokkenen. Met behulp van de door Groningen Seaports N.V. ter beschikking gestelde gegevens zijn analyses gemaakt van de bedrijfsvoering, maar ook van de economische, maatschappelijke en bestuurlijke omgeving waarin het bedrijf zich beweegt.

Het doel van de aandeelhouderstrategie is het hebben van een handvat waaraan het strategisch beleid van Groningen Seaports N.V. getoetst kan worden, zodanig dat het publieke belang van de aandeelhouder geborgd wordt. Deze publieke belangen zijn, naast de wettelijke taken van de havenmeester die bij Groningen Seaports N.V. zijn neergelegd:

1. Economische ontwikkeling en werkgelegenheid; en
2. Duurzaamheid.

Deze algemene uitgangspunten zijn in de strategie ook nader gespecificeerd, te weten:

Ad.1. Gemiddelde groei van werkgelegenheid van 2% per jaar;

Ad.2. 40% CO2 reductie tussen 2015 en 2030.

Het is de bedoeling dat Groningen Seaports N.V. in zijn meerjarenbegrotingen en verantwoording rekenschap geeft van de wijze waarop zij werkt aan deze doelstellingen. De strategie biedt hiervoor handvatten. De wijze waarop de N.V. invulling gaat geven aan de doelstellingen van de aandeelhouder is in 2018 opgenomen in het bedrijfsplan van de Groningen Seaports N.V., daarin is ook de wijze van verdere implementatie met ingang van 2019 verwoord. Dit geeft de GR Havenschap Groningen Seaports extra handvatten om de koers van Groningen Seaports NV te blijven toetsen. Verder heeft er Groningen Seaports N.V. invulling gegeven aan de kaderstellende aandeelhouderstrategie van de GR Havenschap Groningen Seaports door vaststelling van (bijgestelde) beleidsdocumenten:

- Deelnemingenbeleid;
- Gronduitgifte- en vestigingsbeleid.

Met de aandeelhoudersstrategie is tevens aangegeven dat de met de verzelfstandiging beoogde risicobeperking niet in gevaar mag komen. Dit wordt voor een groot deel bereikt doordat Groningen Seaports N.V. zich op basis van deze strategie alleen met haar kerntaken mag bezig houden. Om te bepalen of een activiteit een kerntaak is, zijn vijf 'toetsingscriteria' opgenomen. Bij iedere business case zou expliciet de afweging moeten worden gemaakt of een project binnen de scope past op basis van:

- De bijdrage aan doelstellingen en rendementseisen van de aandeelhouders
- Passend in het beheersgebied van Groningen Seaports
- Het risicoprofiel van het project bezien in het licht van de bestaande kerntaken van Groningen Seaports
- De beschikbaarheid van benodigde competenties voor het project binnen de organisatie van Groningen Seaports
- De vraag of marktpartijen het betreffende project ook zouden kunnen oppakken

Deze uitgangspunten vormen de basis voor het deelnemingenbeleid dat door Groningen Seaports N.V. gevoerd moet worden.

Corporate governance

Hoewel een aandeelhouderstrategie zich primair richt op de wijze waarop de aandeelhouder sturing geeft, wordt in deze strategie nadrukkelijk ook aandacht geschonken aan de governance van zowel Groningen Seaports N.V. als de GR Havenschap Groningen Seaports; dus de aandeelhouder zelf.

Het blijft een continu aandachtspunt voor de GR Havenschap Groningen Seaports en haar deelnemers om te werken aan de best passende governance structuur. De governance moet zijn ingegeven door de wijze waarop de balans van zelfstandigheid, transparantie, slagkracht en financiële afhankelijkheid er uit ziet en komt te zien. In het verslagjaar heeft dit niet geleid tot aanpassing van werkafspraken of de governance structuur.

Huidige situatie

Net als in ieder ander bedrijf heeft de GR Havenschap Groningen Seaports in zijn hoedanigheid van aandeelhouder invloed op ingrijpende gebeurtenissen binnen de vennootschap. Daarnaast is er via de statuten een behoorlijke mate van invloed op het beleid, o.a. door middel van het vaststellen van strategische plannen, benoeming en ontslag van bestuurders en RvC en zeggenschap over investeringen en andere financiële commitments boven € 5 mln.

De GR Havenschap Groningen Seaports vormt een extra laag in de communicatie tussen overheden en Groningen Seaports N.V. en vervult daarbij tevens meer rollen dan uitsluitend die van aandeelhouder.

De GR Havenschap Groningen Seaports staat ervoor open om naar aanleiding van de aandeelhoudersstrategie een vervolgtraject te plannen met Groningen Seaports N.V. over deze rol.

Kerngegevens:

Naam:	Groningen Seaports N.V.
Vestigingsplaats:	Delfzijl
Openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt:	De vennootschap heeft als doel: 1. Het beheren, ontwikkelen en exploiteren van de havens te Delfzijl en de Eemshaven met bijbehorende haventerreinen; 2. Het beheren, ontwikkelen en exploiteren van niet havengebonden terreinen; 3. Het ondersteunen van de GR Havenschap Groningen Seaports bij haar taken; en 4. Het verrichten of doen verrichten van alle andere werkzaamheden op industrieel, commercieel en financieel gebied; Alles in de ruimste zin van het woord. Voorts heeft de vennootschap ten doel om door (nieuwe) vormen van financiering kansrijke ontwikkelingen in het haven- en industriegebied mogelijk te maken of te bespoedigen.
Veranderingen die zich hebben voorgedaan gedurende het begrotingsjaar in het belang dat de GR Havenschap Groningen Seaports in de verbonden partij heeft:	Geen.
Eigen vermogen:	31 december 2017: € 225.886.000 31 december 2018: € 227.444.000
Vreemd vermogen:	31 december 2017: € 306.640.000 31 december 2018: € 318.060.000
Resultaat boekjaar:	2017: € 8.375.000 2018: € 1.558.000

(*) Cijfers zijn ontleend aan de definitieve jaarrekening 2018 d.d. 15-3-2019 van Groningen Seaports N.V.

2.2.7 G. Grondbeleid

Met de verzelfstandiging van Groningen Seaports N.V. is besloten het juridische eigendom van de gronden bij de GR Havenschap Groningen Seaports te laten berusten. Het economische eigendom is door het vestigen van rechten op erfpacht op de gronden, ingebracht in Groningen Seaports N.V.

Deze gronden kunnen door Groningen Seaports N.V. in ondererfpacht worden uitgegeven dan wel worden verkocht in samenspraak met de GR Havenschap Groningen Seaports.

3 Jaarrekening

3.1 Balans per 31 december 2018

(bedragen x € 1.000,-)		
ACTIVA	31-12-2018	31-12-2017
Vaste activa		
Materiële vaste activa	2	2
- Investerings met een economisch nut	<u>2</u>	<u>2</u>
Financiële vaste activa	220.064	220.064
- Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	198.058	198.058
- Leningen aan:		
- deelnemingen	<u>22.006</u>	<u>22.006</u>
Totaal vaste activa	220.066	220.066
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.609	2.676
- Overige vorderingen	<u>2.609</u>	<u>2.676</u>
Liquide middelen	3	1
- Banksaldi	<u>3</u>	<u>1</u>
Totaal vlottende activa	2.612	2.677
Totaal activa	222.678	222.743

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

(bedragen x € 1.000,-)		
PASSIVA	31-12-2018	31-12-2017
Vaste passiva		
Eigen vermogen	219.876	219.876
- Algemene reserve	219.876	219.876
- Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	-	-
Totaal vaste passiva	219.876	219.876
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	191	191
- Overige schulden	191	191
Overlopende passiva	2.611	2.676
Totaal vlottende passiva	2.802	2.867
Totaal passiva	222.678	222.743
Gewaarborgde geldleningen	257.500	245.900

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

3.2 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het jaar 2018

(bedragen x € 1.000,-)	Raming begrotingsjaar 2018	Realisatie begrotingsjaar 2018	Realisatie vorig begrotingsjaar
Programma GR Havenschap Groningen Seaports	Saldo	Saldo	Saldo
Lasten	2.612	2.382	2.432
Totaal saldo programma	2.612	2.382	2.432
Algemene dekkingsmiddelen:			
Saldo van de financieringsfunctie			
- Financiële baten	2.612	2.573	2.623
- Financiële lasten	0	-191	-191
Totaal algemene dekkingsmiddelen	2.612	2.382	2.432
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	-	-	-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-	-	-
Het gerealiseerde resultaat	-	-	-

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

3.3 Toelichtingen

3.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Gezien de aard van de activiteiten van de GR Havenschap Groningen Seaports zijn enkele op grond van het BBV verplichte toelichtingen niet van toepassing op de GR Havenschap Groningen Seaports. Deze zijn daarom niet opgenomen in de jaarrekening. Het betreft de volgende toelichtingen:

- overzicht van algemene dekkingsmiddelen, met uitzondering van het saldo van de financieringsfunctie;
- uiteenzetting met betrekking tot het gebruik van de post onvoorzien, daar in de begroting geen post onvoorzien is opgenomen;
- overzicht van de incidentele baten en lasten per programma, waarbij per programma ten minste de belangrijkste posten afzonderlijk worden gespecificeerd en de overige posten als een totaalbedrag kunnen worden opgenomen, daar gezien de aard van de activiteiten van GR Havenschap Groningen Seaports geen sprake is van incidentele baten en lasten;
- een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves, daar geen sprake is van toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Daarnaast is gezien de aard van de activiteiten van GR Havenschap Groningen Seaports slechts sprake van één programma: Havenschap Groningen Seaports.

Verantwoording van de financiering

In het kader van de verzelfstandiging is tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. van 12 februari 2016 een borgstellingsovereenkomst gesloten. Hierin is opgenomen dat zolang Groningen Seaports N.V. niet financieel onafhankelijk is, de GR Havenschap Groningen Seaports zich borg zal stellen voor de verplichtingen van Groningen Seaports N.V.

De borgstelling van de GR Havenschap Groningen Seaports bedroeg in 2018 100% van de financieringsbehoefte van Groningen Seaports N.V. en heeft betrekking op:

- geborgde projecten met een maximum van € 265,0 mln.
- bijstortingsverplichting van een derivaat (CSA) € 84,5 mln.

De financiering die onder de geborgde projecten valt bedraagt per ultimo 2018 € 219,5 mln.

De financiering die onder de borgtocht van de bijstortingsverplichting van het rentederivaat (CSA) valt bedraagt per ultimo 2018 € 38,0 mln.

De volledig gewaarborgde leningen bedragen per ultimo 2018 in totaal € 257,5 mln.

Als tegenprestatie voor de verplichtingen heeft Groningen Seaports N.V. de verplichting om haar bedrijfsvoering zodanig in te richten en uit te voeren, dat zij op zo kort mogelijke termijn financieel onafhankelijk van de GR Havenschap Groningen Seaports kan functioneren. Na de verzelfstandiging is echter gebleken dat banken geen nieuwe financiering (bijvoorbeeld kasgeldleningen) aan Groningen Seaports N.V. wensen te verstrekken, daar de borgstelling slechts 80% van de financieringsbehoefte bedroeg. In eerste instantie is de GR Havenschap Groningen Seaports derhalve blijven voorzien in de financieringsbehoefte van Groningen Seaports N.V. en heeft hiervoor tevens nieuwe (kortlopende) kasgeldleningen aangetrokken.

In februari 2016 zijn de kasgeldleningen ook daadwerkelijk op naam gesteld van Groningen Seaports N.V. Er is tevens een nieuwe borgstellingsovereenkomst gesloten waarin is afgesproken dat de GR Havenschap Groningen Seaports volledig borg staat voor de betreffende kasgeldleningen alsmede de opgenomen langlopende schulden voor de geborgde projecten en de uit de afgesloten derivaten (renteswap) voortvloeiende verplichtingen.

Om deze redenen wordt de financiering, bestaande uit de opgenomen kasgeldleningen en de afgesloten derivaten (renteswaps), volledig verantwoord in de jaarrekening van Groningen Seaports N.V.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, waarbij de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen) geldt als verkrijgingsprijs. Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen, welke is gesteld op € 1 per hectare.

Financiële vaste activa

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Tot dusver is een dergelijke waardevermindering niet noodzakelijk gebleken. De actuele marktwaarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de GR Havenschap Groningen Seaports participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Leningen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn – tenzij hierna anders is vermeld – opgenomen tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs, verminderd met de jaarlijkse aflossingen en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vlottende passiva**Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**

De netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de GR Havenschap Groningen Seaports gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

3.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2018

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

(bedragen x € 1,-)	Boekwaarde per 31-12-2017	Saldo investeringen en desinvesteringen	Boekwaarde per 31-12-2018
Investeringen met economisch nut			
Gronden en terreinen			
In erfpacht uitgegeven gronden	1.277	26	1.303
Bruto voorraad Groningen Seaports	933	21	954
Totaal investeringen met economisch nut	2.210	47	2.257

De in erfpacht uitgegeven gronden betreffen de in het kader van de verzelfstandiging in eeuwigdurende erfpacht uitgegeven gronden aan Groningen Seaports N.V. De in erfpacht uitgegeven gronden worden gewaardeerd tegen een registratiewaarde van € 1 per hectare.

Uitgegeven terreinen / In erfpacht uitgegeven gronden (in ondererfpacht uitgegeven door Groningen Seaports N.V.)

Dit betreffen de in erfpacht uitgegeven gronden, infrastructuur in gebruik door Groningen Seaports, langdurige verhuur en opstal. De in erfpacht uitgegeven gronden betreffen de gronden welke door de GR Havenschap Groningen Seaports in eeuwigdurende erfpacht aan Groningen Seaports N.V. zijn uitgegeven en welke door Groningen Seaports N.V. in ondererfpacht zijn uitgegeven dan wel teruggenomen. Dit betekent dat deze gronden door Groningen Seaports N.V. in erfpacht zijn uitgegeven aan externe partijen. Per 31 december 2017 betroffen de totaal Uitgegeven terreinen 1.277 hectare (registratiewaarde € 1.277). Per saldo bedraagt de mutatie in 2018 26 hectare (registratiewaarde € 26) en resteert per 31 december 2018 1.303 hectare (registratiewaarde € 1.303).

Bruto voorraad GSP/In erfpacht uitgegeven gronden (voorraad Groningen Seaports N.V.)

Dit betreffen de gronden welke door de GR Havenschap Groningen Seaports in eeuwigdurende erfpacht aan Groningen Seaports N.V. zijn uitgegeven en welke tot de netto-voorraad grond van Groningen Seaports N.V. behoren. Dit betekent dat deze gronden door Groningen Seaports N.V. nog kunnen worden verkocht of in (onder)erfpacht kunnen worden uitgegeven.

Per 31 december 2017 betroffen deze gronden 933 hectare (met een registratiewaarde van € 933). Per saldo bedraagt de mutatie in 2018 + 21 hectare (registratiewaarde € 21) en resteert per 31 december 2018 954 hectare (registratiewaarde € 954).

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2018 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2018	Boekwaarde per 31-12-2017
Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	198.058	198.058
Leningen aan:		
- deelnemingen	22.006	22.006
Totaal	220.064	220.064

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft per 14 juni 2013 een 100% belang verkregen in Groningen Seaports N.V. In het kader van de verzelfstandiging is de verkrijgingsprijs hiervan gesteld op € 198.058.000. Op de deelneming Groningen Seaports N.V. vinden conform BBV geen vermogensmutaties plaats tenzij de marktwaarde lager is dan de verkrijgingsprijs. Hiervan is ultimo 2018 geen sprake.

De verstrekte lening heeft een onbepaalde looptijd en Groningen Seaports N.V. is niet verplicht om tussentijds af te lossen. De maximale aflossing bedraagt 5% per jaar. De verstrekte lening is direct opeisbaar indien:

- Groningen Seaports N.V. tekort schiet in enige betalingsverplichting jegens de GR Havenschap Groningen Seaports.
- Overige schulden van direct opeisbaar zijn en Groningen Seaports N.V. hierbij in verzuim is.
- Groningen Seaports N.V. zonder voorafgaande toestemming van de GR Havenschap Groningen Seaports partij is of zal zijn bij een fusie of splitsing.

- Groningen Seaports N.V. als rechtspersoon wordt ontbonden, nietig wordt verklaard, in staat van faillissement is verklaard dan wel voorlopige surseance van betaling wordt verleend.
- Indien de dienstverleningsovereenkomst/erfpachten tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. eindigen.

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft geen zekerheden verkregen ter waarborging van de nakoming van de verplichtingen door Groningen Seaports N.V. Groningen Seaports N.V. is jaarlijks over de hoofdsom een rente van 3% per jaar verschuldigd.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen overige vorderingen met betrekking tot uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2018	Boekwaarde per 31-12-2017
Overige vorderingen		
- Te vorderen rente	660	660
- Te vorderen borgstellingsvergoeding	1.913	1.963
- Overige vorderingen	36	53
Totaal overige vorderingen	2.609	2.676

De post te vorderen rente betreft de rente die Groningen Seaports N.V. verschuldigd is op de langlopende lening.

De te vorderen borgstellingsvergoeding betreft de vergoeding over de 100% borgstelling die door de GR Havenschap Groningen Seaports is afgegeven aan Groningen Seaports N.V.

Drempelbedrag schatkistbankieren

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er is echter een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag (afhankelijk van de begroting van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor de Gemeenschappelijke Regeling is dat voor 2018 een bedrag van € 250.000.

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

In de volgende tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2018 is geweest (bedragen x € 1.000):

(bedragen x € 1.000,-)	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	1	76	1	9
Drempelbedrag	250	250	250	250
Ruimte onder drempelbedrag	249	174	249	241
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2018	Boekwaarde per 31-12-2017
Banksaldi	3	1
Totaal liquide middelen	3	1

Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2018	Boekwaarde per 31-12-2017
Algemene reserve	219.876	219.876
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	-	-
Totaal	219.876	219.876

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de reserves weer gedurende het jaar 2018:

(bedragen x € 1.000,-)	Saldo per 01-01-2018	Resultaat-bestemming 2018	Toevoegingen 2018	Onttrekkingen 2018	Saldo per 31-12-2018
Algemene reserve	219.876	-	-	-	219.876
Totaal algemene reserve	219.876	-	-	-	219.876

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2018	Boekwaarde per 31-12-2017
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	191	191
Overlopende passiva	2.611	2.676
Totaal	2.802	2.867

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen netto-vlottende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2018	Boekwaarde per 31-12-2017
Overige schulden		
- Rekening-courant Groningen Seaports N.V.	191	191
Totaal overige schulden	191	191

Over de rekening-courantverhouding wordt geen rente vergoed en/of in rekening gebracht.

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2018	Boekwaarde per 31-12-2017
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen		
- Vergoeding diensten Groningen Seaports N.V.	2.573	2.625
- Accountantskosten	32	34
- Overige nog te betalen kosten	6	17
Totaal	2.611	2.676

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Waarborgen en garanties

Voor zover leningen door de gemeenschappelijke regeling gewaarborgd zijn, is buiten de balansstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

(bedragen x € 1.000,-)	Aard/omschrijving	Bedrag per 31-12-2018	Bedrag per 31-12-2017
Groningen Seaports N.V.	Borgstelling t.b.v. financieringsbehoefte	257.500	245.900

In het kader van de verzelfstandiging is tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. een borgstellingsovereenkomst gesloten. Hierin is opgenomen dat zolang Groningen Seaports N.V. niet financieel onafhankelijk is, de GR Havenschap Groningen Seaports zich borg zal stellen voor de verplichtingen van Groningen Seaports N.V.

De borgstelling van de GR Havenschap Groningen Seaports bedroeg in 2018 100 % van de financieringsbehoefte van Groningen Seaports N.V. en heeft betrekking op:

- geborgde projecten met een maximum van € 265 mln.
- bijstortingsverplichting van een derivaat (CSA) € 84,5 mln.

De financiering die onder de geborgde projecten valt bedraagt per ultimo 2018 € 219,5 mln.

De financiering die onder de borgtocht van de bijstortingsverplichting van het rentederivaat (CSA) valt bedraagt per ultimo 2018 € 38,0 mln.

De volledig gewaarborgde leningen bedragen per ultimo 2018 in totaal € 257,5 mln.

Naast de verstrekte waarborgen aan natuurlijke en rechtspersonen is geen sprake van overige niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen.

3.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2018

(bedragen x € 1.000,-)	Realisatie begrotingsjaar 2018	Raming begrotingsjaar 2018	Incidenteel gerealiseerd in boekjaar	Realisatie begrotingsjaar 2017
Programma Havenschap Groningen Seaports				
Lasten				
- Dienstenvergoeding	2.573	2.612	-	2.623
- Accountants- en administratiekosten	32	35	-	39
- Secretariaat- en beheerskosten	31	42	-	29
- Advieskosten	6	20	-	23
- Doorbelasting kosten aan Groningen Seaports N.V.	-260	-97	-	-282
Totaal saldo programma	2.382	2.612	-	2.432
Algemene dekkingsmiddelen:				
Saldo van de financieringsfunctie				
Financiële baten				
- Rente lening Groningen Seaports N.V.	660	660	-	660
- Safe harbour premie Groningen Seaports N.V.	1.913	1.952	-	1.963
Saldo totaal financiële baten	2.573	2.612	-	2.623
Financiële lasten				
- Rente deelnemers	-191	-191	-	-191
- Overige	-	-6	-	-
Saldo totaal financiële lasten	-191	-197	-	-191
Doorbelasting rente aan Groningen Seaports N.V.		197		
Saldo van de financieringsfunctie	2.382	2.612	-	2.432
Totaal algemene dekkingsmiddelen	2.382	2.612	-	2.432
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	-	-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	-	-	-	-
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	-	-	-	-
Het gerealiseerde resultaat	-	-	-	-

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:

De beheerskosten zijn lager uitgevallen dan vooraf verwacht. De inschatting dat verdere verzelfstandiging extra kosten met zich meebrengt is achteraf voor 2018 meegevallen. Tevens zijn de financiële baten lager uitgevallen doordat de safe harbour premie is berekend over een lager bedrag aan gewaarborgde leningen.

Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelastingheffing

Op 1 januari 2016 is de Wet Vpb-plicht overheidsondernemingen ingevoerd, waardoor een groot aantal directe en indirecte overheidsondernemingen onder voorwaarden belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (Vpb) zijn geworden. Provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen met rechtspersoonlijkheid worden belastingplichtig, voor zover zij een fiscale onderneming drijven. De regeling kent een aantal algemene en specifieke vrijstellingen op basis waarvan de Vpb-plicht mogelijk (deels) beperkt kan worden.

In 2016 en 2017 heeft de GR Havenschap Groningen Seaports de gevolgen voor de invoering van de vennootschapsbelastingplicht in kaart gebracht. Op basis van een door externe adviseurs uitgevoerde analyse stelt de GR Havenschap Groningen Seaports zich op het standpunt dat de GR niet belasting-aangifteplichtig is voor de vennootschapsbelasting. Voornaamste reden hiervoor is dat op basis van de uitgevoerde analyse verdedigbaar is dat geen fiscale onderneming wordt gedreven.

In afstemming met Groningen Seaports N.V. wordt de toepasselijkheid van de vennootschapsbelastingplicht met de Belastingdienst afgestemd.

Omdat op basis van de uitgevoerde analyse naar verwachting geen sprake zal zijn van te betalen vennootschapsbelasting, is in de jaarrekening 2018 een bedrag van € nihil aan vennootschapsbelasting verantwoord.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

In 2018 hebben conform de begroting geen toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves plaatsgevonden.

3.3.4 Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingevoerd. Op basis van deze wet is de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector in dienstverband en bij ontslag wettelijk gemaximeerd. Het bezoldigingsmaximum in 2018 voor GR Havenschap Groningen Seaports is € 189.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2017 voor de eerste twaalf kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

Voor de bezoldiging van topfunctionarissen geldt naast de maximering een publicatieverplichting in de jaarrekening. Dit geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen, indien zij de maximale bedragen van topfunctionarissen overschrijden.

Bezoldiging topfunctionarissen

Bij de GR Havenschap Groningen Seaports kwalificeren de leden van het Algemeen Bestuur en Dagelijks bestuur als topfunctionaris. De leden van het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke regeling bestaat uit leden die deze functie vervullen vanuit de rol van gemeenteraadslid, statenlid of lid van het college van burgemeester en wethouders of gedeputeerde staten. Bestuursleden ontvangen daarom geen vergoeding voor de werkzaamheden. Het bestuur van de Gemeenschappelijke regeling wordt gevormd door het Algemeen Bestuur en een uit haar midden aangewezen Dagelijks Bestuur. Ook zijn er vervangers door de participanten aangewezen in het geval van ontstentenis van het betreffende lid. Ook het Dagelijks Bestuur ontvangt geen vergoeding voor de werkzaamheden. Om deze reden gaan wij hierna niet nader in op de bezoldiging van de leden van het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur, daar deze nihil bedraagt.

Over het jaar 2018 bestond het bestuur uit de volgende leden:

Leden AB:

Gemeente/provincie:	Naam topfunctionaris:	Functie:	opmerking
Provincie Groningen	Patrick H.R. Brouns	voorzitter	
Provincie Groningen	Eelco Eikenaar	lid	
Provincie Groningen	Fleur Q. Gräper-van Koolwijk	plv. lid	
Provincie Groningen	Jan Wolters	lid	
Provincie Groningen	Gerrit Jan Steenberg	lid	
Provincie Groningen	Bianca Kruize	plv. lid	
Gemeente Delfzijl	Hans Ronde	lid	
Gemeente Delfzijl	Jan Menninga	lid	
Gemeente Delfzijl	IJzebrand Rijzebol	plv. lid	
Gemeente Delfzijl	Cor Buffinga	lid	
Gemeente Delfzijl	Mario Brouwer	lid	Tot 31-5
Gemeente Delfzijl	Rob Kok	plv. lid	Tot 31-5
Gemeente Delfzijl	Edward Stulp	lid	Vanaf 31-5
Gemeente Delfzijl	Janny Volmer-Kuiper	Plv. lid	Vanaf 31-5
Gemeente Eemshaven	Harald Bouman	lid	Tot 10-12
Gemeente Eemshaven	Harrie Sienot	lid	
Gemeente Eemshaven	Theo Berends	plv. lid	
Gemeente Eemshaven	Peter op 't Holt	lid	Tot 21-6
Gemeente Eemshaven	Alie Spijk-van de Pol	lid	Tot 1- 10
Gemeente Eemshaven	Germ Martini	plv. lid	Tot 21-6
		lid	Vanaf 21-6
Gemeente Eemshaven	Herman Nunnink	Plv. lid	Vanaf 21-6

Voor alle (plaatsvervangende) leden van het AB alsmede de voorzitter geldt dat de omvang van het dienstverband (in FTE) nihil bedraagt. Daarnaast is de beloning gesteld op nihil en zijn daarnaast geen belastbare onkostenvergoedingen alsmede beloningen betaalbaar op termijn uitgekeerd.

Dit betekent dat de bezoldiging over 2018 voor alle (plaatsvervangende) leden van het AB alsmede de voorzitter € nihil bedraagt.

Leden DB:

Gemeente/provincie:	Naam topfunctionaris:	Functie:
Provincie Groningen	Patrick H.R. Brouns	voorzitter
Provincie Groningen	Eelco Eikenaar	plv. lid
Gemeente Delfzijl	Hans Ronde	plv. voorzitter
Gemeente Delfzijl	Jan Menninga	plv. lid
Gemeente Eemshard	Harald Bouman	Tot 10-12
Gemeente Eemshard	Harrie Sienot	plv. lid

Voor alle (plaatsvervangende) leden van het DB alsmede de voorzitter geldt dat de omvang van het dienstverband (in FTE) nihil bedraagt. Daarnaast is de beloning gesteld op nihil en zijn daarnaast geen belastbare onkostenvergoedingen alsmede beloningen betaalbaar op termijn uitgekeerd. Dit betekent dat de bezoldiging over 2018 voor alle (plaatsvervangende) leden van het DB alsmede de voorzitter € nihil bedraagt.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2018 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WNT zijn of hadden moeten worden vermeld.

3.3.5 Gebeurtenissen na balansdatum

Geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum die moeten worden verwerkt en/of toegelicht in de jaarrekening 2018.

3.4 Bijlagen

3.4.1 Taakvelden

(bedragen x € 1.000,-)	Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning			
0.4 Overhead	69	-69	-
0.5 Treasury	2.764	-191	2.573
2. Verkeer, vervoer en waterstaat			
2.4 Economische havens en waterwegen	-	-2.573	-2.573

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

Openbaarmaking van controleverklaringen

1 Condities

De machtiging om de controleverklaring openbaar te maken wordt gegeven onder de volgende condities:

- ▶ Indien na het verlenen van deze machtiging feiten en omstandigheden bekend worden die van essentiële betekenis zijn voor het beeld dat de jaarrekening oproept, is nader overleg met de accountant noodzakelijk.
- ▶ De machtiging heeft betrekking op het opnemen van de controleverklaring in het ten behoeve van de algemene vergadering uit te brengen verslag, waarin ook de opgemaakte jaarrekening wordt opgenomen.
- ▶ De machtiging heeft ook betrekking op het opnemen van de controleverklaring in het bij het handelsregister te deponeren verslag, mits de behandeling van de jaarrekening op de algemene vergadering niet tot aanpassing leidt.
- ▶ De voor deponering bij het handelsregister bestemde jaarrekening waarin op grond van artikel 2:397 BW vereenvoudigingen zijn aangebracht, dient te zijn ontleend aan de door de algemene vergadering vastgestelde jaarrekening. Een concept van deze voor deponering bij het handelsregister bestemde jaarrekening dient aan ons ter inzage te worden gegeven.
- ▶ De controleverklaring kan ook worden toegevoegd indien de jaarrekening op elektronische wijze, bijvoorbeeld op internet, wordt openbaar gemaakt. Deze jaarrekening dient de volledige jaarrekening te zijn en deze dient goed te zijn afgescheiden van andere gelijktijdig elektronisch openbaar gemaakte informatie.
- ▶ Indien de reeds openbaar gemaakte jaarrekening wordt opgenomen in een ander stuk dat zal worden openbaar gemaakt, is voor het opnemen van de controleverklaring daarbij opnieuw toestemming van de accountant nodig.

2 Toelichting op de condities

2.1 Raad van commissarissen en raad van bestuur

De accountant zendt zijn controleverklaring doorgaans aan de raad van commissarissen en de raad van bestuur. Dit is in overeenstemming met Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW) dat in artikel 393 onder meer zegt: "De accountant geeft de uitslag van zijn onderzoek weer in een verklaring". "De accountant brengt omtrent zijn onderzoek verslag uit aan de raad van commissarissen en aan het bestuur."

2.2 Algemene vergadering

Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan na uitdrukkelijke toestemming van de accountant. In dit kader wordt onder openbaarmaking verstaan het beschikbaar stellen voor het publiek, dan wel aan een zodanige kring van personen dat deze met het publiek gelijk is te stellen. Verspreiding onder aandeelhouders c.q. leden valt ook onder dit begrip openbaar maken, zodat voor het opnemen van de controleverklaring in het verslag dat aan de algemene vergadering wordt uitgebracht machtiging van de accountant nodig is.

2.3 Controleverklaring plus verantwoording

De machtiging heeft betrekking op publicatie in het verslag waarin tevens is opgenomen de jaarrekening waarop de controleverklaring betrekking heeft. Deze conditie stoelt op de beroepsregels die zeggen dat het de accountant verboden is toestemming te geven tot openbaarmaking van zijn verklaring anders dan tezamen met de verantwoording waarop die verklaring betrekking heeft. De accountant zal ook altijd de overige inhoud van het verslag willen zien, omdat het hem niet toegestaan is toestemming tot openbaarmaking van zijn verklaring te verlenen indien door de inhoud van de gezamenlijk openbaar gemaakte stukken een onjuiste indruk omtrent de betekenis van de jaarrekening wordt gewekt.

2.4 Gebeurtenissen tussen datum controleverklaring en algemene vergadering

Aandacht dient geschonken te worden aan het feit dat zich tussen de datum van de controleverklaring en de datum van de algemene vergadering waarin omtrent de vaststelling van de jaarrekening wordt beslist, feiten of omstandigheden kunnen voordoen die van essentiële betekenis zijn voor het beeld dat de jaarrekening oproept. De accountant dient namelijk op grond van COS 560 controlewerkzaamheden te verrichten die er op gericht zijn toereikende controle-informatie te verkrijgen dat alle gebeurtenissen voor de datum van de controleverklaring die aanpassing van of vermelding in de jaarrekening vereisen, zijn signaleerd.

Indien de accountant gebeurtenissen ter kennis komen, die van materiële betekenis kunnen zijn voor de jaarrekening, dient de accountant te overwegen of die gebeurtenissen juist zijn verwerkt en toereikend zijn vermeld in de toelichting bij de jaarrekening. Als de accountant tussen de datum van de controleverklaring en de datum dat de jaarrekening openbaar wordt gemaakt, kennis neemt van een feit dat de jaarrekening materieel zou kunnen beïnvloeden, dient de accountant te beoordelen of de jaarrekening moet worden gewijzigd, de kwestie te bespreken met de leiding en te handelen zoals op grond van de omstandigheden noodzakelijk is.

2.5 Handelsregister

De jaarrekening wordt (bij onder titel 9 BW2 vallende rechtspersonen samen met het jaarverslag en de overige gegevens) overgelegd aan de algemene vergadering. De algemene vergadering beslist over de vaststelling van de jaarrekening. Pas na de vaststelling van de jaarrekening door de algemene vergadering is sprake van een vennootschappelijke jaarrekening. Deze jaarrekening zal in de regel in ongewijzigde vorm worden vastgesteld. Aan de vennootschappelijke jaarrekening moet als onderdeel van de overige gegevens de controleverklaring worden toegevoegd. De tekst hiervan is normaal gesproken identiek aan de eerder afgelegde controleverklaring. Het is de vennootschappelijke jaarrekening die samen met het jaarverslag en de overige gegevens bij het handelsregister wordt openbaar gemaakt. Onder de overige gegevens behoort dan te zijn opgenomen de controleverklaring die behoort bij de volledige jaarrekening. Indien de behandeling van de jaarrekening op de algemene vergadering niet tot aanpassing leidt, kan de controleverklaring worden toegevoegd aan de door de algemene vergadering vastgestelde jaarrekening en bij tijdige deponering van het verslag ten kantore van het handelsregister als onderdeel van dit verslag worden openbaar gemaakt.

2.6 Openbaarmaking op andere wijze

De jaarrekening kan ook worden openbaar gemaakt op andere wijze dan door deponering bij het handelsregister. De controleverklaring kan ook dan worden toegevoegd, mits het gaat om openbaarmaking van de volledige jaarrekening. Indien een deel van een jaarrekening dan wel een verkorte jaarrekening openbaar wordt gemaakt, is het niet toegestaan dat daarbij enigerlei door de accountant gegeven mededeling wordt openbaar gemaakt, tenzij:

- a. hij tot het oordeel is gekomen dat in de gegeven omstandigheden het desbetreffende stuk toereikend is; of
- b. op grond van wettelijke voorschriften met openbaarmaking van het desbetreffende stuk kan worden volstaan.

Indien niet de volledige jaarrekening wordt openbaar gemaakt, is nader overleg met de accountant noodzakelijk. Bij het opnemen van de jaarrekening en de controleverklaring op internet dient gewaarborgd te worden dat de jaarrekening goed is afgescheiden van andere informatie op de internetsite. De scheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarrekening in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarrekening verlaat.

2.7 Opnemen in een ander stuk

Indien de reeds openbaar gemaakte jaarrekening wordt opgenomen in een ander stuk dat zal worden openbaar gemaakt, is sprake van een nieuwe openbaarmaking en is opnieuw toestemming van de accountant nodig. Een voorbeeld van deze situatie is de publicatie van een emissieprospectus met daarin opgenomen de jaarrekening, nadat dezelfde jaarrekening tezamen met de andere jaarstukken is gedeponeerd bij het handelsregister. Voor elke nieuwe openbaarmaking is dus opnieuw toestemming van de accountant nodig.

2.8 Gebeurtenissen na de algemene vergadering

Indien na de vaststelling van de jaarrekening feiten en omstandigheden bekend zijn geworden waardoor de jaarrekening niet langer het wettelijk vereiste inzicht geeft, moet niettemin de bij de vastgestelde jaarrekening afgegeven controleverklaring worden gehandhaafd, evenals de bij het handelsregister neergelegde controleverklaring. In dat geval dient de rechtspersoon over deze feiten en omstandigheden een mededeling bij het handelsregister te deponeren, voorzien van een controleverklaring. Ook in deze situatie is nader overleg met de accountant noodzakelijk.

Voorstel aan het Algemeen Bestuur

Datum BB-vergadering: 27 juni 2019

Nummer: GR2019.

Agendapunt:

Voor akkoord

Datum

Secretaris: A. Swart

7 juni 2019

Onderwerp: programmabegroting 2020

Inleiding

Conform artikel 30.1 van de Gemeenschappelijke Regeling heeft het Dagelijks Bestuur (DB) voor 15 maart van dit jaar een ontwerpbegroting voor het eerstvolgende boekjaar opgesteld en gezonden aan de raden en staten die deelnemen in de GR.

Die kunnen vervolgens hun eventuele gevoelens en bezwaren kenbaar maken aan het Dagelijks Bestuur (DB). Het AB zal dan met in achtneming van de reacties van de raden en staten een definitief besluit nemen.

Binnen twee weken na dit besluit dient de definitieve begroting vervolgens aan de Minister van Binnenlandse Zaken te worden gezonden (art 30.4 GR).

Bij dit voorstel treft u de concept begroting 2020 aan.

Bij het opstellen van de begroting is gekozen om vast te houden aan de opbouw zoals die ook voorgaande jaren is geweest. Daarmee wordt de vergelijkbaarheid met voorgaande jaren vergroot. Tevens voldoet de indeling aan de BBV, waarin de wettelijke vereisten van de verslaglegging zijn opgenomen.

Zienswijzen

Er zijn geen gevoelens, bezwaren of zienswijzen aangaande de begroting ontvangen.

Advies:

Bijgevoegde programmabegroting vaststellen en te zenden aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Mandaat: AB

Bijlage: 1. Programmabegroting 2020

De leden van het algemeen bestuur van
GR Havenschap Groningen Seaports
T.a.v. de heer A. Swart
Postbus 20004
9930 PA DELFZIJL

Groningen, 11 april 2019

39922927/ks

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Hierbij ontvangt u een gewaarmerkt exemplaar van de jaarstukken 2018 van GR Havenschap Groningen Seaports, voorzien van onze controleverklaring d.d. 11 april 2018. Ook zenden wij u twee losse exemplaren van bovengenoemde controleverklaring.

Wij machtigen u, onder de condities genoemd in bijgaand informatieblad Openbaarmaking van controleverklaringen, onze in de bijlage opgenomen controleverklaring op te nemen en openbaar te maken in de sectie Overige gegevens van de jaarstukken voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2018, die overeenkomt met het bijgevoegde gewaarmerkte exemplaar, mits de algemene vergadering de gecontroleerde jaarrekening ongewijzigd vaststelt. Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan samen met de jaarstukken.

Onze controleverklaring is voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke handtekening. Wij verzoeken u onze controleverklaring zonder persoonlijke handtekening op te nemen in de openbaar te maken jaarstukken. Wij sluiten één exemplaar bij van de controleverklaring voorzien van een originele handtekening. Dit exemplaar is ten behoeve van uw archief. Het publiceren van de door ons voor identificatiedoeleinde gewaarmerkte jaarstukken is niet toegestaan.

Overigens wijzen wij erop dat, indien tot de vergadering van het algemeen bestuur omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarstukken noodzakelijk maken, een dergelijke aanpassing nog vóór de vergadering van het algemeen bestuur moet worden gemaakt. Uiteraard vervalt in die situatie onze bovengenoemde toestemming.

Een exemplaar van de jaarrekening dient te worden ondertekend door de leden van het dagelijks bestuur en te worden aangeboden aan het algemeen bestuur. Deze jaarrekening dient te worden vastgesteld in een vergadering van het algemeen bestuur en de vaststelling dient te worden genotuleerd.

Indien u deze jaarstukken, waaronder de door de accountant gecontroleerde jaarrekening opneemt op internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken goed zijn afgescheiden van andere. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat (U verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening).

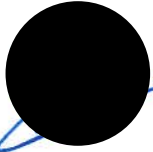
Tot het geven van nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

drs. R. J. H. Wortelboer RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Bijlagen: Controleverklaring zonder persoonlijke handtekening ten behoeve van opname in de
 overige gegevens van de jaarstukken
 Controleverklaring voorzien van de originele handtekening ten behoeve van uw archief
 Gewaarmerkt exemplaar van de jaarstukken
 Informatieblad Openbaarmaking van controleverklaringen

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports
(hierna: GR Havenschap Groningen Seaports)

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van GR Havenschap Groningen Seaports te Delfzijl gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- ▶ geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva van GR Havenschap Groningen Seaports op 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- ▶ zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van GR Havenschap Groningen Seaports, zoals opgenomen in het normenkader welke bij besluit van 17 december 2018 is vastgesteld door het algemeen bestuur.

De jaarrekening bestaat uit:

- ▶ het overzicht van baten en lasten over 2018;
- ▶ de balans per 31 december 2018;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- ▶ de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 17 december 2018 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van GR Havenschap Groningen Seaports zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 23.820. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2018. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ de inleiding;
- ▶ het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur van GR Havenschap Groningen Seaports is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening
Het dagelijks bestuur van GR Havenschap Groningen Seaports is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV.

Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van GR Havenschap Groningen Seaports, zoals opgenomen in het normenkader welke bij besluit van 17 december 2018 is vastgesteld door het algemeen bestuur.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om GR Havenschap Groningen Seaports in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van GR Havenschap Groningen Seaports.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 17 december 2018, het Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ Het identificeren en inschatten van de risico's:
 - ▶ dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - ▶ dat baten en lasten, alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.
- ▶ Het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- ▶ Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van GR Havenschap Groningen Seaports.
- ▶ Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- ▶ Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat GR Havenschap Groningen Seaports in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of GR Havenschap Groningen Seaports haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat GR Havenschap Groningen Seaports de financiële risico's niet kan opvangen.
- ▶ Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- ▶ Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 11 april 2019

Ernst & Young Accountants LLP

drs. R.T.H. Wortelboer RA

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports
(hierna: GR Havenschap Groningen Seaports)

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van GR Havenschap Groningen Seaports te Delfzijl gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- ▶ geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva van GR Havenschap Groningen Seaports op 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- ▶ zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van GR Havenschap Groningen Seaports, zoals opgenomen in het normenkader welke bij besluit van 17 december 2018 is vastgesteld door het algemeen bestuur.

De jaarrekening bestaat uit:

- ▶ het overzicht van baten en lasten over 2018;
- ▶ de balans per 31 december 2018;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- ▶ de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 17 december 2018 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van GR Havenschap Groningen Seaports zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 23.820. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2018. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- de inleiding;
- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur van GR Havenschap Groningen Seaports is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening
Het dagelijks bestuur van GR Havenschap Groningen Seaports is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV.

Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van GR Havenschap Groningen Seaports, zoals opgenomen in het normenkader welke bij besluit van 17 december 2018 is vastgesteld door het algemeen bestuur.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om GR Havenschap Groningen Seaports in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van GR Havenschap Groningen Seaports.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 17 december 2018, het Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ Het identificeren en inschatten van de risico's:
 - ▶ dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - ▶ dat baten en lasten, alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.
- ▶ Het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- ▶ Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van GR Havenschap Groningen Seaports.
- ▶ Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- ▶ Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat GR Havenschap Groningen Seaports in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of GR Havenschap Groningen Seaports haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat GR Havenschap Groningen Seaports de financiële risico's niet kan opvangen.
- ▶ Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- ▶ Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 11 april 2019

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. R.T.H. Wortelboer RA

GRONINGEN SEAPORTS

Jaarstukken 2018

GR Havenschap Groningen Seaports

Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports

Handelskade Oost 1 • P.O. Box 20004 • 9930 PA Delfzijl • The Netherlands

Phone +31 (0)596 64 04 00 • a.swart@groningen-seaports.com • www.groningen-seaports.com

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

EY Building a better
working world

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Jaarverslag	5
2.1	Programmaverantwoording	6
2.2	Paragrafen	7
2.2.1	A. Lokale heffingen	7
2.2.2	B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	9
2.2.3	C. Onderhoud kapitaalgoederen	12
2.2.4	D. Financiering	13
2.2.5	E. Bedrijfsvoering	15
2.2.6	F. Verbonden partijen	16
2.2.7	G. Grondbeleid	20
3	Jaarrekening	21
3.1	Balans per 31 december 2018	21
3.2	Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het jaar 2018	23
3.3	Toelichtingen	24
3.3.1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	24
3.3.2	Toelichting op de balans per 31 december 2018	28
3.3.3	Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2018	35
3.3.4	Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)	37
3.3.5	Gebeurtenissen na balansdatum	39
3.4	Bijlagen	40
3.4.1	Taakvelden	40

1 Inleiding

Voor u liggen de Jaarstukken 2018 van de GR Havenschap Groningen Seaports. De vaststelling van deze Jaarstukken is voorzien in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 27 juni 2019.

Dit document is ingedeeld in twee delen:

- Jaarverslag (bestaande uit de programmaverantwoording en de paragrafen)
- Jaarrekening 2018

Verzelfstandiging Groningen Seaports

Per 1 januari 2013 is Groningen Seaports verzelfstandigd en zijn de activiteiten ondergebracht in Groningen Seaports N.V. De GR Havenschap Groningen Seaports treedt op als aandeelhouder van Groningen Seaports N.V. en verstrekker van borgstellingen voor de financiering. Verder is de GR Havenschap Groningen Seaports belast met de uitvoering van de publieke taak. De uitvoering daarvan heeft de GR Havenschap Groningen Seaports neergelegd bij Groningen Seaports N.V.

Borgstelling door de GR Havenschap Groningen Seaports

Het Algemeen Bestuur heeft op 12 februari 2016 besloten dat de GR Havenschap Groningen Seaports voor een lange termijn (2033) borg staat voor de financiering van Groningen Seaports N.V.

Hiertoe is een borgstellingsovereenkomst aangegaan met Groningen Seaports N.V., waarmee een 100% borgstelling wordt gerealiseerd voor de financiering van Groningen Seaports N.V.

De borgstelling is nodig om zekerheden voor de financiële instellingen die leningen verstrekken aan Groningen Seaports N.V. te realiseren. De borgstelling heeft betrekking op geborgde projecten met een maximum van € 265,0 mln en de bijstortingsverplichting van een derivaat (CSA) van € 84,5 mln. Bij de verzelfstandiging zijn alle activa (gronden en infrastructuur) in juridische eigendom gebleven van de GR Havenschap Groningen Seaports, zodat deze niet door Groningen Seaports N.V. kunnen worden ingezet als zekerheid. De wijze van borgstelling is getoetst op aspecten van staatssteun. Op basis van die toetsing is de conclusie getrokken dat de 100% borgstelling niet zal leiden tot ongeoorloofde staatssteun, zolang:

1. de financiering toeziet op reeds op de datum van verzelfstandiging geaccordeerde projecten; en
2. hiervoor een marktconforme vergoeding wordt verstrekt.

De hoogte van de genoemde vergoeding wordt in periodiek overleg tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. (voorlopig) vastgesteld voor 1 juli van het lopende jaar.

De GR Havenschap Groningen Seaports ontvangt voor de borgstelling een zogenaamde safe-harbour premie. Deze premie is opgebouwd uit een rentevergoeding en een vergoeding voor de beheerskosten van de GR Havenschap Groningen Seaports. Voor nieuwe initiatieven realiseert Groningen Seaports N.V. zoveel mogelijk zelf de financiering. In het geval de initiatieven een investering vragen van meer dan € 5 mln. is op basis van de statuten van de N.V. (art 15.3) instemming vereist van de GR Havenschap Groningen Seaports in zijn hoedanigheid van aandeelhouder van Groningen Seaports N.V.

Publieke taak

In de verzelfstandigingsovereenkomst is overeengekomen dat de GR Havenschap Groningen Seaports belast is met de uitvoering van de publieke taak. Daarmee wordt bedoeld het feitelijk (doen) uitvoeren van publieke taken binnen en in verband met het beheergebied van de GR Havenschap Groningen Seaports, voor zover verband houdende met nautisch beheer, de scheepvaart, de havens en vaarwegen en voor wat betreft de uitvoering van enig publiekrechtelijke taak van de GR Havenschap Groningen Seaports, de provincie Groningen, de gemeente Eemshaven en/of de gemeente Delfzijl. De uitvoering heeft de GR Havenschap Groningen Seaports neergelegd bij Groningen Seaports N.V.

Jaarlijks betaalt de GR Havenschap Groningen Seaports hiervoor een dienstenvergoeding aan Groningen Seaports N.V.

De gemeente Eemshaven is per 1 januari 2019 opgegaan in de nieuwe gemeente Het Hogeland, evenals de gemeenten Bedum, De Marne en Winsum.

2 Jaarverslag

Aandeelhoudersstrategie

Eind 2016 is de GR Havenschap Groningen Seaports in een zorgvuldig traject tot vaststelling van de aandeelhoudersstrategie gekomen. Het doel van de aandeelhoudersstrategie is om er voor te zorgen dat de beoogde effecten van de verzelfstandiging ook daadwerkelijk worden behaald. Deze strategie is ook in 2018 het handvat geweest om de positie van de GR Havenschap Groningen Seaports als aandeelhouder nader te concretiseren. Het document biedt een handvat voor de besluiten van de GR Havenschap Groningen Seaports als aandeelhouder van Groningen Seaports N.V.

Groningen Seaports N.V. is verzocht om bij het opstellen van rapportages, plannen en voorstellen aan de aandeelhouder, de doelen van de aandeelhoudersstrategie als uitgangspunt te nemen en inzichtelijk te maken. Ook is aan Groningen Seaports N.V. gevraagd naar aanleiding van de aandeelhoudersstrategie een implementatieplan op te stellen. De wijze waarop de N.V. invulling gaat geven aan de doelstellingen van de aandeelhouder is opgenomen in het bedrijfsplan van de Groningen Seaports N.V., daarin is ook de wijze van verdere implementatie met ingang van 2019 verwoord. Dit geeft de GR Havenschap Groningen Seaports extra handvatten om de koers van Groningen Seaports NV te blijven toetsen. Verder heeft er Groningen Seaports N.V. invulling gegeven aan de kaderstellende aandeelhouderstrategie van de GR Havenschap Groningen Seaports door vaststelling van (bijgestelde) beleidsdocumenten:

- Deelnemingenbeleid;
- Gronduitgifte- en vestigingsbeleid.

Interne organisatie

In de GR Havenschap Groningen Seaports vinden, behoudens de borgstelling, geen activiteiten plaats. De GR Havenschap Groningen Seaports heeft dan ook geen personeel in dienst.

Het bestuurlijke proces en voorbereiding van de besluitvorming wordt gedaan door de secretaris van de GR Havenschap Groningen Seaports, deze functie is met ingang van oktober 2015 structureel volledig buiten de organisatie van Groningen Seaports N.V. en de participanten belegd. Behalve dat de secretaris verantwoordelijk is voor de administratieve organisatie van de GR Havenschap Groningen Seaports, fungeert deze als adviseur van het bestuur en contactpersoon naar derden. Zowel het Algemeen Bestuur, Dagelijks Bestuur, als de voorzitter hebben diverse bevoegdheden gemandateerd aan de secretaris. Hierdoor kan de dagelijkse gang van zaken efficiënt verlopen.

Er hebben zich in het verslagjaar geen wijzigingen voorgedaan in de interne organisatie.

Verantwoording

Naast de oplevering van een jaarverslag en een jaarrekening worden er ook halfjaarlijkse tussenrapportages opgesteld. Halfjaarlijks verschijnt er een financiële rapportage van de GR Havenschap Groningen Seaports en een overzicht van de door Groningen Seaports N.V. onder de borgstelling vallende aangetrokken kasgeldleningen.

Met ingang van de controle van het boekjaar 2017 is na een aanbestedingsprocedure door het Algemeen Bestuur opnieuw EY als accountant benoemd voor een periode van vier jaar.

Publieke taak

In de statuten van de NV is vastgelegd dat de havenmeester jaarlijks voor 1 maart verslag doet over de wijze waarop de publieke taken zijn vervuld. Eind februari 2018 heeft het Dagelijks Bestuur de rapportage over 2017 van de havenmeester ontvangen. In deze rapportage worden de incidenten die zich hebben voorgedaan vermeld. Uit de rapportage blijkt dat zich in 2017, behoudens enkele kleine nautische- en beveiligingsincidenten en enkele kleine morsingen, geen zware calamiteiten hebben voorgedaan.

Per 1 oktober 2018 is op bindende voordracht van het Dagelijks Bestuur van de GR Havenschap Groningen Seaports de heer P. van der Wal van start aangesteld tot havenmeester bij Groningen Seaports N.V. Hij volgt de heer de Bruijn op die per die datum met pensioen is gegaan.

Hierna wordt via de programmaverantwoording en de paragrafen verantwoording afgelegd over de realisatie van het bij de begroting 2018 voorgenomen beleid voor dat jaar.

2.1 Programmaverantwoording

Als gevolg van de verzelfstandiging resteren er geen activiteiten in de GR Havenschap Groningen Seaports, behoudens de taken als aandeelhouder, borgsteller en uitvoering publieke taak. Daarom wordt één programma “Havenschap Groningen Seaports” geïdentificeerd.

Een onderverdeling in programma's met per programma de te realiseren doelstellingen en de hiervoor geraamde lasten en baten is bij de GR Havenschap Groningen Seaports niet relevant, omdat er bij de GR Havenschap Groningen Seaports geen sprake is van verschillende beleidsvelden waarvoor meetbare doelstellingen geformuleerd kunnen worden.

De voor een beleidsindicator relevante gegevens zijn niet beschikbaar voor de GR Havenschap Groningen Seaports.

Tevens is geen overzicht van algemene dekkingsmiddelen en een uiteenzetting met betrekking tot het gebruik van het geraamde bedrag 'onvoorzien' opgenomen, omdat deze eveneens niet relevant en niet van toepassing zijn.

De Raambegroting 2018 is tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur van 29 juni 2017 vastgesteld. Het begrote resultaat bedraagt € 0. Het werkelijke resultaat bedraagt € 0.

2.2 Paragrafen

Op grond van het Besluit en Verantwoording (BBV) dient zowel in de begroting als in de jaarstukken een aantal afzonderlijke paragrafen te worden opgenomen. In dit document zijn achtereenvolgens opgenomen de paragrafen:

- A. Lokale heffingen
- B. Weerstandsvermogen en risicomanagement
- C. Onderhoud kapitaalgoederen
- D. Financiering
- E. Bedrijfsvoering
- F. Verbonden partijen
- G. Grondbeleid

2.2.1 A. Lokale heffingen

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft de uitvoering van de publieke taken uitbesteed aan Groningen Seaports N.V. Voor de uitvoering van de publieke taken geldt het volgende:

Een van de taken is gericht op het vlot, veilig en efficiënt afhandelen van het scheepvaartverkeer en daardoor het waarborgen van de veiligheid van de havens in het beheergebied. Het Nautisch Service Centrum (NSC) fungeert hiertoe zowel intern als extern als opdrachtnemer. Het NSC, in casu de Havenmeester, beschikt over een zelfstandige bevoegdheid om, indien de omstandigheden dat in termen van veiligheid vereisen, op korte termijn naar eigen inzicht en volgens zelf gestelde prioriteiten te handelen. De Havenmeester dient daarbij te handelen binnen de kaders zoals vastgelegd

in de door het Algemeen Bestuur van de GR Havenschap Groningen Seaports vastgestelde havenbeheersverordening.

In de 'Algemene voorwaarden Zee- en Binnenhavengeld Groningen Seaports N.V.' en in het 'Reglement Kade- en Ligplaatsgeld Groningen Seaports N.V.' en de daarbij behorende tarieven wordt nader toegelicht welke heffingen Groningen Seaports oplegt. Deze heffingen worden overigens verantwoord in de jaarstukken van Groningen Seaports N.V., daar de GR Havenschap Groningen Seaports deze taken aan de N.V. heeft uitbesteed.

Jaarlijks brengt de havenmeester in maart een verslag uit over de resultaten van het voorafgaande jaar.

2.2.2 B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Voor de beoordeling van de vraag of de GR Havenschap Groningen Seaports beschikt over een adequaat weerstandsvermogen moet een relatie worden gelegd tussen het risicoprofiel en de weerstandscapaciteit. Het weerstandsvermogen geeft de relatie aan tussen de risico's waar geen maatregelen voor zijn getroffen of waar na het treffen van maatregelen nog restrisico's overblijven. De weerstandscapaciteit betreft middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te kunnen afdekken.

Risico's

Risico's bestaan voor de GR Havenschap Groningen Seaports uit:

1. Waardering van de 100%-deelneming in Groningen Seaports N.V.; dit betreft het risico dat de marktwaarde van de deelneming onder de verkrijgingsprijs (€ 198 mln.) komt te liggen. Hierbij gaat het met name om een impairmentrisico; dit betreft het risico dat sprake is van een duurzame waardevermindering van de materiële vaste activa van Groningen Seaports N.V., waardoor de intrinsieke waarde van de deelneming in Groningen Seaports N.V. tot onder de verkrijgingsprijs (€ 198 mln.) daalt.
2. Waardering van de lening aan Groningen Seaports N.V.; dit betreft het risico dat de verstrekte lening ter hoogte van € 22.006.000 niet terugbetaald kan worden door Groningen Seaports N.V.
3. Borgstellingen voor Groningen Seaports N.V. te weten:
 - a. het risico dat aanspraak wordt gemaakt op de borgstelling (€ 268 mln.) die is verstrekt door de GR Havenschap Groningen Seaports aan Groningen Seaports N.V. ten behoeve van het aantrekken van vreemd vermogen, en
 - b. het risico dat aanspraak wordt gemaakt op de borgstelling die is verstrekt door de GR Havenschap Groningen Seaports aan Groningen Seaports N.V. ten behoeve van het derivaat (met een nominale waarde van € 100 mln.) dat van de GR Havenschap Groningen Seaports is overgezet naar Groningen Seaports N.V.

Afdekking risico's

Ultimo 2018 bestaat de weerstandscapaciteit van de GR Havenschap Groningen Seaports uit een algemene reserve van € 219.876.000. De weerstandscapaciteit is minimaal gelijk aan de waardering van de deelneming Groningen Seaports N.V. Dit is voldoende om een eventuele afwaardering van de deelneming te kunnen dekken.

Financiers zijn voor de financieringsbehoefte van Groningen Seaports N.V. niet bereid om zonder borgstelling van de GR Havenschap Groningen Seaports leningen te verstrekken. Dit hangt samen met de situatie dat Groningen Seaports N.V. bij gebrek aan onderpanden niet in staat is om voldoende zekerheden te verstrekken.

Op 12 februari 2016 is de herfinanciering van Groningen Seaports N.V. gerealiseerd en vastgelegd in de borgstellingsovereenkomst “overeenkomst houdende volledig geborgde financiering”.

De leningen die door de GR Havenschap Groningen Seaports voor de verzelfstandiging zijn aangetrokken voor de financiering van diverse projecten, zijn overgenomen door Groningen Seaports N.V. De GR Havenschap Groningen Seaports blijft borg staan voor de leningen voor zover deze betrekking hebben op projecten die geaccordeerd zijn voor de datum van verzelfstandiging.

Door Groningen Seaports N.V. zijn ten behoeve van de GR Havenschap Groningen Seaports zakelijke zekerheden verstrekt in de vorm van achtereenvolgens (i) het (voor)behouden van juridische eigendom (en daarmee de beschikkingsmacht) bij de levering van economische eigendom van de gronden betrekking hebbende op de onderneming aan Groningen Seaports N.V. (ii) een eerste recht van hypotheek op de aan Groningen Seaports N.V. toebehorende opstal- en erfpachtrechten, alsmede (iii) een eerste recht van pand op inkomsten uit hoofde van achtereenvolgens erfpacht, opstal en economisch eigendom.

De waarde van de aan de GR Havenschap Groningen Seaports gegeven zekerheden bedroeg ten tijde van het opstellen van de borgstellingsovereenkomst op 12 februari 2016 bij benadering € 433 mln., terwijl de vordering van de GR Havenschap Groningen Seaports op Groningen Seaports N.V. circa € 22 mln. bedroeg.

Groningen Seaports N.V. investeert voornamelijk in duurzaam renderende ontwikkelingen in de haven, om zodoende een continue stroom aan inkomsten te genereren en zo de schuldenlast, waarvoor de GR Havenschap Groningen Seaports borg staat, te verlagen.

Gezien het investeringsprofiel van Groningen Seaports N.V. en de aard van de verstrekte zekerheden is het risico zeer beperkt, dan wel nihil, dat de schuldenpositie van Groningen Seaports N.V. de door de GR Havenschap Groningen Seaports verstrekte zekerheden overstijgt.

Op het niveau van Groningen Seaports N.V. is eind 2015 voor het laatst een analyse uitgevoerd met betrekking tot het weerstandsvermogen die Groningen Seaports N.V. vormt. Het weerstandsvermogen (risicoreserve) van Groningen Seaports N.V. is de relatie tussen de waardering van de gronden en verstrekte zekerheden (weerstandscapaciteit) en het grondexploitatiebeleid (risicobeheersing). Groningen Seaports N.V. is het afgelopen jaar gestart met het opstellen van een risicomanagement. Dit wordt naar verwachting medio 2019 afgerond. Op basis daarvan zal opnieuw een analyse worden uitgevoerd met betrekking tot het weerstandsvermogen.

In de borgstellingsovereenkomst tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. is verder expliciet opgenomen dat sprake is van borgtocht en geen hoofdelijke verbondenheid, zodat de GR Havenschap Groningen Seaports pas aansprakelijk zal kunnen worden gehouden onder een borgtocht, indien en zodra Groningen Seaports N.V. in verzuim is met de voldoening van haar verplichtingen jegens de derde, de derde Groningen Seaports N.V. hierop heeft aangesproken en deze niet alsnog heeft voldaan casu quo heeft kunnen voldoen aan haar verplichtingen (i.e. het beginsel van subsidiariteit, ofwel 'getrapte aansprakelijkheid').

Op basis van deze herfinanciering en van een afnemende financieringsbehoefte voor de geaccordeerde projecten en de aflossing van geborgde leningen wordt in de toekomst een verlaging van de risico's voor de deelnemers in de GR Havenschap Groningen Seaports voorzien, waardoor het risicoprofiel voor de GR Havenschap Groningen Seaports en daarachter zijn deelnemers in de tijd verder zal afnemen.

Kengetallen

In relatie tot de genoemde risico's zijn voor de GR Havenschap Groningen Seaports de volgende kengetallen toe te lichten:

1. Netto schuldquote
2. Solvabiliteitsratio
3. Grondexploitatie
4. Structurele exploitatieruimte
5. Belastingcapaciteit

1. Netto schuldquote

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft een netto schuldquote van € 190k.

Realisatie 2017: € 190k en begroot 2018: € 190k.

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen bedraagt (per saldo een netto vordering van) € 21.816k -/-. Realisatie 2017: € 21.816k -/- en begroot 2018: € 21.816k -/-.

2. Solvabiliteitsratio

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft een solvabiliteit van 98,7% (EV/TV).

De omvang van het eigen vermogen is voldoende om aan de financiële verplichtingen te voldoen.

3. Grondexploitatie

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen, welke is gesteld op € 1 per hectare. Omdat de in erfpacht uitgegeven gronden niet classificeren als bouwgronden in exploitatie en de GR Havenschap Groningen Seaports eveneens niet beschikt over andere bouwgronden in exploitatie, is het kengetal grondexploitatie niet van toepassing.

4. Structurele exploitatieruimte

De GR Havenschap Groningen Seaports beschikt over voldoende structurele baten om haar structurele lasten te dekken. Er is geen sprake van incidentele baten of structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Het gerealiseerde totaal saldo van de baten en lasten bedraagt nihil. De realisatie 2017 en begroting 2018 vertonen hetzelfde beeld ten aanzien van de structurele exploitatieruimte.

5. Belastingcapaciteit

Het kengetal belastingcapaciteit zoals gedefinieerd voor provincies en gemeenten is niet van toepassing op de verantwoording van de GR Havenschap Groningen Seaports, daar de GR geen belastingen heft.

2.2.3 C. Onderhoud kapitaalgoederen

Bij de verzelfstandiging is het economisch eigendom van alle activa (gronden en infrastructuur) ingebracht in Groningen Seaports N.V. en is het juridisch eigendom in handen gebleven van de GR Havenschap Groningen Seaports. Omdat het economisch eigendom niet meer in handen is van de GR, worden de activa niet op de balans van de GR Havenschap Groningen Seaports verantwoord. De GR

Havenschap Groningen Seaports heeft de uitvoering van het onderhoud kapitaalgoederen uitbesteed aan Groningen Seaports N.V. Het gaat hierbij om het onderhoud van wegen, infrastructuur, riolering, water, groen en gebouwen. Om deze reden is de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen niet van toepassing op de GR Havenschap Groningen Seaports.

2.2.4 D. Financiering

Algemeen

De activa van de GR Havenschap Groningen Seaports van in totaal € 222,7 mln. bestaan grotendeels uit een kapitaalverstrekking aan Groningen Seaports N.V. van € 198,1 mln. en uit een verstrekte lening uit hoofde van de inbreng per 1 januari 2013 aan Groningen Seaports N.V. van € 22,0 mln. Dit wordt volledig gefinancierd door middel van eigen vermogen.

In de verzelfstandigingsovereenkomst is afgesproken dat de financiering en derivaten worden overgedragen aan Groningen Seaports N.V. Deze portefeuille kan niet geherfinancierd worden zonder dat garanties worden afgegeven. In een borgstelling- en dienstverleningsovereenkomst zijn afspraken hieromtrent vastgelegd.

De borgstellingsovereenkomst van 12 februari 2016 vormt de basis voor de borgstelling vanuit de GR Havenschap Groningen Seaports ten behoeve van Groningen Seaports N.V.

Jaarlijkse rapportage

Groningen Seaports N.V. zal de GR Havenschap Groningen Seaports jaarlijks, uiterlijk vóór 15 mei van elk kalenderjaar en voorts telkens wanneer de GR Havenschap Groningen Seaports daarom verzoekt, aan de GR Havenschap Groningen Seaports N.V. inzicht geven in:

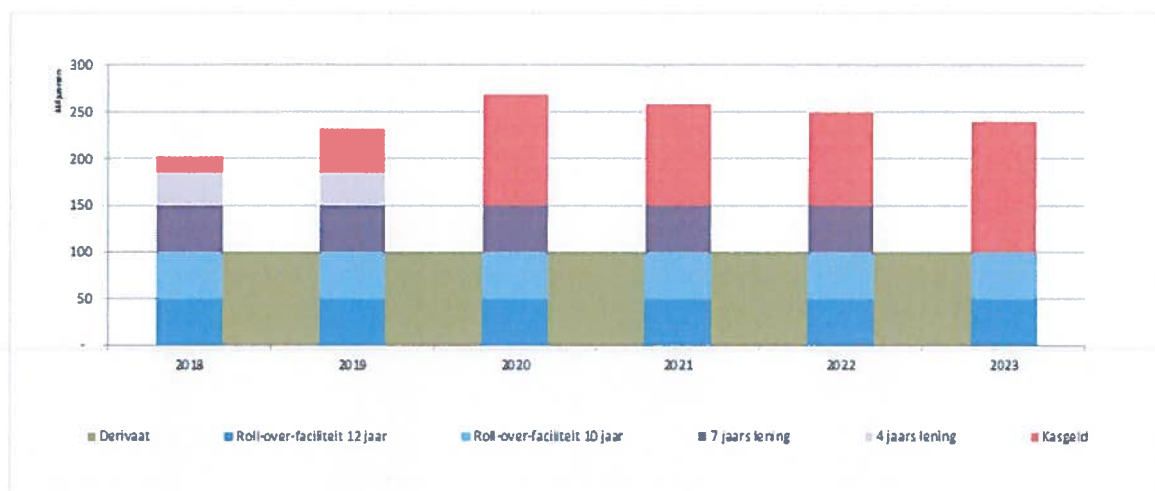
1. De omvang van de financieringsbehoefte respectievelijk de financieringscurve in relatie tot het borgtochtenplafond;
2. De aard en omvang van de geldleningen waarvan de looptijd eindigt in het lopende en komende boekjaar en die geherfinancierd moeten worden; en
3. De omvang van de geldleningen waarvoor borgtochten zijn afgegeven in relatie tot geldleningen waarvoor de GR Havenschap Groningen Seaports geen borgtochten heeft afgegeven;
4. De aard en omvang van zekerheden die door Groningen Seaports N.V. aan derden zijn verstrekt.

In de borgstellingsovereenkomst van 12 februari 2016 is overeengekomen dat de GR Havenschap Groningen Seaports 100% borg staat voor financiering van Groningen Seaports N.V. voor de projecten waarover voor de verzelfstandiging een besluit is genomen.

Borgstellingsplafond

De lange termijn financiering van Groningen Seaports N.V. is begin 2016 geëffectueerd.

De geborgde financiering, zoals weergegeven in onderstaande grafiek, is overgenomen uit het concept bedrijfsplan 2019-2023 van Groningen Seaports N.V. Dit bedrijfsplan is op 17 december 2018 vastgesteld.

Building blocks

Het renterisico is tot 2042 middels het derivaat afgedekt voor € 100 mln. en is als groene balk weergegeven. Het beschikbaarheidsrisico is afgedekt met twee roll-over-faciliteiten van € 50 mln. voor termijnen van 10 en 12 jaar (blauwe kolommen). Daarnaast zijn er twee vaste leningen van respectievelijk € 50 mln. voor 7 jaar en € 35 mln. voor 4 jaar (paarse kolommen). De rode kolommen is de verwachte kasgeldlening die wordt aangetrokken op basis van de voortschrijdende 12-maandsprognose.

2.2.5 E. Bedrijfsvoering

In de GR Havenschap Groningen Seaports vinden, behoudens de borgstelling, geen activiteiten plaats. De GR Havenschap Groningen Seaports heeft dan ook geen personeel in dienst.

Het bestuurlijke proces en voorbereiding van de besluitvorming wordt gedaan door de secretaris van de GR Havenschap Groningen Seaports, deze functie is met ingang van oktober 2015 volledig buiten de organisatie van Groningen Seaports N.V. en de deelnemers van de GR Havenschap Groningen Seaports belegd. Behalve dat de secretaris verantwoordelijk is voor de administratieve organisatie van de GR Havenschap Groningen Seaports, fungeert deze als adviseur van het bestuur en contactpersoon naar derden.

Zowel het Algemeen Bestuur, Dagelijks Bestuur, als de voorzitter hebben diverse bevoegdheden gemandateerd aan de secretaris. Hierdoor kan de dagelijkse gang van zaken efficiënt verlopen. De administratieve organisatie van de GR Havenschap Groningen Seaports staat los van de organisatie van Groningen Seaports N.V.

De coördinatie en uitvoering van de werkzaamheden door en ten behoeve van de organisatie van de GR Havenschap Groningen Seaports liggen bij de secretaris. Voor specifieke en complexe vraagstukken wordt externe deskundigheid ingehuurd. Zo wordt het opstellen van de begroting en de jaarrekening uitgevoerd door een derde partij. Administratieve ondersteuning wordt op verzoek verricht door medewerkers van Groningen Seaports N.V.

Voor de werkzaamheden die Groningen Seaports N.V. ten behoeve van de GR Havenschap Groningen Seaports uitvoert, wordt een beheervergoeding berekend.

2.2.6 F. Verbonden partijen

Verbonden partij betreft alleen Groningen Seaports N.V. waar de GR Havenschap Groningen Seaports 100% (ultimo 2017: eveneens 100%) aandeelhouder in is. De verkrijgingsprijs van de deelneming bedraagt € 198.058.000.

De GR Havenschap Groningen Seaports staat borg voor Groningen Seaports N.V., zie paragraaf financiering. Periodiek wordt door Groningen Seaports N.V. gerapporteerd over de ontwikkelingen in de financiële positie en de ontwikkelingen van de vreemd vermogenspositie ten opzichte van de borgstellingscurve.

Aandeelhoudersstrategie

Op 25 oktober 2016 heeft het Algemeen Bestuur de aandeelhouderstrategie vastgesteld. Hiermee zijn de uitgangspunten voor het beleid van de GR Havenschap Groningen Seaports als aandeelhouder vastgelegd. Aanleiding hiervoor was dat met de verzelfstandiging van in 2013 alle bedrijfsmatige en publieke activiteiten zijn overgegaan van de GR Havenschap Groningen Seaports naar Groningen Seaports N.V. en de GR Havenschap Groningen Seaports enig aandeelhouder is geworden. In deze nieuwe situatie kunnen de belangen van beide partijen uiteenlopen, daarom is besloten een aandeelhouderstrategie op te stellen waarmee Groningen Seaports N.V. de ruimte heeft te ondernemen en waarmee de aandeelhoudersbelangen van de GR Havenschap Groningen Seaports zijn geborgd.

De strategie is tot stand gekomen op basis van gesprekken met diverse betrokkenen. Met behulp van de door Groningen Seaports N.V. ter beschikking gestelde gegevens zijn analyses gemaakt van de bedrijfsvoering, maar ook van de economische, maatschappelijke en bestuurlijke omgeving waarin het bedrijf zich beweegt.

Het doel van de aandeelhouderstrategie is het hebben van een handvat waaraan het strategisch beleid van Groningen Seaports N.V. getoetst kan worden, zodanig dat het publieke belang van de aandeelhouder geborgd wordt. Deze publieke belangen zijn, naast de wettelijke taken van de havenmeester die bij Groningen Seaports N.V. zijn neergelegd:

1. Economische ontwikkeling en werkgelegenheid; en
2. Duurzaamheid.

Deze algemene uitgangspunten zijn in de strategie ook nader gespecificeerd, te weten:

Ad.1. Gemiddelde groei van werkgelegenheid van 2% per jaar;

Ad.2. 40% CO2 reductie tussen 2015 en 2030.

Het is de bedoeling dat Groningen Seaports N.V. in zijn meerjarenbegrotingen en verantwoording rekenschap geeft van de wijze waarop zij werkt aan deze doelstellingen. De strategie biedt hiervoor handvatten. De wijze waarop de N.V. invulling gaat geven aan de doelstellingen van de aandeelhouder is in 2018 opgenomen in het bedrijfsplan van de Groningen Seaports N.V., daarin is ook de wijze van verdere implementatie met ingang van 2019 verwoord. Dit geeft de GR Havenschap Groningen Seaports extra handvatten om de koers van Groningen Seaports NV te blijven toetsen. Verder heeft er Groningen Seaports N.V. invulling gegeven aan de kaderstellende aandeelhouderstrategie van de GR Havenschap Groningen Seaports door vaststelling van (bijgestelde) beleidsdocumenten:

- Deelnemingenbeleid;
- Gronduitgifte- en vestigingsbeleid.

Met de aandeelhoudersstrategie is tevens aangegeven dat de met de verzelfstandiging beoogde risicobeperking niet in gevaar mag komen. Dit wordt voor een groot deel bereikt doordat Groningen Seaports N.V. zich op basis van deze strategie alleen met haar kerntaken mag bezig houden. Om te bepalen of een activiteit een kerntaak is, zijn vijf 'toetsingscriteria' opgenomen. Bij iedere business case zou expliciet de afweging moeten worden gemaakt of een project binnen de scope past op basis van:

- De bijdrage aan doelstellingen en rendementseisen van de aandeelhouders
- Passend in het beheersgebied van Groningen Seaports
- Het risicoprofiel van het project bezien in het licht van de bestaande kerntaken van Groningen Seaports
- De beschikbaarheid van benodigde competenties voor het project binnen de organisatie van Groningen Seaports
- De vraag of marktpartijen het betreffende project ook zouden kunnen oppakken

Deze uitgangspunten vormen de basis voor het deelnemingenbeleid dat door Groningen Seaports N.V. gevoerd moet worden.

Corporate governance

Hoewel een aandeelhouderstrategie zich primair richt op de wijze waarop de aandeelhouder sturing geeft, wordt in deze strategie nadrukkelijk ook aandacht geschonken aan de governance van zowel Groningen Seaports N.V. als de GR Havenschap Groningen Seaports; dus de aandeelhouder zelf.

Het blijft een continu aandachtspunt voor de GR Havenschap Groningen Seaports en haar deelnemers om te werken aan de best passende governance structuur. De governance moet zijn ingegeven door de wijze waarop de balans van zelfstandigheid, transparantie, slagkracht en financiële afhankelijkheid er uit ziet en komt te zien. In het verslagjaar heeft dit niet geleid tot aanpassing van werkafspraken of de governance structuur.

Huidige situatie

Net als in ieder ander bedrijf heeft de GR Havenschap Groningen Seaports in zijn hoedanigheid van aandeelhouder invloed op ingrijpende gebeurtenissen binnen de vennootschap. Daarnaast is er via de statuten een behoorlijke mate van invloed op het beleid, o.a. door middel van het vaststellen van strategische plannen, benoeming en ontslag van bestuurders en RvC en zeggenschap over investeringen en andere financiële commitments boven € 5 mln.

De GR Havenschap Groningen Seaports vormt een extra laag in de communicatie tussen overheden en Groningen Seaports N.V. en vervult daarbij tevens meer rollen dan uitsluitend die van aandeelhouder.

De GR Havenschap Groningen Seaports staat ervoor open om naar aanleiding van de aandeelhoudersstrategie een vervolgtraject te plannen met Groningen Seaports N.V. over deze rol.

Kerngegevens:

Naam:	Groningen Seaports N.V.
Vestigingsplaats:	Delfzijl
Openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt:	De vennootschap heeft als doel: 1. Het beheren, ontwikkelen en exploiteren van de havens te Delfzijl en de Eemshaven met bijbehorende haventerreinen; 2. Het beheren, ontwikkelen en exploiteren van niet havengebonden terreinen; 3. Het ondersteunen van de GR Havenschap Groningen Seaports bij haar taken; en 4. Het verrichten of doen verrichten van alle andere werkzaamheden op industrieel, commercieel en financieel gebied; Alles in de ruimste zin van het woord. Voorts heeft de vennootschap ten doel om door (nieuwe) vormen van financiering kansrijke ontwikkelingen in het haven- en industriegebied mogelijk te maken of te bespoedigen.
Veranderingen die zich hebben voorgedaan gedurende het begrotingsjaar in het belang dat de GR Havenschap Groningen Seaports in de verbonden partij heeft:	Geen.
Eigen vermogen:	31 december 2017: € 225.886.000 31 december 2018: € 227.444.000
Vreemd vermogen:	31 december 2017: € 306.640.000 31 december 2018: € 318.060.000
Resultaat boekjaar:	2017: € 8.375.000 2018: € 1.558.000

(*) Cijfers zijn ontleend aan de definitieve jaarrekening 2018 d.d. 15-3-2019 van Groningen Seaports N.V.

2.2.7 G. Grondbeleid

Met de verzelfstandiging van Groningen Seaports N.V. is besloten het juridische eigendom van de gronden bij de GR Havenschap Groningen Seaports te laten berusten. Het economische eigendom is door het vestigen van rechten op erfpacht op de gronden, ingebracht in Groningen Seaports N.V.

Deze gronden kunnen door Groningen Seaports N.V. in ondererfpacht worden uitgegeven dan wel worden verkocht in samenspraak met de GR Havenschap Groningen Seaports.

3 Jaarrekening

3.1 Balans per 31 december 2018

(bedragen x € 1.000,-)		
ACTIVA	31-12-2018	31-12-2017
Vaste activa		
Materiële vaste activa	2	2
- Investerings met een economisch nut	<u>2</u>	<u>2</u>
Financiële vaste activa	220.064	220.064
- Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	198.058	198.058
- Leningen aan:		
- deelnemingen	<u>22.006</u>	<u>22.006</u>
Totaal vaste activa	220.066	220.066
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.609	2.676
- Overige vorderingen	<u>2.609</u>	<u>2.676</u>
Liquide middelen	3	1
- Banksaldi	<u>3</u>	<u>1</u>
Totaal vlottende activa	2.612	2.677
Totaal activa	222.678	222.743

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

(bedragen x € 1.000,-)		
PASSIVA	31-12-2018	31-12-2017
Vaste passiva		
Eigen vermogen	219.876	219.876
- Algemene reserve	219.876	219.876
- Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	-	-
Totaal vaste passiva	219.876	219.876
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	191	191
- Overige schulden	191	191
Overlopende passiva	2.611	2.676
Totaal vlottende passiva	2.802	2.867
Totaal passiva	222.678	222.743
Gewaarborgde geldleningen	257.500	245.900

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

3.2 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het jaar 2018

(bedragen x € 1.000,-)	Raming begrotingsjaar 2018	Realisatie begrotingsjaar 2018	Realisatie vorig begrotingsjaar
Programma GR Havenschap Groningen Seaports	Saldo	Saldo	Saldo
Lasten	2.612	2.382	2.432
Totaal saldo programma	2.612	2.382	2.432
Algemene dekkingsmiddelen:			
Saldo van de financieringsfunctie			
- Financiële baten	2.612	2.573	2.623
- Financiële lasten	0	-191	-191
Totaal algemene dekkingsmiddelen	2.612	2.382	2.432
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	-	-	-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-	-	-
Het gerealiseerde resultaat	-	-	-

3.3 Toelichtingen

3.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Gezien de aard van de activiteiten van de GR Havenschap Groningen Seaports zijn enkele op grond van het BBV verplichte toelichtingen niet van toepassing op de GR Havenschap Groningen Seaports. Deze zijn daarom niet opgenomen in de jaarrekening. Het betreft de volgende toelichtingen:

- overzicht van algemene dekkingsmiddelen, met uitzondering van het saldo van de financieringsfunctie;
- uiteenzetting met betrekking tot het gebruik van de post onvoorzien, daar in de begroting geen post onvoorzien is opgenomen;
- overzicht van de incidentele baten en lasten per programma, waarbij per programma ten minste de belangrijkste posten afzonderlijk worden gespecificeerd en de overige posten als een totaalbedrag kunnen worden opgenomen, daar gezien de aard van de activiteiten van GR Havenschap Groningen Seaports geen sprake is van incidentele baten en lasten;
- een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves, daar geen sprake is van toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Daarnaast is gezien de aard van de activiteiten van GR Havenschap Groningen Seaports slechts sprake van één programma: Havenschap Groningen Seaports.

Verantwoording van de financiering

In het kader van de verzelfstandiging is tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. van 12 februari 2016 een borgstellingsovereenkomst gesloten. Hierin is opgenomen dat zolang Groningen Seaports N.V. niet financieel onafhankelijk is, de GR Havenschap Groningen Seaports zich borg zal stellen voor de verplichtingen van Groningen Seaports N.V.

De borgstelling van de GR Havenschap Groningen Seaports bedroeg in 2018 100% van de financieringsbehoefte van Groningen Seaports N.V. en heeft betrekking op:

- geborgde projecten met een maximum van € 265,0 mln.
- bijstortingsverplichting van een derivaat (CSA) € 84,5 mln.

De financiering die onder de geborgde projecten valt bedraagt per ultimo 2018 € 219,5 mln.

De financiering die onder de borgtocht van de bijstortingsverplichting van het rentederivaat (CSA) valt bedraagt per ultimo 2018 € 38,0 mln.

De volledig gewaarborgde leningen bedragen per ultimo 2018 in totaal € 257,5 mln.

Als tegenprestatie voor de verplichtingen heeft Groningen Seaports N.V. de verplichting om haar bedrijfsvoering zodanig in te richten en uit te voeren, dat zij op zo kort mogelijke termijn financieel onafhankelijk van de GR Havenschap Groningen Seaports kan functioneren. Na de verzelfstandiging is echter gebleken dat banken geen nieuwe financiering (bijvoorbeeld kasgeldleningen) aan Groningen Seaports N.V. wensen te verstrekken, daar de borgstelling slechts 80% van de financieringsbehoefte bedroeg. In eerste instantie is de GR Havenschap Groningen Seaports derhalve blijven voorzien in de financieringsbehoefte van Groningen Seaports N.V. en heeft hiervoor tevens nieuwe (kortlopende) kasgeldleningen aangetrokken.

In februari 2016 zijn de kasgeldleningen ook daadwerkelijk op naam gesteld van Groningen Seaports N.V. Er is tevens een nieuwe borgstellingsovereenkomst gesloten waarin is afgesproken dat de GR Havenschap Groningen Seaports volledig borg staat voor de betreffende kasgeldleningen alsmede de opgenomen langlopende schulden voor de geborgde projecten en de uit de afgesloten derivaten (renteswap) voortvloeiende verplichtingen.

Om deze redenen wordt de financiering, bestaande uit de opgenomen kasgeldleningen en de afgesloten derivaten (renteswaps), volledig verantwoord in de jaarrekening van Groningen Seaports N.V.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, waarbij de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen) geldt als verkrijgingsprijs. Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen, welke is gesteld op € 1 per hectare.

Financiële vaste activa

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Tot dusver is een dergelijke waardevermindering niet noodzakelijk gebleken. De actuele marktwaarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de GR Havenschap Groningen Seaports participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Leningen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn – tenzij hierna anders is vermeld – opgenomen tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs, verminderd met de jaarlijkse aflossingen en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vlottende passiva**Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**

De netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de GR Havenschap Groningen Seaports gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

3.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2018

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

(bedragen x € 1,-)	Boekwaarde per 31-12-2017	Saldo investeringen en desinvesteringen	Boekwaarde per 31-12-2018
Investeringen met economisch nut			
Gronden en terreinen			
In erfpacht uitgegeven gronden	1.277	26	1.303
Bruto voorraad Groningen Seaports	933	21	954
Totaal investeringen met economisch nut	2.210	47	2.257

De in erfpacht uitgegeven gronden betreffen de in het kader van de verzelfstandiging in eeuwigdurende erfpacht uitgegeven gronden aan Groningen Seaports N.V. De in erfpacht uitgegeven gronden worden gewaardeerd tegen een registratiewaarde van € 1 per hectare.

Uitgegeven terreinen / In erfpacht uitgegeven gronden (in ondererfpacht uitgegeven door Groningen Seaports N.V.)

Dit betreffen de in erfpacht uitgegeven gronden, infrastructuur in gebruik door Groningen Seaports, langdurige verhuur en opstal. De in erfpacht uitgegeven gronden betreffen de gronden welke door de GR Havenschap Groningen Seaports in eeuwigdurende erfpacht aan Groningen Seaports N.V. zijn uitgegeven en welke door Groningen Seaports N.V. in ondererfpacht zijn uitgegeven dan wel teruggenomen. Dit betekent dat deze gronden door Groningen Seaports N.V. in erfpacht zijn uitgegeven aan externe partijen. Per 31 december 2017 betroffen de totaal Uitgegeven terreinen 1.277 hectare (registratiewaarde € 1.277). Per saldo bedraagt de mutatie in 2018 26 hectare (registratiewaarde € 26) en resteert per 31 december 2018 1.303 hectare (registratiewaarde € 1.303).

Bruto voorraad GSP/In erfpacht uitgegeven gronden (voorraad Groningen Seaports N.V.)

Dit betreffen de gronden welke door de GR Havenschap Groningen Seaports in eeuwigdurende erfpacht aan Groningen Seaports N.V. zijn uitgegeven en welke tot de netto-voorraad grond van Groningen Seaports N.V. behoren. Dit betekent dat deze gronden door Groningen Seaports N.V. nog kunnen worden verkocht of in (onder)erfpacht kunnen worden uitgegeven.

Per 31 december 2017 betroffen deze gronden 933 hectare (met een registratiewaarde van € 933). Per saldo bedraagt de mutatie in 2018 + 21 hectare (registratiewaarde € 21) en resteert per 31 december 2018 954 hectare (registratiewaarde € 954).

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2018 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2018	Boekwaarde per 31-12-2017
Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	198.058	198.058
Leningen aan:		
- deelnemingen	22.006	22.006
Totaal	220.064	220.064

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft per 14 juni 2013 een 100% belang verkregen in Groningen Seaports N.V. In het kader van de verzelfstandiging is de verkrijgingsprijs hiervan gesteld op € 198.058.000. Op de deelneming Groningen Seaports N.V. vinden conform BBV geen vermogensmutaties plaats tenzij de marktwaarde lager is dan de verkrijgingsprijs. Hiervan is ultimo 2018 geen sprake.

De verstrekte lening heeft een onbepaalde looptijd en Groningen Seaports N.V. is niet verplicht om tussentijds af te lossen. De maximale aflossing bedraagt 5% per jaar. De verstrekte lening is direct opeisbaar indien:

- Groningen Seaports N.V. tekort schiet in enige betalingsverplichting jegens de GR Havenschap Groningen Seaports.
- Overige schulden van direct opeisbaar zijn en Groningen Seaports N.V. hierbij in verzuim is.
- Groningen Seaports N.V. zonder voorafgaande toestemming van de GR Havenschap Groningen Seaports partij is of zal zijn bij een fusie of splitsing.

- Groningen Seaports N.V. als rechtspersoon wordt ontbonden, nietig wordt verklaard, in staat van faillissement is verklaard dan wel voorlopige surseance van betaling wordt verleend.
- Indien de dienstverleningsovereenkomst/erfpachten tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. eindigen.

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft geen zekerheden verkregen ter waarborging van de nakoming van de verplichtingen door Groningen Seaports N.V. Groningen Seaports N.V. is jaarlijks over de hoofdsom een rente van 3% per jaar verschuldigd.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen overige vorderingen met betrekking tot uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2018	Boekwaarde per 31-12-2017
Overige vorderingen		
- Te vorderen rente	660	660
- Te vorderen borgstellingsvergoeding	1.913	1.963
- Overige vorderingen	36	53
Totaal overige vorderingen	2.609	2.676

De post te vorderen rente betreft de rente die Groningen Seaports N.V. verschuldigd is op de langlopende lening.

De te vorderen borgstellingsvergoeding betreft de vergoeding over de 100% borgstelling die door de GR Havenschap Groningen Seaports is afgegeven aan Groningen Seaports N.V.

Drempelbedrag schatkistbankieren

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er is echter een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag (afhankelijk van de begroting van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor de Gemeenschappelijke Regeling is dat voor 2018 een bedrag van € 250.000.

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

In de volgende tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2018 is geweest (bedragen x € 1.000):

(bedragen x € 1.000,-)	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	1	76	1	9
Drempelbedrag	250	250	250	250
Ruimte onder drempelbedrag	249	174	249	241
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2018	Boekwaarde per 31-12-2017
Banksaldi	3	1
Totaal liquide middelen	3	1

Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2018	Boekwaarde per 31-12-2017
Algemene reserve	219.876	219.876
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	-	-
Totaal	219.876	219.876

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de reserves weer gedurende het jaar 2018:

(bedragen x € 1.000,-)	Saldo per 01-01-2018	Resultaat-bestemming 2018	Toevoegingen 2018	Onttrekkingen 2018	Saldo per 31-12-2018
Algemene reserve	219.876	-	-	-	219.876
Totaal algemene reserve	219.876	-	-	-	219.876

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2018	Boekwaarde per 31-12-2017
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	191	191
Overlopende passiva	2.611	2.676
Totaal	2.802	2.867

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen netto-vlottende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2018	Boekwaarde per 31-12-2017
Overige schulden		
- Rekening-courant Groningen Seaports N.V.	191	191
Totaal overige schulden	191	191

Over de rekening-courantverhouding wordt geen rente vergoed en/of in rekening gebracht.

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2018	Boekwaarde per 31-12-2017
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen		
- Vergoeding diensten Groningen Seaports N.V.	2.573	2.625
- Accountantskosten	32	34
- Overige nog te betalen kosten	6	17
Totaal	2.611	2.676

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Waarborgen en garanties

Voor zover leningen door de gemeenschappelijke regeling gewaarborgd zijn, is buiten de balansstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

(bedragen x € 1.000,-)	Aard/omschrijving	Bedrag per 31-12-2018	Bedrag per 31-12-2017
Groningen Seaports N.V.	Borgstelling t.b.v. financieringsbehoefte	257.500	245.900

In het kader van de verzelfstandiging is tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. een borgstellingsovereenkomst gesloten. Hierin is opgenomen dat zolang Groningen Seaports N.V. niet financieel onafhankelijk is, de GR Havenschap Groningen Seaports zich borg zal stellen voor de verplichtingen van Groningen Seaports N.V.

De borgstelling van de GR Havenschap Groningen Seaports bedroeg in 2018 100 % van de financieringsbehoefte van Groningen Seaports N.V. en heeft betrekking op:

- geborgde projecten met een maximum van € 265 mln.
- bijstortingsverplichting van een derivaat (CSA) € 84,5 mln.

De financiering die onder de geborgde projecten valt bedraagt per ultimo 2018 € 219,5 mln.

De financiering die onder de borgtocht van de bijstortingsverplichting van het rentederivaat (CSA) valt bedraagt per ultimo 2018 € 38,0 mln.

De volledig gewaarborgde leningen bedragen per ultimo 2018 in totaal € 257,5 mln.

Naast de verstrekte waarborgen aan natuurlijke en rechtspersonen is geen sprake van overige niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen.

3.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2018

(bedragen x € 1.000,-)	Realisatie begrotingsjaar 2018	Raming begrotingsjaar 2018	Incidenteel gerealiseerd in boekjaar	Realisatie begrotingsjaar 2017
Programma Havenschap Groningen Seaports				
Lasten				
- Dienstenvergoeding	2.573	2.612	-	2.623
- Accountants- en administratiekosten	32	35	-	39
- Secretariaat- en beheerskosten	31	42	-	29
- Advieskosten	6	20	-	23
- Doorbelasting kosten aan Groningen Seaports N.V.	-260	-97	-	-282
Totaal saldo programma	2.382	2.612	-	2.432
Algemene dekkingsmiddelen:				
Saldo van de financieringsfunctie				
Financiële baten				
- Rente lening Groningen Seaports N.V.	660	660	-	660
- Safe harbour premie Groningen Seaports N.V.	1.913	1.952	-	1.963
Saldo totaal financiële baten	2.573	2.612	-	2.623
Financiële lasten				
- Rente deelnemers	-191	-191	-	-191
- Overige	-	-6	-	-
Saldo totaal financiële lasten	-191	-197	-	-191
Doorbelasting rente aan Groningen Seaports N.V.		197		
Saldo van de financieringsfunctie	2.382	2.612	-	2.432
Totaal algemene dekkingsmiddelen	2.382	2.612	-	2.432
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	-	-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	-	-	-	-
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	-	-	-	-
Het gerealiseerde resultaat	-	-	-	-

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:

De beheerskosten zijn lager uitgevallen dan vooraf verwacht. De inschatting dat verdere verzelfstandiging extra kosten met zich meebrengt is achteraf voor 2018 meegevallen. Tevens zijn de financiële baten lager uitgevallen doordat de safe harbour premie is berekend over een lager bedrag aan gewaarborgde leningen.

Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelastingheffing

Op 1 januari 2016 is de Wet Vpb-plicht overheidsondernemingen ingevoerd, waardoor een groot aantal directe en indirecte overheidsondernemingen onder voorwaarden belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (Vpb) zijn geworden. Provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen met rechtspersoonlijkheid worden belastingplichtig, voor zover zij een fiscale onderneming drijven. De regeling kent een aantal algemene en specifieke vrijstellingen op basis waarvan de Vpb-plicht mogelijk (deels) beperkt kan worden.

In 2016 en 2017 heeft de GR Havenschap Groningen Seaports de gevolgen voor de invoering van de vennootschapsbelastingplicht in kaart gebracht. Op basis van een door externe adviseurs uitgevoerde analyse stelt de GR Havenschap Groningen Seaports zich op het standpunt dat de GR niet belasting-aangifteplichtig is voor de vennootschapsbelasting. Voornaamste reden hiervoor is dat op basis van de uitgevoerde analyse verdedigbaar is dat geen fiscale onderneming wordt gedreven.

In afstemming met Groningen Seaports N.V. wordt de toepasselijkheid van de vennootschapsbelastingplicht met de Belastingdienst afgestemd.

Omdat op basis van de uitgevoerde analyse naar verwachting geen sprake zal zijn van te betalen vennootschapsbelasting, is in de jaarrekening 2018 een bedrag van € nihil aan vennootschapsbelasting verantwoord.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

In 2018 hebben conform de begroting geen toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves plaatsgevonden.

3.3.4 Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingevoerd. Op basis van deze wet is de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector in dienstverband en bij ontslag wettelijk gemaximeerd. Het bezoldigingsmaximum in 2018 voor GR Havenschap Groningen Seaports is € 189.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2017 voor de eerste twaalf kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

Voor de bezoldiging van topfunctionarissen geldt naast de maximering een publicatieverplichting in de jaarrekening. Dit geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen, indien zij de maximale bedragen van topfunctionarissen overschrijden.

Bezoldiging topfunctionarissen

Bij de GR Havenschap Groningen Seaports kwalificeren de leden van het Algemeen Bestuur en Dagelijks bestuur als topfunctionaris. De leden van het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke regeling bestaat uit leden die deze functie vervullen vanuit de rol van gemeenteraadslid, statenlid of lid van het college van burgemeester en wethouders of gedeputeerde staten. Bestuursleden ontvangen daarom geen vergoeding voor de werkzaamheden. Het bestuur van de Gemeenschappelijke regeling wordt gevormd door het Algemeen Bestuur en een uit haar midden aangewezen Dagelijks Bestuur. Ook zijn er vervangers door de participanten aangewezen in het geval van ontstentenis van het betreffende lid. Ook het Dagelijks Bestuur ontvangt geen vergoeding voor de werkzaamheden. Om deze reden gaan wij hierna niet nader in op de bezoldiging van de leden van het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur, daar deze nihil bedraagt.

Over het jaar 2018 bestond het bestuur uit de volgende leden:

Leden AB:

Gemeente/provincie:	Naam topfunctionaris:	Functie:	opmerking
Provincie Groningen	Patrick H.R. Brouns	voorzitter	
Provincie Groningen	Eelco Eikenaar	lid	
Provincie Groningen	Fleur Q. Gräper-van Koolwijk	plv. lid	
Provincie Groningen	Jan Wolters	lid	
Provincie Groningen	Gerrit Jan Steenberg	lid	
Provincie Groningen	Bianca Kruize	plv. lid	
Gemeente Delfzijl	Hans Ronde	lid	
Gemeente Delfzijl	Jan Menninga	lid	
Gemeente Delfzijl	IJzebrand Rijzebol	plv. lid	
Gemeente Delfzijl	Cor Buffinga	lid	
Gemeente Delfzijl	Mario Brouwer	lid	Tot 31-5
Gemeente Delfzijl	Rob Kok	plv. lid	Tot 31-5
Gemeente Delfzijl	Edward Stulp	lid	Vanaf 31-5
Gemeente Delfzijl	Janny Volmer-Kuiper	Plv. lid	Vanaf 31-5
Gemeente Eemshaven	Harald Bouman	lid	Tot 10-12
Gemeente Eemshaven	Harrie Sienot	lid	
Gemeente Eemshaven	Theo Berends	plv. lid	
Gemeente Eemshaven	Peter op 't Holt	lid	Tot 21-6
Gemeente Eemshaven	Alie Spijk-van de Pol	lid	Tot 1- 10
Gemeente Eemshaven	Germ Martini	plv. lid	Tot 21-6
		lid	Vanaf 21-6
Gemeente Eemshaven	Herman Nunnink	Plv. lid	Vanaf 21-6

Voor alle (plaatsvervangende) leden van het AB alsmede de voorzitter geldt dat de omvang van het dienstverband (in FTE) nihil bedraagt. Daarnaast is de beloning gesteld op nihil en zijn daarnaast geen belastbare onkostenvergoedingen alsmede beloningen betaalbaar op termijn uitgekeerd.

Dit betekent dat de bezoldiging over 2018 voor alle (plaatsvervangende) leden van het AB alsmede de voorzitter € nihil bedraagt.

Leden DB:

Gemeente/provincie:	Naam topfunctionaris:	Functie:
Provincie Groningen	Patrick H.R. Brouns	voorzitter
Provincie Groningen	Eelco Eikenaar	plv. lid
Gemeente Delfzijl	Hans Ronde	plv. voorzitter
Gemeente Delfzijl	Jan Menninga	plv. lid
Gemeente Eemshard	Harald Bouman	Tot 10-12
Gemeente Eemshard	Harrie Sienot	plv. lid

Voor alle (plaatsvervangende) leden van het DB alsmede de voorzitter geldt dat de omvang van het dienstverband (in FTE) nihil bedraagt. Daarnaast is de beloning gesteld op nihil en zijn daarnaast geen belastbare onkostenvergoedingen alsmede beloningen betaalbaar op termijn uitgekeerd. Dit betekent dat de bezoldiging over 2018 voor alle (plaatsvervangende) leden van het DB alsmede de voorzitter € nihil bedraagt.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2018 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WNT zijn of hadden moeten worden vermeld.

3.3.5 Gebeurtenissen na balansdatum

Geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum die moeten worden verwerkt en/of toegelicht in de jaarrekening 2018.

3.4 Bijlagen

3.4.1 Taakvelden

(bedragen x € 1.000,-)	Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning			
0.4 Overhead	69	-69	-
0.5 Treasury	2.764	-191	2.573
2. Verkeer, vervoer en waterstaat			
2.4 Economische havens en waterwegen	-	-2.573	-2.573

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

Openbaarmaking van controleverklaringen

1 Condities

De machtiging om de controleverklaring openbaar te maken wordt gegeven onder de volgende condities:

- ▶ Indien na het verlenen van deze machtiging feiten en omstandigheden bekend worden die van essentiële betekenis zijn voor het beeld dat de jaarrekening oproept, is nader overleg met de accountant noodzakelijk.
- ▶ De machtiging heeft betrekking op het opnemen van de controleverklaring in het ten behoeve van de algemene vergadering uit te brengen verslag, waarin ook de opgemaakte jaarrekening wordt opgenomen.
- ▶ De machtiging heeft ook betrekking op het opnemen van de controleverklaring in het bij het handelsregister te deponeren verslag, mits de behandeling van de jaarrekening op de algemene vergadering niet tot aanpassing leidt.
- ▶ De voor deponering bij het handelsregister bestemde jaarrekening waarin op grond van artikel 2:397 BW vereenvoudigingen zijn aangebracht, dient te zijn ontleend aan de door de algemene vergadering vastgestelde jaarrekening. Een concept van deze voor deponering bij het handelsregister bestemde jaarrekening dient aan ons ter inzage te worden gegeven.
- ▶ De controleverklaring kan ook worden toegevoegd indien de jaarrekening op elektronische wijze, bijvoorbeeld op internet, wordt openbaar gemaakt. Deze jaarrekening dient de volledige jaarrekening te zijn en deze dient goed te zijn afgescheiden van andere gelijktijdig elektronisch openbaar gemaakte informatie.
- ▶ Indien de reeds openbaar gemaakte jaarrekening wordt opgenomen in een ander stuk dat zal worden openbaar gemaakt, is voor het opnemen van de controleverklaring daarbij opnieuw toestemming van de accountant nodig.

2 Toelichting op de condities

2.1 Raad van commissarissen en raad van bestuur

De accountant zendt zijn controleverklaring doorgaans aan de raad van commissarissen en de raad van bestuur. Dit is in overeenstemming met Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW) dat in artikel 393 onder meer zegt: "De accountant geeft de uitslag van zijn onderzoek weer in een verklaring". "De accountant brengt omtrent zijn onderzoek verslag uit aan de raad van commissarissen en aan het bestuur."

2.2 Algemene vergadering

Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan na uitdrukkelijke toestemming van de accountant. In dit kader wordt onder openbaarmaking verstaan het beschikbaar stellen voor het publiek, dan wel aan een zodanige kring van personen dat deze met het publiek gelijk is te stellen. Verspreiding onder aandeelhouders c.q. leden valt ook onder dit begrip openbaar maken, zodat voor het opnemen van de controleverklaring in het verslag dat aan de algemene vergadering wordt uitgebracht machtiging van de accountant nodig is.

2.3 Controleverklaring plus verantwoording

De machtiging heeft betrekking op publicatie in het verslag waarin tevens is opgenomen de jaarrekening waarop de controleverklaring betrekking heeft. Deze conditie stoelt op de beroepsregels die zeggen dat het de accountant verboden is toestemming te geven tot openbaarmaking van zijn verklaring anders dan tezamen met de verantwoording waarop die verklaring betrekking heeft. De accountant zal ook altijd de overige inhoud van het verslag willen zien, omdat het hem niet toegestaan is toestemming tot openbaarmaking van zijn verklaring te verlenen indien door de inhoud van de gezamenlijk openbaar gemaakte stukken een onjuiste indruk omtrent de betekenis van de jaarrekening wordt gewekt.

2.4 Gebeurtenissen tussen datum controleverklaring en algemene vergadering

Aandacht dient geschonken te worden aan het feit dat zich tussen de datum van de controleverklaring en de datum van de algemene vergadering waarin omtrent de vaststelling van de jaarrekening wordt beslist, feiten of omstandigheden kunnen voordoen die van essentiële betekenis zijn voor het beeld dat de jaarrekening oproept. De accountant dient namelijk op grond van COS 560 controlewerkzaamheden te verrichten die er op gericht zijn toereikende controle-informatie te verkrijgen dat alle gebeurtenissen voor de datum van de controleverklaring die aanpassing van of vermelding in de jaarrekening vereisen, zijn signaleerd.

Indien de accountant gebeurtenissen ter kennis komen, die van materiële betekenis kunnen zijn voor de jaarrekening, dient de accountant te overwegen of die gebeurtenissen juist zijn verwerkt en toereikend zijn vermeld in de toelichting bij de jaarrekening. Als de accountant tussen de datum van de controleverklaring en de datum dat de jaarrekening openbaar wordt gemaakt, kennis neemt van een feit dat de jaarrekening materieel zou kunnen beïnvloeden, dient de accountant te beoordelen of de jaarrekening moet worden gewijzigd, de kwestie te bespreken met de leiding en te handelen zoals op grond van de omstandigheden noodzakelijk is.

2.5 Handelsregister

De jaarrekening wordt (bij onder titel 9 BW2 vallende rechtspersonen samen met het jaarverslag en de overige gegevens) overgelegd aan de algemene vergadering. De algemene vergadering beslist over de vaststelling van de jaarrekening. Pas na de vaststelling van de jaarrekening door de algemene vergadering is sprake van een vennootschappelijke jaarrekening. Deze jaarrekening zal in de regel in ongewijzigde vorm worden vastgesteld. Aan de vennootschappelijke jaarrekening moet als onderdeel van de overige gegevens de controleverklaring worden toegevoegd. De tekst hiervan is normaal gesproken identiek aan de eerder afgelegde controleverklaring. Het is de vennootschappelijke jaarrekening die samen met het jaarverslag en de overige gegevens bij het handelsregister wordt openbaar gemaakt. Onder de overige gegevens behoort dan te zijn opgenomen de controleverklaring die behoort bij de volledige jaarrekening. Indien de behandeling van de jaarrekening op de algemene vergadering niet tot aanpassing leidt, kan de controleverklaring worden toegevoegd aan de door de algemene vergadering vastgestelde jaarrekening en bij tijdige deponering van het verslag ten kantore van het handelsregister als onderdeel van dit verslag worden openbaar gemaakt.

2.6 Openbaarmaking op andere wijze

De jaarrekening kan ook worden openbaar gemaakt op andere wijze dan door deponering bij het handelsregister. De controleverklaring kan ook dan worden toegevoegd, mits het gaat om openbaarmaking van de volledige jaarrekening. Indien een deel van een jaarrekening dan wel een verkorte jaarrekening openbaar wordt gemaakt, is het niet toegestaan dat daarbij enigerlei door de accountant gegeven mededeling wordt openbaar gemaakt, tenzij:

- a. hij tot het oordeel is gekomen dat in de gegeven omstandigheden het desbetreffende stuk toereikend is; of
- b. op grond van wettelijke voorschriften met openbaarmaking van het desbetreffende stuk kan worden volstaan.

Indien niet de volledige jaarrekening wordt openbaar gemaakt, is nader overleg met de accountant noodzakelijk. Bij het opnemen van de jaarrekening en de controleverklaring op internet dient gewaarborgd te worden dat de jaarrekening goed is afgescheiden van andere informatie op de internetsite. De scheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarrekening in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarrekening verlaat.

2.7 Opnemen in een ander stuk

Indien de reeds openbaar gemaakte jaarrekening wordt opgenomen in een ander stuk dat zal worden openbaar gemaakt, is sprake van een nieuwe openbaarmaking en is opnieuw toestemming van de accountant nodig. Een voorbeeld van deze situatie is de publicatie van een emissieprospectus met daarin opgenomen de jaarrekening, nadat dezelfde jaarrekening tezamen met de andere jaarstukken is gedeponeerd bij het handelsregister. Voor elke nieuwe openbaarmaking is dus opnieuw toestemming van de accountant nodig.

2.8 Gebeurtenissen na de algemene vergadering

Indien na de vaststelling van de jaarrekening feiten en omstandigheden bekend zijn geworden waardoor de jaarrekening niet langer het wettelijk vereiste inzicht geeft, moet niettemin de bij de vastgestelde jaarrekening afgegeven controleverklaring worden gehandhaafd, evenals de bij het handelsregister neergelegde controleverklaring. In dat geval dient de rechtspersoon over deze feiten en omstandigheden een mededeling bij het handelsregister te deponeren, voorzien van een controleverklaring. Ook in deze situatie is nader overleg met de accountant noodzakelijk.

Voorstel aan Dagelijks Bestuur

Datum DB-vergadering: 25 april 2019

Nummer:

Agendapunt: 4a

Voor akkoord

Datum

Paraaf

Secretaris: A.A.Swart

15 maart 2018

Onderwerp: Rapportage 2018 Havenmeester

Inleiding

Met de verzelfstandiging van Groningen Seaports is de verantwoordelijkheid voor de publieke taken van de GR Havenschap Groningen Seaports belegd bij de Havenmeester van Groningen Seaports.

In de statuten van GSP NV (artikel 16b5)¹ is vastgelegd dat de havenmeester jaarlijks voor 1 maart aan het DB van de GR en de bestuursorganen die hem bevoegdheden hebben opgedragen, verslag doet over de wijze waarop de publieke taken zijn vervuld. Recent heeft u de rapportage ontvangen.

Doel van de rapportage

Het belangrijkste doel van de rapportage is om inzichtelijk te maken hoe het niveau van vlotheid, veiligheid en de milieubelasting van het scheepvaartverkeer zich in het afgelopen jaar heeft ontwikkeld. De Havenmeester beoogt daarmee inzicht te geven in de kwaliteit van de taakuitoefening en het verloop van de nautische taken die bij hem zijn belegd.

De havenmeester

De havenmeester (de heer Pieter van der Wal) is uitgenodigd om in uw vergadering het jaarverslag toe te lichten en zo nodig vragen te beantwoorden.

¹ Bij de verzelfstandiging van de NV is middels de oprichtingsakte in de statuten het volgende opgenomen:

HAVENMEESTER

Artikel 16b

16b.1 Door de vennootschap wordt een havenmeester aangesteld.

16b.2 Indien en voor zover de vennootschap zorg heeft te dragen voor het feitelijk (doen) uitvoeren van publieke taken binnen en in verband met het beheergebied van de GR, voor zover verband houdende met nautisch beheer, de scheepvaart, de havens en vaarwegen en voor wat betreft de uitvoering van enig publiekrechtelijke taak van de GR, de provincie Groningen, de gemeente Eemshaven en/of de gemeente Delfzijl, danwel enig ander overheidsorgaan, danwel rechtstreeks ingevolge de wet zullen die taken door en onder verantwoordelijkheid van de havenmeester en andere daartoe bij de vennootschap werkzame personen worden vervuld.

16b.3 De havenmeester is terzake van de wijze van vervulling van die publieke taken uitsluitend verantwoording verschuldigd aan de organen die de vervulling van die publieke taken aan hem hebben opgedragen.

16b.4 De ten behoeve van de vervulling van publieke taken bij de vennootschap werkzame personen zullen in een afzonderlijke organisatie-eenheid werkzaam zijn en binnen de vennootschap kan uitsluitend de havenmeester hen in verband met de uitoefening van die publieke taken instructies geven.

16b.5 De havenmeester doet jaarlijks, voor één maart, schriftelijk verslag aan het dagelijks bestuur van de GR en de bestuursorganen die hem bevoegdheden hebben opgedragen over de wijze waarop de in artikel 16.b.2 bedoelde publieke taken zijn vervuld. Een kopie van dat verslag verschaft de havenmeester aan de directie.

Informereren Algemeen Bestuur

Naast het formele rapport is aan u ook een versie aangeboden dat geen vertrouwelijke gegevens bevat. Deze kan dus worden gebruikt voor publicatie en als informatief document voor het Algemeen Bestuur. Beide versies zijn bijgevoegd.

Voorstel:

1. Vertrouwelijkheid op te leggen ten aanzien van het verslag van de havenmeester over het jaar 2018;
2. De rapportage voor het overige voor kennisgeving aan te nemen en de publieksversie ter kennisneming agenderen voor de vergadering van het Algemeen Bestuur.

GRONINGEN SEAPORTS

Rapportage Havenmeester 2018

maart 2018

**Gemeenschappelijke Regeling
Havenschap Groningen Seaports**

Rapportage Havenmeester 2018

Gemeenschappelijke Regeling Havenschap GRONINGEN SEAPORTS

Inhoud

Overzicht van figuren, tabellen en foto's	5
1. Voorwoord.....	7
2. Personele bezetting NSC	8
2.1. Bezetting van het Nautisch Service Centrum	8
2.2. Opbouw van het Nautisch Service Centrum	9
2.3. Personele ontwikkelingen binnen het NSC	9
2.4. Gremia waarin het NSC vertegenwoordigd is	11
3. Havens	12
3.1. Helihaven	12
3.2. Station Eemshaven	13
4. Veiligheid.....	14
4.1. Algemeen.....	14
4.2. VTM en Protide.....	14
4.3. LNG-bunkering “Aida Nova” Eemshaven.....	14
4.4. Apparatuur.....	16
4.4.1. Inleiding.....	16
4.4.2. Automatisering scheepsafvalstoffen	16
4.4.3. Noordelijk Haven Informatiesysteem (NHIS).....	16
5. Incidenten of calamiteiten	17
5.1. Inleiding	17
5.2. Milieu incidenten	18
5.3. Calamiteiten.....	18
6. Milieu algemeen.....	21
6.1. Fishing For Litter	21
6.2. Havenontvangstvoorzieningen.....	21
7. Bijlagen	22
7.1. Bijlage: Lijst van afkortingen.....	22

7.2.	Bijlage: Informatie m.b.t de afgegeven tijpoorten in 2018	24
7.3.	Bijlage: (concept) Rapportage havenontvangstvoorzieningen	25
7.4.	Bijlage: Rapportage Incidentmeldingen 2018/2017	27

Overzicht van figuren, tabellen en foto's

Figuur 1: Tabel documentbeheer	6
Figuur 2: Organogram NSC	8
Figuur 3: Organogram "Operations"	10
Figuur 4: Artist impression van de nieuwe helihaven in Eemshaven	12
Figuur 5: Koning Willem Alexander met gevolg tijdens het bezoek aan de Eemshaven	13
Figuur 6: mtv Cardissa bezig met het bunkeren van LNG bij de Aida Nova	15
Figuur 7: Grafische weergave incidenten in de Eemshaven	17
Figuur 8: Grafische weergave incidenten in Delfzijl	18
Figuur 9: Infrarood luchtfoto aanvaring Eems Cobalt (bron: Haveriekommando Cuxhaven)	19
Figuur 10: De Eems Cobalt na de aanvaring op zee. Links het schip dat de aanvaring heeft veroorzaakt, rechts de Eems Cobalt (bron: Haveriekommando Cuxhaven).	20
Figuur 16: Rapportage HOV 2018 (concept)	25
Figuur 17: Rapportage HOV 2017 (vastgesteld)	26
Figuur 18: Tabel incidentmeldingen 2018	27
Figuur 19: Grafiek incidentmeldingen 2018	27
Figuur 20: Grafiek incidentmeldingen 2018 Dz/Eh	27
Figuur 21: Tabel incidentmeldingen 2017	28
Figuur 22: Tabel incidenten 2017	28
Figuur 23: Tabel incidenten 2017 Dz/Eh	28

Documentbeheer

Datum	Versie	Commentaar gevraagd aan	Commentaar door	Verwerker
	0.1	nvt		GJR
	0.2	PvdW	PvdW/GJR	GJR
	0.3	PvdW/RvdW	PvdW/RvdW	GJR
	0.4	LvH	LvH	GJR
	1.0	Vastgesteld		PvdW

Figuur 1: Tabel documentbeheer

1. Voorwoord

Zoals u gewent bent, doe ik u overeenkomstig de statuten van Groningen Seaports NV, waarin is vastgelegd dat de havenmeester jaarlijks verslag doet over de wijze waarop de publieke taken zijn vervuld aan het dagelijks bestuur van de GR en de bestuursorganen die hem zijn bevoegdheden hebben opgedragen.

Zoals bijna onvermijdelijk deden zich ook in 2018 weer een aantal vermeldingswaardige zaken of incidenten voor in onze havens. Meestal waren ze klein van aard of was de impact gering. Enkele in het oog springende wil ik hier alvast noemen: Vol trots hebben we de Aida Nova, het eerste cruise schip dat volledig op LNG vaart in de Eemshaven ontvangen en gebunkerd. Hiermee had de Eemshaven een wereldprimeur. Een binnendijkse aardgascondensaat morsing heeft een behoorlijke impact gehad op de omgeving en in de pers, maar had effectief weinig invloed op de operatiën van Groningen Seaports. Acties van Code Rood bij de NAM hebben het Nautisch Service Centrum veel werk bezorgd.

Door verschuivingen binnen het Nautisch Service Centrum is de functie van chef verkeersdienst vervallen waarmee er ruimte kwam voor het aannemen van een controleur/verkeersbegeleider.

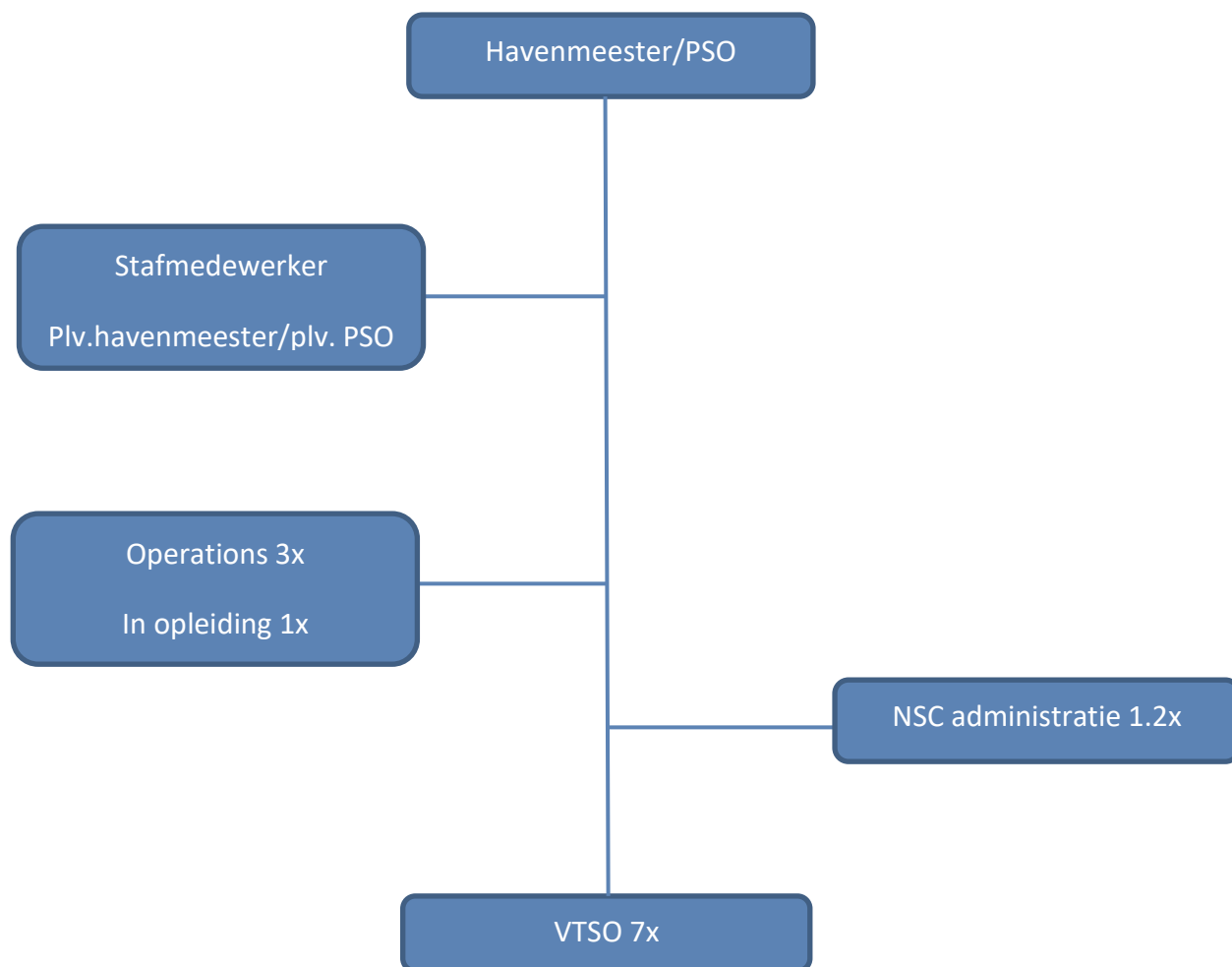
Voor een meer gedetailleerde beschrijving van de relevante zaken die zich voordeden in 2018 verwijs ik graag naar het hiernavolgende rapport.

P. van der Wal

Havenmeester

2. Personele bezetting NSC

2.1. Bezetting van het Nautisch Service Centrum

Figuur 2: Organogram NSC

2.2.Opbouw van het Nautisch Service Centrum

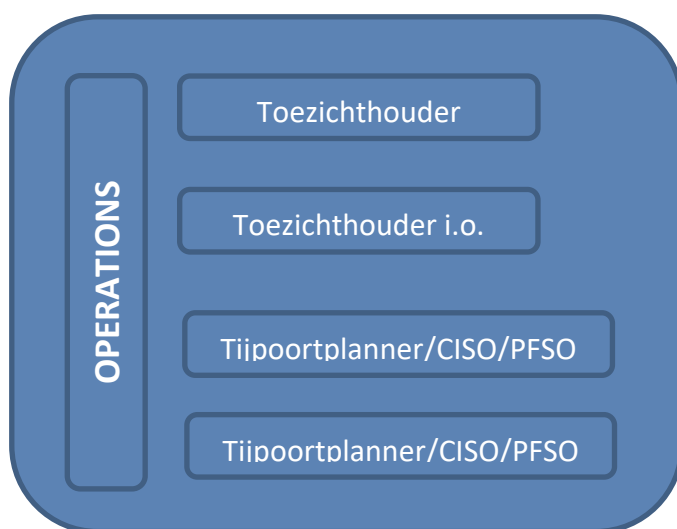
Binnen het Nautisch Service Centrum (NSC) is het z.g. Haven Coördinatie Centrum (HCC) ingebed. Het Haven Coördinatie Centrum houdt 24/7 toezicht op de havens, middels een modern verkeer begeleidend systeem (in vakjargon VTS = Vessel Traffic System). Daarnaast zijn de unitonderdelen operations, NSC administratie en NSC staf te onderkennen.

2.3.Personele ontwikkelingen binnen het NSC

In 2018 is de heer Bruijn, de havenmeester, opgevolgd door de heer van der Wal. Deze “wisseling van de wacht” bracht ook een kleine reorganisatie binnen het NSC met zich mee. Zo is de unit “Operations” uitgebreid met twee tijpoortplanners (zie figuur 3). De unit verzorgt o.a. de dagelijkse planning in de haven, de controlerende taken en de tijpoortplanning. Tijpoortplanning wordt nu gedaan door 3 personen (voor de controleur is tijpoortplanning een neventaak). Op termijn zal deze unit bestaan uit vier personen. De collega’s binnen Operations kunnen elkaar in hoge mate vervangen op een aantal kerntaken. Hiermee is onder meer de beschikbare capaciteit voor de tijpoortplanning vergroot, waardoor de continue doorlopende werkzaamheden die voortvloeien uit dit onderdeel van de taken, beter aansluiten op de reguliere werkuren van de collega’s en de borging van de werkzaamheden nog verder is doorgevoerd.

Door het vervallen van de functie van chef verkeersdienst is ruimte ontstaan om een extra toezichthouder aan te trekken. Deze persoon zal, evenals de andere bemanningsleden van het NSC, opgeleid worden als VTSO, waarna hij nog een gedegen training op de werkvloer zal moeten ondergaan. Deze situatie zal naar alle waarschijnlijkheid voortduren tot de toezichthouder i.o. zijn bevoegdheden heeft behaald. Hierna zal in gezamenlijkheid met de betrokken personeelsleden gekeken worden naar de meest optimale inrichting van de werkzaamheden.

De tijpoortplanners zijn beiden door de directie aangesteld als z.g. corporate information security officer (CISO) om beter invulling te kunnen geven aan het gestelde in de Algemene verordening gegevensbescherming, de Wet bescherming bedrijfsgegevens enz. Deze functie word in deeltijd uitgevoerd en de werkzaamheden worden strikt gescheiden van die van het NSC. De functionarissen zijn verantwoordelijk voor o.a. de digitale weerbaarheid van Groningen Seaports en adviseren de directie hier gevraagd en ongevraagd over. De tijpoortplanners treden ook op als Port Facility Security Officer voor Groningen Seaports. Hiermee zijn ze verantwoordelijk voor de feitelijke beveiliging van de ISPS-terminals die Groningen Seaports zelf in beheer heeft.

Figuur 3: Organogram "Operations"

2.4. Gremia waarin het NSC vertegenwoordigd is

Het NSC is in veel overlegstructuren vertegenwoordigd¹. Door zowel intern als extern samenwerking te zoeken is het mogelijk om met een klein team op veel fronten te acteren.

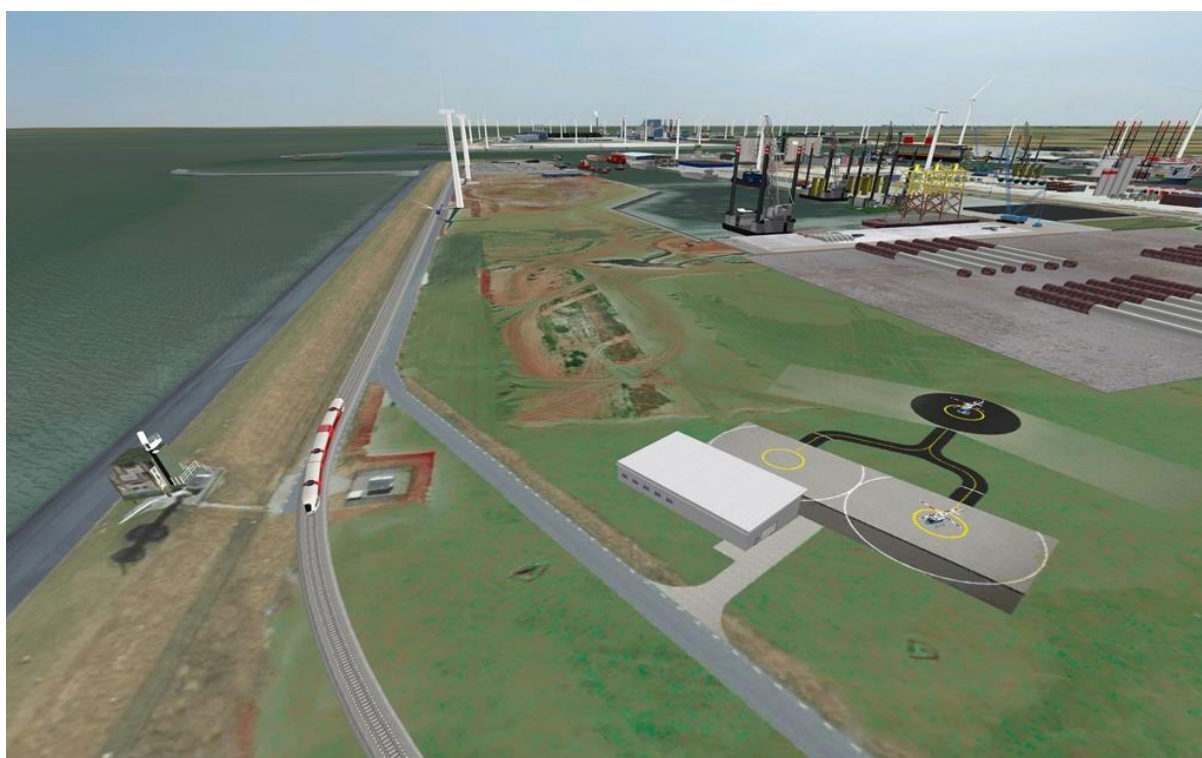
- Operationeel overleg Eemsdelta (RWS NN, RWS Zee en Delta, RLC-N)
- IMO voorbereidingsoverleg
- Havenoverleg Dz/Eh
- Havenbreed Veiligheidsoverleg
- Bestuur NNVO
- CVD NNVO
- Operationeel overleg NNVO
- Vereniging van Havenmeesters Nederland
- International Harbourmasters Association
- Tactisch Handhavingsoverleg
- Veiligheidsoverleg Oosterhorn
- Vereniging van Binnenhavens
- Safe Sea Net
- Riverguide
- Blauwe Golf Verbindend
- Ecoports
- ESPO
- Bilateraal HOV overleg (Vlaamse en Nederlandse zeehavens)
- LOBA
- LOPS
- PFSO-overleg
- ISPS-toezichthouders overleg
- Protide gebruikers overleg
- KNMI Verkeerspostenoverleg

¹ Deze lijst is niet uitputtend!

3. Havens

3.1. Helihaven

In 2019 zal de helihaven, die in de noordwest “hoek” van de Eemshaven gelegen is, opgeleverd worden. Inmiddels is bekend dat “Ems Maritime Offshore” de helihaven zal gaan exploiteren. Het NSC is in de aanloop van het ontwikkelen van dit project betrokken geweest voor het geven van advies in het kader van de nautische veiligheid. Denk hierbij aan de buitengewoon grote en soms zeer hoge schepen die de Eemshaven jaarlijks aandoen.

Figuur 4: Artist impression van de nieuwe helihaven in Eemshaven

3.2. Station Eemshaven

Op 20 juni heeft Koning Willem Alexander de Eemshaven vereerd met een bezoek om het nieuwe station nabij de AG-Ems terminal te openen. Deze treinverbinding maakt het passagiers van AG-Ems nog gemakkelijker om van en naar de Eemshaven te reizen. De opening van het station door Zijne Koninklijke Hoogheid vond onder grote belangstelling plaats. Het NSC participeerde in een projectgroep die dit bezoek in goede banen moest leiden in het kader van orde en veiligheid in de haven.

Figuur 5: Koning Willem Alexander met gevolg tijdens het bezoek aan de Eemshaven

4. Veiligheid

4.1. Algemeen

Het veilige en vlotte gebruik van de havens is één van de belangrijkste speerpunten van het Nautisch Service Centrum. De havenmeester heeft op grond van internationale, nationale en lokale wet- en regelgeving verregaande bevoegdheden, om er de veiligheid en orde te borgen. Deze bevoegdheden zijn in de eerste plaats scheepvaart gerelateerd, maar kunnen ook andere zaken binnen het beheersgebied betreffen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de overslag van gevaarlijke stoffen, maar ook zaken als demonstraties kunnen een rol spelen.

4.2. VTM en Protide

Het afhandelen van tijgebonden, of bijzondere schepen bestemd voor de Eemshaven wordt door het Nautisch Service Centrum gedaan in afstemming met Rijkswaterstaat Noord Nederland als (mede)beheerder² van de Eems en met het loodswezen als adviserende partner. Dit proces is in 2015 geautomatiseerd middels het z.g. “Protide” systeem.

Per 1 januari 2018, is het door de verdieping van de Eems, mogelijk om de Eemshaven aan te doen met schepen met een diepgang tot 14 meter. Hiermee is de situatie gerealiseerd die al geruime tijd gepland stond, maar door allerhande omstandigheden en procedures langer op zich heeft laten wachten dan in eerste instantie verwacht was.

In 2018 is er 236 maal een tijpoort uitgegeven door het NSC. In 2017 was dit 218 maal. Zie voor een meer gedetailleerd beeld (van 2018) bijlage 8.2

4.3. LNG-bunkering “Aida Nova” Eemshaven

In het najaar van 2018 is de “Aida Nova” (LOA 337 x BOA 42), een cruise schip gebouwd door de Meyer Werft in Papenburg in de Eemshaven afgebouwd. Het schip zal later in de rapportage nogmaals genoemd worden.

Het NSC heeft ongeveer vier jaar lang meegewerkt aan de voorbereiding om dit specifieke schip in de Eemshaven te kunnen ontvangen. Normaal gesproken worden dergelijke schepen, ondanks hun buitengewone afmetingen, routinematig afgehandeld, maar de “Aida Nova” is door de aard van de brandstof die gebruikt wordt uniek in haar soort. Het schip is het eerste cruiseschip dat is gebouwd met een voortstuwingsinstallatie die gevoed wordt met LNG.

² Naast RWS-NN treedt ook de Duitse WSD op als autoriteit op de Eems

De aard van deze brandstof was de reden waarom, al voordat het schip überhaupt in aanbouw was, al gewerkt moest worden aan de ingebruikname van het LNG-systeem en het bunkeren van de brandstof. Dat is op deze schaal nog niet voorgekomen. Hierin is de Eemhaven uniek en werd een wereldprimeur behaald. Het NSC heeft in nauwe samenwerking met de werf, de leverancier van het LNG, ODG, veiligheidsregio en de haven van Rotterdam³ regels en voorschriften opgesteld. De inbedrijfstelling van het LNG-systeem en de bunkering hebben ongeveer drie dagen in beslag genomen en zijn bijzonder goed verlopen. Door omstandigheden moest het schip nog een tweede bunkering in de Eemshaven uitvoeren, die is -met gebruikmaking van enkele leerpunten van de eerste bunkering- ook succesvol verlopen. Bij deze bunkeringen werden door andere (potentiële bunker-) havens meegekeken om te leren van hetgeen in onze haven plaatsvond.

Figuur 6: mtv Cardissa bezig met het bunkeren van LNG bij de Aida Nova

³ Rotterdam zou de 2^e haven worden waar het schip zou gaan bunkeren na haar “maiden voyage”

4.4. Apparatuur

4.4.1. Inleiding

Groningen Seaports is al sinds enige jaren bezig om, gefaseerd, haar systemen voor de verkeersdienst in het Haven Coördinatie Centrum te vernieuwen en uit te breiden.

4.4.2. Automatisering scheepsafvalstoffen

Het verzamelen en verwerken van de (bij wet verplichte) gegevens op het gebied van de inzameling van scheepsafvalstoffen in de havens trekt een zware wissel op het NSC en enkele collega's van de afdeling "Financial Control" (FC). Om de (met regelmaat grote) werkdruk die door de repeterende werkzaamheden op dit dossier bij de collega's weg te nemen en kans op fouten door handmatige invoer in systemen te verkleinen is in 2018 begonnen met het automatiseren van het proces van doorgeven van het z.g. S-formulier en de kopie nota die door inzamelaars van scheepsafvalstoffen aangeboden moeten worden aan de havenmeester. Inmiddels wordt samen met een van de inzamelaars in de haven een pilot gedraaid met het gebouwde systeem. Vanwege de positieve ervaringen die zijn opgedaan wordt de pilot uitgebreid om uiteindelijk in 2019 volledig te worden geïmplementeerd. Hoewel een koppeling met het NHIS momenteel nog niet voor de hand ligt, zal het in de toekomst gemakkelijker worden om de informatie van de verschillende systemen te gaan combineren.

4.4.3. Noordelijk Haven Informatiesysteem (NHIS)

Nadat in 2017 afscheid is genomen van Koninklijke Dirkzwager als ICT-partner van het NSC, is 2018 gebruikt om te inventariseren op welke wijze het haven informatiesysteem (HIS) het beste kon worden doorontwikkeld naar de gewenste standaard. Deze standaard is mede tot stand gekomen doordat de Rijksoverheid een steeds grotere connectiviteit van havens verlangd voor het uitwisselen van informatie. Nadat een aantal bedrijven had gereageerd op een uitvraag om het NSC hierbij te ondersteunen, is gekozen voor het bedrijf Quintor. Dit softwarebedrijf heeft ook de module ontwikkeld voor de automatische registratie van de S-formulieren.

Doordat eerder in het proces is vastgesteld dat het bestaande NHIS niet als basis kon dienen voor het nieuwe, - dan wel verbeterde systeem (NHIS-3), heeft Quintor besloten een nieuw systeem te bouwen dat tenminste de functionaliteiten in zich heeft die het huidige systeem ook heeft. Hierbij kan een deel van de reeds geschreven software van het registratiesysteem voor de S-formulieren ook gebruikt worden. Quintor zal het te bouwen systeem in 2019 opleveren.

5. Incidenten of calamiteiten

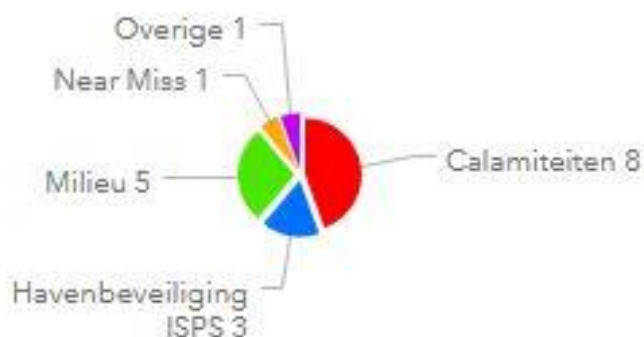
5.1. Inleiding

In de afgelopen jaren is door het NSC voortdurend gewerkt aan het verbeteren van haar rapportagesysteem. In 2018 is het nieuwe rapportagesysteem voor het NSC in gebruik genomen. Hiermee is een volgende stap gerealiseerd in de standaardisatie van het verzamelen van bijzonderheden en het rapporteren hiervan die al geruime tijd gewenst werd.

Zie voor een totaaloverzicht van de incidentmeldingen van 2018 (en ter vergelijking) 2017 bijlage 8.5. Bij het beoordelen van de cijfers dient de lezer zich te realiseren, dat het aantal incidenten per jaar laag is.

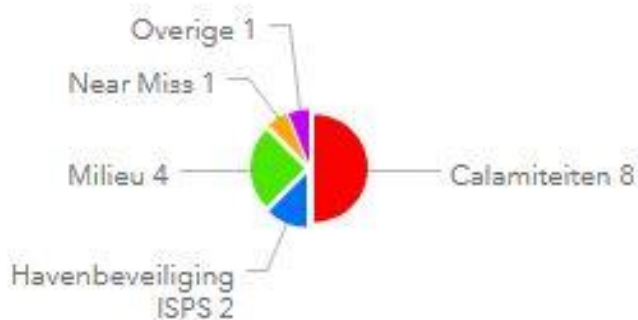
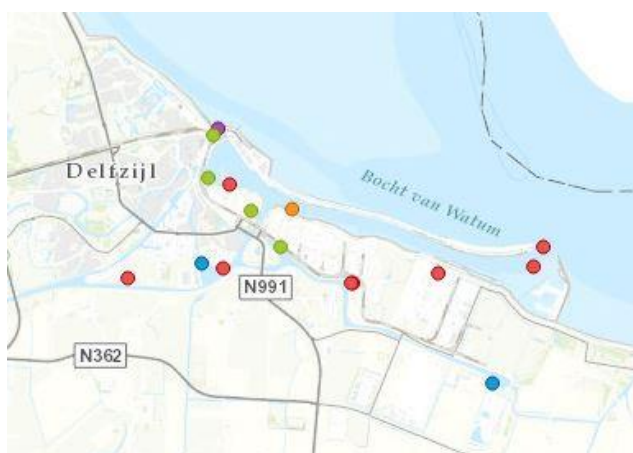
Er kunnen/zullen zich daardoor in positieve of negatieve zin jaarlijks aanzienlijke verschillen voordoen.

Er hebben zich in 2018 een aantal “calamiteiten/incidenten” voorgedaan waarvan er enkele specifiek benoemd zullen worden⁴. Het aantal geregistreerde incidenten is, ten opzichte van het vorige jaar, verdubbeld.

Figuur 7: Grafische weergave incidenten in de Eemshaven

⁴ Deze opsomming is volstrekt willekeurig en alleen bedoeld om de lezer een indruk te geven van de incidenten die zoal plaatsvinden in het havengebied.

Figuur 8: Grafische weergave incidenten in Delfzijl

5.2. Milieu incidenten

Naast een enkele emissie van het Chemiepark in Delfzijl zijn er vooral een aantal morsingen van olie of olieachtige stoffen geconstateerd. Een opvallend incident, met een grote impact op de omgeving werd op 6 oktober geconstateerd. Toen werd er een olieachtige stof aangetroffen in het Afwateringskanaal van Duurswold (buiten het beheersgebied van GSP) en het Zeehavenkanaal, waarvan later is vastgesteld dat het een aardgascondensaatmorsing van de NAM betrof. Dit incident heeft beperkt impact gehad op de operatiën van Groningen Seaports. Door de overlast die de morsing heeft veroorzaakt op de omgeving en de wijze waarop de NAM haar informatie deelde, heeft dit incident veel aandacht in de media gegenereerd.

5.3. Calamiteiten

Er hebben zich in 2018 een aantal bijzondere en soms buitengewone zaken afgespeeld. Zo was het NSC betrokken bij de afhandeling van enkele tragische sterfgevallen in of bij de havens. Een bemanningslid van een schip overleed plotseling aan een hartstilstand/-infarct, daarnaast heeft de echtgenote van een binnenvaartschipper zich van het leven beroofd door onder (tamelijk) slechte weersomstandigheden overboord te springen. Haar lichaam is later, tijdens, een direct opgestarte zoekactie, in de Dollard gevonden en geborgen. Ook zijn er bij werkzaamheden aan boord van een schip enkele gewonden gevallen, waarvan een persoon zwaar gewond bleek.

Aan boord van de Aida Nova, het eerder in deze rapportage genoemde cruiseschip hebben zich een aantal branden voorgedaan (3). Het NSC heeft hierin intensief met schip en hulpdiensten samengewerkt in de afhandeling hiervan. De branden bleken aangestoken en worden onderzocht door de politie.

De Eems Cobalt, een averijship dat de Eemshaven aan moest doen na een aanvaring op zee, heeft veel inzet van het NSC gevraagd. Samen met een maritieme adviseur⁵ is het mogelijk gemaakt dat het schip op een veilige en verantwoorde manier af kon meren in de Eemshaven voor het lossen van haar lading en nadere inspecties. Hierna kon het voor reparatie naar een werf vertrekken.

Op de foto hieronder is te zien dat het schip dat de aanvaring heeft veroorzaakt met haar bulbsteven de Eems Cobalt is ingevaren. De Eems Cobalt bleek, nadat de schepen na uren vrij van elkaar waren een groot gat in haar stuurboord zijde te hebben.

Figuur 9: Infrarood luchtfoto aanvaring Eems Cobalt (bron: Haveriekommando Cuxhaven)

⁵ Door de havenmeester zijn voor zaken als deze afspraken met een regionaal bedrijf gemaakt, om op de achtergrond beschikbaar te zijn voor het geval het NSC extra nautische capaciteit nodig heeft, die ingezet kan worden.

Figuur 10: De Eems Cobalt na de aanvaring op zee. Links het schip dat de aanvaring heeft veroorzaakt, rechts de Eems Cobalt (bron: Haveriekommando Cuxhaven).

6. Milieu algemeen

Groningen Seaports is een Ecoports-gecertificeerde haven. Dit betekent dat zij, vanuit de hierbij horende systematiek, zichzelf tweejaarlijks (steeds hogere) doelen oplegt op het gebied van het duurzaam opereren van de havens en het milieu. Ook het Nautisch Service Centrum is er trots op een positieve bijdrage te kunnen leveren in het verkrijgen van dit certificaat! In 2018 is het fel begeerde certificaat voor de zesde maal ontvangen. Groningen Seaports is wereldwijd de enige haven die dit tot op heden heeft weten te realiseren.

6.1. Fishing For Litter

Het Fishing For Litter-project wordt door Groningen Seaports gesponsord. Het project is opgezet door KIMO, een milieuorganisatie van kustgemeenten aan de Noordzee. Binnen dit project wordt door de deelnemende vissersschepen uit zee opgevist afval aan wal gebracht in de haven, waar het vervolgens “gratis” wordt verwerkt. In het verleden werd dit afval teruggestort in zee. Naast de financiële bijdrage, levert Groningen Seaports ook mankracht (Nautisch Service Centrum) om een en ander te coördineren in onze havens. In 2018 is, door bemiddeling van het NSC, een andere inzamelaar aangesteld door KIMO. Naar verwachting zal hierdoor het serviceniveau naar de vissersschepen toenemen en de te leveren inspanningen van het NSC afnemen.

6.2. Havenontvangstvoorzieningen

Op grond van (inter)nationale wet- en regelgeving, dient een haven te beschikken over systemen voor de inzameling van scheepsafvalstoffen. Groningen Seaports rapporteert jaarlijks over de ingezamelde hoeveelheden en de daaraan gelieerde geldstromen aan het Ministerie van Infrastructuur en Milieu. De (concept) rapportage is te vinden in bijlage 8.5.

7. Bijlagen

7.1.Bijlage: Lijst van afkortingen

AIS	Automatic Identification System
BWB	Ballastwater barge
BOA	Breath over All
CISO	Corporate Information Security Officer
ESPO	European Sea Ports Organisation
EU richtlijn	Europese richtlijn
FFL	Fishing For Litter
GR	Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports
HAP	Havenafvalplan
Hbw	Havenbeveiligingswet
HCC	Haven Coördinatie Centrum
HIS	Haven Informatiesysteem
HOV	Havenontvangstvoorzieningen
ICT	Informatie en communicatie technologie
ISPS-code	International ship and port facility security code
I&W	Infrastructuur en Waterstaat
KDZ	Koninklijke Dirkzwager
KIMO	Milieu organisatie voor Noordzee kustgemeenten
LNG	Liquid Natural Gas
LOA	Length over all

LOBA	Landelijk Overleg Bevoegde Autoriteiten
LOPS	Landelijk Overleg Port Security
MOBI	Methodiek voor een Objectieve Beveiligingsinventarisatie
MOU	Memorandum of understanding
MSW	Maritime Single Window
MTV	Motor tank vessel (tanker)
NHIS	Noordelijk Haveninformatie Systeem
NNVO	Nationale Nautische Verkeersdienst Opleiding
NSC	Nautisch Service Centrum Groningen Seaports
PF	Port facilities
PFSO	Port facility security officer
PFSP	Port facility security plan
Plv. PSO	Plaatsvervangend Port Security Officer
PSO	Port Security Officer
RLCN	Regionale Loodsen Corporatie
RWS-NN	Rijkswaterstaat Noord Nederland (soms ook aangehaald als RWS)
TT	Toetsingsteam Noordelijke Zeehavens
VTM	Vessel traffic management
VTs	Vessel traffic service
VTsO	Vessel traffic service operator
WSD	Wasser- und Schifffahrtsdirektion

7.2.Bijlage: Informatie m.b.t de afgegeven tijpoorten in 2018⁶

Totaal geul gebonden schepen voor de Eemshaven 2018

Aantal tijpoorten berekend voor de Eemshaven	236		
Kolenschepen	102	Schepen inkomend	92
		Schepen uitgaand	10
Containerschepen	74	Schepen inkomend	31
		Schepen uitgaand	43
Tankers	32	Schepen inkomend	15
		Schepen uitgaand	17
Overige	28	Schepen inkomend	0
		Schepen uitgaand	28
		Inkomend	138
		Uitgaand	98

Vanaf 1 januari 2018 is ivm met de verdieping van de Eemsgel het toegestaan dat schepen met een diepgang tot 14 meter richting Eemshaven kunnen komen. Mits de omstandigheden dit toelaten (weer, getij). Dit was voorheen 11 meter.

Aantal schepen met een diepgang t/m 11 meter:	133
Aantal schepen met een diepgang groter dan 11 meter:	103

⁶ Door grote aanpassingen in het Protide systeem is het niet mogelijk om het vorige verslagjaar op dit detailniveau te presenteren.

7.3.Bijlage: (concept) Rapportage havenontvangstvoorzieningen

HOV rapportage 2018 - Groningen Seaports			
omschrijving			eenheid
aantal calls zeeschepen		7.488	stuks
aantal melders		4.319	stuks
aantal betalende schepen		5.522	stuks
aantal afgevend schepen	totaal	2.229	stuks
	annex I		stuks
	annex IV		stuks
	annex V		stuks
geïnde heffingen	totaal	532.761	€
indirecte kosten	totaal	473.211	€
	annex I		€
	annex V		€
	systeemkosten en havenbeheer	59.550	€
directe kosten	totaal	1.442.124	€
	annex I		€
	annex IV		€
	annex V		€
totale hoeveelheid ingezameld, opgeslagen en verwerkt scheepsafval ¹	totaal	108.324	m3
	annex I	4.076	m3
	annex IV	7.414	m3
	annex V	96.834	m3
	annex V kga	0	m3
de totale hoeveelheid ingezamelde, opgeslagen en verwerkte overige schadelijke stoffen en restanten van	totaal		
	annex I		m3
	annex II	2.400	m3
	annex V		m3

kostensoort		eenheid
X (geïnde heffingen)	532.761	€
Y (indirecte kosten)	473.211	€
Z (directe kosten)	1.442.124	€
X/(Y+Z)	28	%

overschot of tekort X-Y	-42.269	€
cumulatieve overschot/tekort (sinds inwerkingtreding indirect financieringssysteem)	140.240	€ overschot dit jaar + cumulatieve overschot

Figuur 11: Rapportage HOV 2018 (concept)

HOV rapportage 2017 - Groningen Seaports			
omschrijving			eenheid
aantal calls zeeschepen		6.336	stuks
aantal melders		3.093	stuks
aantal betalende schepen		4.464	stuks
aantal afgevend schepen	totaal	987	
	annex I		stuks
	annex IV		stuks
	annex V		stuks
geïnde heffingen	totaal	326.403	€
indirecte kosten	totaal	283.544	€
	annex I		€
	annex V		€
	systeemkosten en havenbeheer	46.215	€
directe kosten	totaal	787.220	
	annex I		€
	annex IV		€
	annex V		€
totale hoeveelheid ingezameld, opgeslagen en verwerkt scheepsafval	totaal	85.841	m3
	annex I	3.449	m3
	annex IV	456	m3
	annex V	81.936	m3
	annex V kga	290	m3
de totale hoeveelheid ingezamelde, opgeslagen en verwerkte overige schadelijke stoffen en restanten van	totaal		
	annex I		m3
	annex II		m3
	annex V		m3

kostensoort	0	eenheid
X (geïnde heffingen)	326.403	€
Y (indirecte kosten)	329.759	€
Z (directe kosten)	787.220	€
X/(Y+Z)	29	%

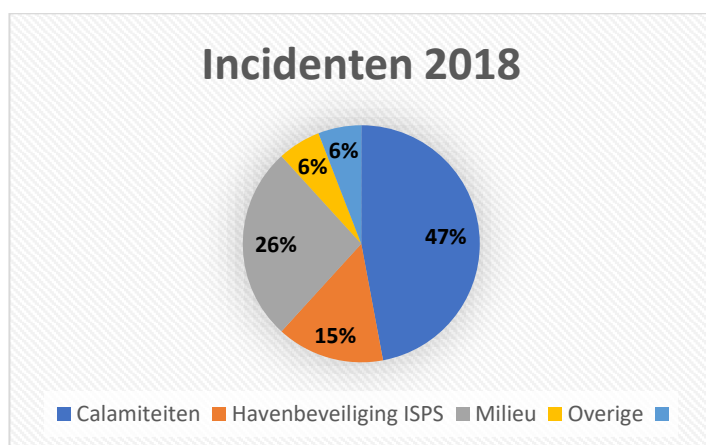
overschot of tekort X-Y	-3.356	€
cumulatieve overschot/tekort (sinds inwerkingtreding indirect financieringssysteem)	178.291	€ overschot dit jaar + cumulatieve overschot

Figuur 12: Rapportage HOV 2017 (vastgesteld)

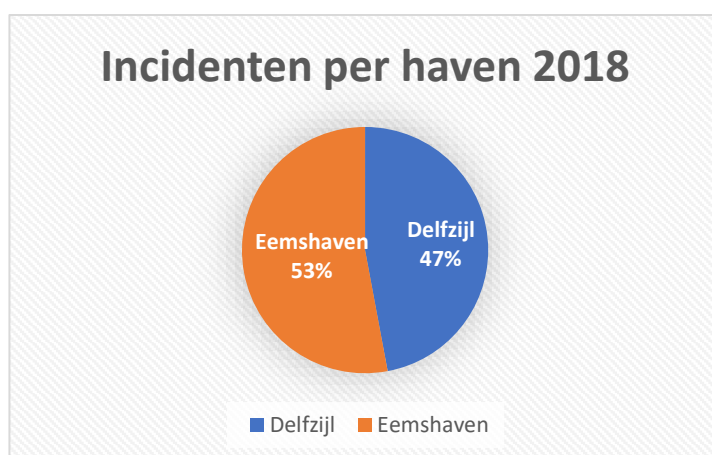
7.4.Bijlage: Rapportage Incidentmeldingen 2018/2017

2018	
Calamiteiten	16
Havenbeveiliging ISPS	5
Milieu	9
Overige	2
Near Miss	2
Delfzijl	16
Eemshaven	18

Figuur 13: Tabel incidentmeldingen 2018

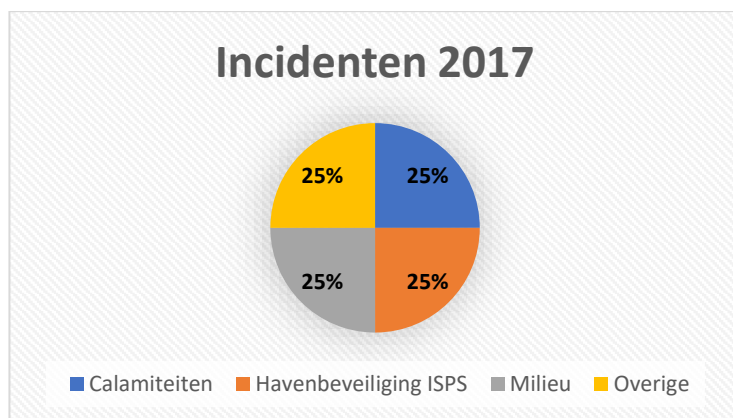
Figuur 14: Grafiek incidentmeldingen 2018

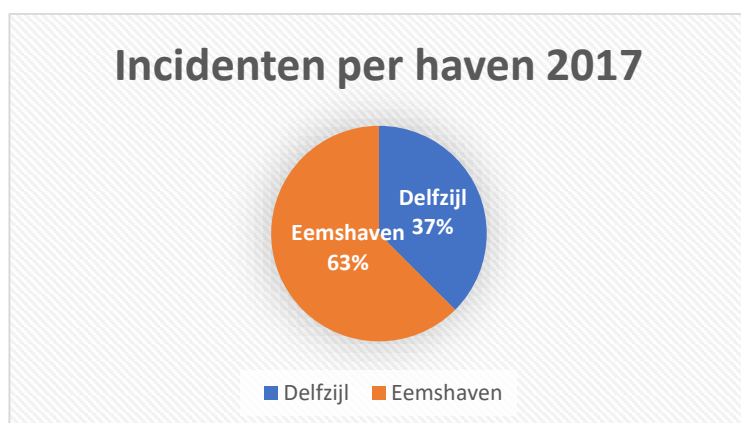
Figuur 15: Grafiek incidentmeldingen 2018 Dz/Eh

2017	
Calamiteiten	4
Havenbeveiliging ISPS	4
Milieu	4
Overige	4
Delfzijl	6
Eemshaven	10

Figuur 16: Tabel incidentmeldingen 2017

Figuur 17: Tabel incidenten 2017

Figuur 18: Tabel incidenten 2017 Dz/Eh

Voorstel aan Algemeen Bestuur

Datum AB-vergadering: 27 juni 2019

Nummer: 2019GR0

Agendapunt: 7

Voor akkoord

Datum

Paraaf

Secretaris: A.A. Swart

6 juni 2019

Onderwerp: Wijziging tekst gemeenschappelijke regeling

Inleiding

In 2015 is de huidige tekst van de GR voor het laatst gewijzigd. De aanleiding was indertijd vooral de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Een belangrijke wijziging in de wet was de doorvoering van het dualisme in de bestuurlijke structuur van de gemeenschappelijke regelingen. Met deze notitie wordt u voorgesteld om de deelnemers in de GR te vragen om de tekst van de GR te actualiseren.

Overwegingen

Met ingang van 1 januari 2019 is de gemeente Het Hogeland ontstaan uit de samenvoeging van de gemeenten Bedum, De Marne, Winsum en Eemsum. Deze laatste gemeente was deelnemer in de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports. De Wet algemene regels herindeling (Wet Arhi) schrijft voor dat de GR-en na een herindeling van gemeenten moeten worden aangepast (artikel 41 lid 4) c.q. herbevestigd.

Nu de tekst door de deelnemers moet worden aangepast, kan tevens van de gelegenheid gebruik worden gemaakt om andere technische aanpassingen door te voeren. In de afgelopen jaren is een aantal keren gebleken dat artikelen niet goed verwijzen naar wetteksten. Ook is een aantal zaken onduidelijk of door de tijd achterhaald.

Daarnaast blijkt dat er artikelen in de tekst van de GR zijn opgenomen die aanvullend zijn bedoeld op het geregelde in de wet, maar echter in de praktijk met elkaar kunnen botsen. Verder is er een aantal praktische kwesties waar in de praktijk tegenaan gelopen wordt, door de soms ingewikkelde formulering in de GR-tekst.

Zodoende zijn mogelijke wijzigingen geïnterpreteerd. De resultaten daarvan treft u bijgaand aan. In een matrix zijn de huidige tekst, een voorstel tot wijziging en een toelichting op de wijzigingen opgesomd.

Uitgangspunten

Uitgangspunt bij de wijzigingen zijn:

- formuleringen zo eenvoudig mogelijk, zodat voor een ieder helder is wat wordt bedoeld;
- formuleringen niet voor meerdere uitleg vatbaar laten zijn;
- niet regelen van zaken waarin al door andere regelingen of wetgeving (veelal de wet gemeenschappelijke regelingen) is voorzien.

Uitgangspunt van de nu geïnterpreteerde wijzigingen is ook dat geen substantiële veranderingen in de huidige verantwoordelijkheidsverdeling is aangebracht. Wel is het zo dat door aan te sluiten bij de wetgeving de verhouding tussen het DB en het AB meer duaal beschreven wordt. De rol van het AB is vergelijkbaar met de kader stellende- en controlerende rol die ook de raden en staten hebben. Bovenop de wettelijke bevoegdheden is er nadrukkelijk voor gekozen de om de bevoegdheid tot het nemen van besluiten die de GR neemt in zijn rol van aandeelhouder van de NV bij het AB te laten.

Gevolgen voor de praktijk

Dat met de voorgestelde nieuwe formulering beter op de wetgeving wordt aangesloten heeft daarmee maar zeer beperkte invloed op de praktijk. Een analyse van de besluitvorming in het AB over de periode 2015 tot heden leidt tot de conclusie dat alle genomen besluiten ook met de nu wijzigingen een bevoegdheid van het AB blijven.

De wijziging heeft een beter leesbaar, juridisch juiste tekst tot gevolg, wat een betere basis biedt voor eventuele inhoudelijke wijzigingen in de toekomst. Een duidelijke basistekst maakt een inhoudelijke afweging in de toekomst transparanter. Om deze reden is er ook voor gekozen u te adviseren om de raden en staten voor te stellen de tekst nu integraal opnieuw vast te stellen en niet te volstaan met een wijzigingsbesluit.

Vervolgproces

Het is niet aan de GR zelf om de regeling aan te passen. Die bevoegdheid ligt bij de colleges én de raden en de staten. De GR kan hier wel in adviseren. Na vaststelling van de gewijzigde tekst verdient het aanbeveling om een reglement van orde voor zowel het AB als het DB op te stellen.

Voorstel:

- De deelnemers van de GR te verzoeken de tekst van de GR te wijzigen conform bijgevoegd concept.

Bijlage:

- Geconsolideerde gewijzigde concepttekst GR
 - Overzicht wijzigingen tekst GR
 - Kaartmateriaal waarmee het beheergebied van de Regeling wordt aangeduid.
-

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING "HAVENSCHAP GRONINGEN SEAPORTS"

De raden en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Delfzijl en Het Hogeland, en provinciale staten en gedeputeerde staten van de provincie Groningen, ieder voor zover zij bevoegd zijn;

Overwegende dat:

- a. In 2013 hebben de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling besloten tot verzelfstandiging van het Havenschap Delfzijl/Eemshaven. Hiertoe is de onderneming van de gemeenschappelijke regeling ingebracht in de naamloze vennootschap Groningen Seaports N.V.;
- b. De Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports (hierna: de GR) heeft de NV opgedragen (zie Dienstverleningsovereenkomst d.d. 14 juni 2013) de oorspronkelijke taken van de gemeenschappelijke regeling uit te voeren. GSP NV zet de door de GR geëxploiteerde onderneming voort en onderhoudt, beheert en exploiteert in dat kader – onder meer – de haven- en industrieterreinen en (haven-)infrastructuur in het beheersgebied van de GR. De GR blijft bloot-eigenaar van de in erfpacht uitgegeven terreinen in het beheersgebied;
- c. De uitvoering van de aan de exploitatie van het havengebied verbonden publieke taken en bevoegdheden is aan de NV gemandateerd;
- d. De GR is als entiteit blijven bestaan met een conform het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regeling algemeen bestuur en een dagelijks bestuur, doch met de hiervoor onder b en de in artikel 4.1 vermelde beperkte doelstelling;
- e. De tekst van de gemeenschappelijke regeling is na de verzelfstandiging aangepast aan gewijzigde regelgeving. Op een aantal punten behoeft de tekst echter alsnog verduidelijking/aanpassing waarbij tevens van de gelegenheid gebruik wordt gemaakt om de grenzen van het beheersgebied te actualiseren.

Gelet op de van toepassing zijnde bepalingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Provinciewet, de Gemeentewet en de Algemene wet bestuursrecht.

BESLUITEN:

de gemeenschappelijke regeling te wijzigen, zodat deze als volgt komt te luiden:

§ 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsbepalingen

1. In deze regeling wordt verstaan onder:
 - algemeen bestuur: het bestuur als bedoeld in artikel 7;
 - beheersgebied: het gebied zoals aangegeven op de als Bijlage 1 bijgevoegde en bij de regeling behorende tekeningen;
 - colleges: de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Delfzijl en Het Hogeland en het college van gedeputeerde staten van de provincie Groningen;
 - dagelijks bestuur: het bestuur als bedoeld in artikel 17;
 - deelnemers: de aan deze regeling deelnemende raden, de staten en de colleges,
 - GR: het openbaar lichaam Havenschap Groningen Seaports
 - Groningen Seaports NV: de naamloze vennootschap Groningen Seaports N.V.
 - provincie: de provincie Groningen;
 - raden: de raad van de gemeente Delfzijl en de raad van de gemeente Het Hogeland;
 - regeling: deze gemeenschappelijke regeling;
 - staten: provinciale staten van de provincie Groningen;
 - Wet: de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 2 Openbaar lichaam

- 2.1 Er is een openbaar lichaam, als bedoeld in de Wet, genaamd: Havenschap Groningen Seaports.
Het openbaar lichaam is een rechtspersoon.
- 2.2 Het Havenschap Groningen Seaports is gevestigd te Delfzijl.

Artikel 3 Duur

3. De regeling is aangegaan voor onbepaalde tijd.

§ 2 BELANGEN, TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

Artikel 4

- 4.1 De gemeenschappelijke regeling wordt getroffen om de volgende belangen te bevorderen:
 - a. de publieke taken in verband met het nautisch beheer, de scheepvaart, de havens en de vaarwegen in het beheersgebied; en
 - b. de economische ontwikkeling, de exploitatie van havens, wegen, werken, industrieterreinen en wateren binnen het beheersgebied, mede teneinde daardoor de bedrijvigheid en werkgelegenheid en duurzaamheid in de provincie Groningen te bevorderen.
- 4.2 De GR heeft tot taak:
 1. het vervullen van de publieke taken in verband met het nautisch beheer, de scheepvaart, de havens en de vaarwegen in het beheersgebied. De GR heeft deze taak opgedragen aan en laat dit uitvoeren door Groningen Seaports N.V. (hierna de NV); en
 2. voor deze NV, zolang dit naar het oordeel van de GR nodig is, garant staan voor door de NV te stellen zekerheden, alsmede
 3. overeenkomsten met haar aan te gaan die bijdragen aan de verwezenlijking van de statutaire doelstelling van de N.V..
- 4.3 Aan het bestuur van de GR zijn en worden hierbij, door de deelnemers, ieder voor zover het hun bevoegdheden betreft, de bevoegdheden overgedragen, die zij hebben en die ter uitvoering van haar in artikel 4.2 omschreven taken nodig zijn, in het bijzonder:
 - a. de publiekrechtelijke bevoegdheden in verband met het nautisch beheer, de scheepvaart, de havens en de vaarwegen, voor zover berustend bij de deelnemers. Het betreft de bevoegdheden zoals die op grond van
 - de Scheepvaartverkeerswet,
 - het Binnenvaartpolitiereglement,
 - de Wrakkenwet, het Loodsplichtbesluit 1995,
 - het Besluit opleidingen en bevoegdheden nautische beroepsbeoefenaren,
 - de Wet voorkoming verontreiniging door schepen,
 - de Regeling vervoer gevaarlijke stoffen met zeeschepen (RVGZ),
 - de Wet vervoer gevaarlijke stoffen,
 - de Waterstaatswet,
 - de Havenbeveiligingswet ,
 - alsmede andere regelingen de scheepvaart en scheepvaartladingen betreffende, en wel voor zover betrekking hebbende op het beheersgebied; alsmede
 - b. de bevoegdheid ter zake (belasting)verordeningen te maken, ook voor zover op overtreding daarvan straf gesteld wordt; alsmede
 - c. de bevoegdheid om zo nodig de naleving van wet- en regelgeving, zoals deze onder meer zijn neergelegd in de Havenbeheersverordening – en het Havenreglement Groningen Seaports te verzekeren door de toepassing van bestuursdwang c.q. het opleggen van een last onder dwangsom, een en ander op voet van de Algemene wet bestuursrecht en voorts artikel 122 Provinciewet en artikel 125 Gemeentewet alsmede tot opleggen van heffingen of belastingen ter zake de taken en/of bevoegdheden genoemd in artikel 4.2. onder 1
- 4.4 Tot de aan het bestuur van de GR overgedragen taken en bevoegdheden horen uitdrukkelijk niet die op grond van de Wegenwet en publiekrechtelijke taken en bevoegdheden in verband met de riolering en het baggeren.
- 4.5 Het algemeen bestuur kan met inachtneming van het gestelde in artikel 54 lid 1 onder a van de Wet en met instemming van de deelnemers, besluiten dat verandering wordt gebracht in de aan het bestuur van de GR overgedragen bevoegdheden, met dien verstande dat het algemeen

bestuur niet kan besluiten tot uitbreiding van de overgedragen bevoegdheden. Van de instemming dienen de deelnemers vooraf schriftelijk blijk te geven.

Artikel 5

5. De GR tracht het in artikel 4.1 genoemde belang behalve door de uitvoering van haar in artikel 4 genoemde taken, te bereiken met alle middelen rechtens.

Artikel 6

- 6.1 De in de artikelen 4.2 en 4.3 bedoelde taken en bevoegdheden worden uitgeoefend en zullen worden uitgeoefend over het beheersgebied.
- 6.2 Voor zover aansluitend aan het beheersgebied, direct of indirect, door Groningen Seaports NV andere terreinen en/of water geëxploiteerd zullen worden als haven, industrieterrein en bijbehorende voorzieningen, stellen de deelnemers reeds thans vast dat het beheersgebied alsdan zal kunnen worden uitgebreid tot die terreinen en/of water.

§ 3 HET ALGEMEEN BESTUUR

Artikel 7

- 7.1 Het algemeen bestuur bestaat uit twaalf (12) leden.
- 7.2 Bij ontstentenis van een lid kan dat lid vervangen worden door een plaatsvervangend lid, dat is aangewezen door de raad respectievelijk de staten die het te vervangen lid benoemd heeft.

Artikel 8

- 8.1 De staten wijzen uit hun midden en uit het college van gedeputeerde staten vier (4) leden aan om zitting te nemen in het algemeen bestuur. Ten minste twee (2) van de aan te wijzen leden maken deel uit van het college van gedeputeerde staten.
- 8.2 De raad van de gemeente Delfzijl wijst uit zijn midden en uit het college van burgemeester en wethouders vier (4) leden aan om zitting te nemen in het algemeen bestuur. Ten minste twee (2) van de aan te wijzen leden maken deel uit van het college van burgemeester en wethouders.
- 8.3 De raad van de gemeente Het Hogeland wijst uit zijn midden en uit het college van burgemeester en wethouders vier (4) leden aan om zitting te nemen in het algemeen bestuur. Ten minste twee (2) van de aan te wijzen leden maken deel uit van het college van burgemeester en wethouders.

Artikel 9

- 9.1 De staten wijzen uit hun midden en uit het college van gedeputeerde staten twee (2) plaatsvervangende leden voor het algemeen bestuur aan. Ten minste één (1) van de aan te wijzen plaatsvervangende leden maakt deel uit van het college van gedeputeerde staten.
- 9.2 De raad van de gemeente Delfzijl wijst uit zijn midden en uit het college van burgemeester en wethouders twee (2) plaatsvervangende leden voor het algemeen bestuur aan. Ten minste één (1) van de aan te wijzen plaatsvervangende leden maakt deel uit van het college van burgemeester en wethouders.
- 9.3 De raad van de gemeente Het Hogeland wijst uit zijn midden en uit het college van burgemeester en wethouders twee (2) plaatsvervangende leden voor het algemeen bestuur aan. Ten minste één (1) van de aan te wijzen plaatsvervangende leden maakt deel uit van het college van burgemeester en wethouders.

Artikel 10

- 10.1 De aanwijzing, als bedoeld in de artikelen 8 en 9, geschiedt zo spoedig mogelijk, doch in elk geval binnen dertien (13) weken na installatie van een nieuwe raad of nieuwe staten, althans, voor zover niet binnen negen (9) weken na de installatie een nieuw college van burgemeester en wethouders of een nieuw college van gedeputeerde staten is gevormd, binnen zes (6) weken nadat dat alsnog is gebeurd. Aftredende leden kunnen opnieuw worden benoemd.
- 10.2 De leden worden aangewezen voor een periode, gelijk aan de zittingsduur van de raad of de staten door wie zij aangewezen zijn.

Artikel 11

- 11.1 Een lid van het algemeen bestuur kan te allen tijde door een schriftelijke mededeling aan het dagelijks bestuur ontslag nemen.
- 11.2 Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt ook door het verloop van de periode als bedoeld in artikel 10.2 en voorts op het moment dat de raad of de staten die het lid hebben aangewezen, het vertrouwen van iemand als lid van het algemeen bestuur heeft opgezegd, of op het moment dat iemands lidmaatschap van de raad, de staten of enig college eindigt.
- 11.3 De betrokken raad of de staten voorziet zo spoedig mogelijk in een (tussentijdse) vacature, doch uiterlijk binnen zes (6) weken na het ontstaan daarvan. Onverminderd het bepaalde in artikel 13 lid 2 van de Wet blijft het lid dat ontslag neemt als bedoeld in artikel 11.1 als lid van het algemeen bestuur lid van het algemeen bestuur tot zijn opvolger zijn benoeming heeft aanvaard.

Artikel 12

12. Ten aanzien van plaatsvervangende leden zijn de artikelen 10 en 11 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 13

13. In het algemeen bestuur hebben de leden aangewezen door de staten, de raad van de gemeente Delfzijl en de raad van de gemeente Het Hogeland ieder respectievelijk drie (3), twee (2) stemmen en één (1) stem. Het maximum uit te brengen aantal stemmen is vierentwintig (24).

Artikel 14

- 14.1 Er kunnen alleen rechtsgeldige besluiten worden genomen in een vergadering van het algemeen bestuur indien:
1. ten minste meer dan de helft van het aantal leden, al dan niet zijnde plaatsvervangende leden vertegenwoordigd zijn, en
 2. door hen ten minste dertien (13) stemmen uitgebracht kunnen worden.
- 14.2 Voor het tot stand komen van een besluit bij stemming wordt volstrekte meerderheid vereist van het aantal rechtsgeldig uitgebrachte stemmen.

Artikel 15: bevoegdheden.

- 15.1 Het algemeen bestuur is met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 57 en 57a van de Wet en het overigens bepaalde in de regeling bevoegd tot alle daden van regeling en bestuur, nodig voor de behartiging van het belang van de regeling en de uitvoering van de taken van de GR.
- 15.2 Het algemeen bestuur draagt aan het dagelijks bestuur alle bevoegdheden over, met uitzondering van:
1. het vaststellen en wijzigen van de begroting;
 2. het vaststellen van de rekening;
 3. het vaststellen van verordeningen op overtreding waarvan straf is gesteld; en
 4. het vaststellen van regels met betrekking tot de controle op het geldelijke beheer en de boekhouding
 5. de bevoegdheden die aan de gemeenschappelijke regeling als aandeelhouder toekomen in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders volgens de statuten van Groningen Seaports N.V.
- 15.3 Het algemeen bestuur stelt reglementen vast voor de orde en de huishouding van de GR en zijn organen, met inachtneming van de Wet en de regeling.
- 15.4 Het algemeen bestuur beslist over de wijze waarop door de voorzitter het stemrecht op de aandelen in Groningen Seaports NV zal worden uitgeoefend. Besluiten over de uitoefening van het stemrecht in verband met het aantal, de aanbeveling, benoeming of voordracht door de GR van een commissaris in Groningen Seaports NV kunnen, in aanvulling op het bepaalde in artikel 14.2, uitsluitend genomen worden als ten minste één (1) lid per betrokken gemeente en de provincie, derhalve in totaal drie (3) leden, die benoemd zijn volgens artikel 8, met een dergelijk besluit instemmen.
- De bovenvermelde wijze van besluitvorming geldt eveneens voor al hetgeen ter besluitvorming van de algemene vergadering van Groningen Seaports NV is aangaande een commissaris in Groningen Seaports NV en de raad van commissarissen in Groningen Seaports NV, en besluiten

tot wijziging van de statuten van Groningen Seaports NV of ontbinding van Groningen Seaports NV.

Artikel 16

- 16.1 Het algemeen bestuur stelt verordeningen vast zo zij dat in het belang van de in artikel 4.2 omschreven taken nodig acht. De verordeningen zijn door strafbepaling of bestuursdwang te handhaven.
- 16.2 Het algemeen bestuur kan in deze verordeningen het dagelijks bestuur bevoegd verklaren nadere regels te stellen over bepaalde in de verordening aangewezen onderwerpen.

§ 4 HET DAGELIJKS BESTUUR

Artikel 17

17. Het dagelijks bestuur bestaat uit:
1. de voorzitter, op de wijze als bepaald in artikel 22 aangewezen;
 2. twee (2) andere leden, op de wijze als bepaald in artikel 19.1 aangewezen.

Artikel 18

18. Leden van het dagelijks bestuur kunnen slechts zijn leden van het algemeen bestuur. Bij het einde van het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt het lidmaatschap van het dagelijks bestuur.

Artikel 19

- 19.1 Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden op voordracht van de desbetreffende raad als lid van het dagelijks bestuur aan:
1. één (1) lid dat deel uitmaakt van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Delfzijl, en
 2. één (1) lid dat deel uitmaakt van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland.
- 19.2 Een lid van het dagelijks bestuur kan te allen tijd door een schriftelijke mededeling aan het algemeen bestuur ontslag nemen.
- 19.3 In een (tussentijdse) vacature in het dagelijks bestuur wordt, met inachtneming van het bepaalde in lid 19.1, en 22 zo spoedig mogelijk voorzien, doch uiterlijk binnen zes (6) weken na het ontstaan daarvan.

Artikel 20

- 20.1 De leden van het dagelijks bestuur hebben ieder één (1) stem.
- 20.2 Indien, bijvoorbeeld door wijziging van de Wet, de besluitvorming over de onderwerpen genoemd in artikel 15.4 bij het dagelijks bestuur komen te liggen, kunnen de betreffende besluiten uitsluitend worden genomen met unanimitéit van stemmen in een vergadering waarin alle leden van het dagelijks bestuur aanwezig zijn.

Artikel 21

21. Het dagelijks bestuur is in ieder geval bevoegd tot het gestelde in artikel 57b van de Wet en tot alle door het algemeen bestuur overgedragen bevoegdheden conform het gestelde in artikel 15.2.

§ 5 DE VOORZITTER

Artikel 22

22. Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden op voordracht van de staten één van de leden die ook deel uit maakt van het college van gedeputeerde staten van Groningen aan tot voorzitter.

Artikel 23

- 23.1 De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur.
- 23.2 Hij draagt zorg voor een spoedige afdoening van zaken en ondertekent alle stukken die van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur uitgaan.
- 23.3 De voorzitter vertegenwoordigt de GR in en buiten rechte.

23.4 De voorzitter oefent namens de GR het stemrecht uit op de aandelen in Groningen Seaports NV, overeenkomstig het bepaalde in de regeling.

Artikel 24

- 24.1 In geval van afwezigheid, ziekte of ontstentenis van de voorzitter, danwel in geval van tegenstrijdige belangen, treedt als plaatsvervangend voorzitter op het lid van het algemeen bestuur als bedoeld in artikel 19.1 onder 1.
- 24.2 Indien ook het lid van het algemeen bestuur als bedoeld in artikel 19.1 onder 1 afwezig, ziek of niet beschikbaar is, dan wel ten aanzien van dit lid sprake is van een tegenstrijdig belang, treedt als tweede plaatsvervangend voorzitter op het lid van het algemeen bestuur als bedoeld in artikel 19.1 onder 2.

§ 6 DE SECRETARIS

Artikel 25

- 25.1 Het algemeen en het dagelijks bestuur kunnen zich laten ondersteunen door een secretaris.
- 25.2 Het algemeen bestuur wijst de secretaris aan. De secretaris mag niet zijn lid van het algemeen bestuur.
- 25.3 De secretaris heeft het recht in de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur het woord te voeren.
- 25.4 De secretaris ondersteunt de GR in het onderhouden van contacten met privaatrechtelijke rechtspersonen waarin de GR, al dan niet direct, deelneemt.

§ 7 (EXTERNE) INFORMATIE- en VERANTWOORDINGSPLICHTEN

Artikel 26

- 26.1 Een lid van het algemeen bestuur verstrekt aan de raad of de staten die dit lid heeft aangewezen, gevraagd en ongevraagd, de informatie die voor een juiste beoordeling van het door hem gevoerde beleid nodig is. Voor zover het algemeen belang zich daartegen niet verzet wordt deze informatie tevens verstrekt op verzoek van een of meer leden van de raden of de staten.
- 26.2 Een lid van het algemeen bestuur verstrekt aan de raden of de staten die hem hebben aangewezen schriftelijk de door een of meer leden van die raden of staten schriftelijk verlangde inlichtingen, voor zover het verstrekken niet in strijd is met het belang van de GR.

Artikel 27

27. Het dagelijks bestuur en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan het algemeen bestuur verantwoording schuldig over het door het dagelijks bestuur gevoerde bestuur overeenkomstig het gestelde in artikel 52 juncto artikel 19a van de Wet.

§ 8 FINANCIËN

Artikel 28

28. Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 29

- 29.1 Het algemeen bestuur besluit, of een batig saldo der rekening van de GR:
1. geheel of gedeeltelijk zal worden gereserveerd, dan wel
 2. geheel of gedeeltelijk ten gunste van de provincie enerzijds en de gemeenten anderzijds zal worden gebracht in de verhouding zestig staat tot veertig (60:40).
- 29.2 Een ten gunste van de gemeenten komende aandeel in het batig saldo wordt verdeeld naar evenredigheid van het inwonertal op 1 januari van het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft.

Artikel 30

30. Indien en voor zover de GR niet in staat is om haar (opeisbare) verplichtingen (waaronder begrepen verplichtingen strekkende tot gehele of gedeeltelijke aflossing van hoofdsommen, betaling van rente en/of kosten en/of afwikkeling van posities) jegens de bancaire financiers van de GR, waaronder begrepen wederpartijen in het kader van derivatentransacties, tijdig en

adequaat na te komen, zijn de gemeenten en de provincie onvoorwaardelijk en onherroepelijk verplicht om de GR, in een verdeling met overeenkomstige toepassing van artikel 29, binnen tien (10) kalenderdagen na een daartoe strekkend verzoek, afkomstig van de GR, van voldoende gelden te voorzien om de GR in staat te stellen aan vorenbedoelde verplichtingen te voldoen.

Artikel 31

31. Het algemeen bestuur wijst één of meer registeraccountant(s) aan voor de controle op het geldelijk beheer en de boekhouding van de GR.

§ 9 ARCHIEFBEPALINGEN

Artikel 32

- 32.1 Het dagelijks bestuur is belast met de zorg voor de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden van de GR.
- 32.2 Het algemeen bestuur stelt de kaders vast omtrent het beheer van de archiefbescheiden.
- 32.3 Bij opheffing van de regeling worden de archiefbescheiden overgebracht naar een daartoe door het algemeen bestuur aan te wijzen archiefbewaarplaats (RHC Groninger Archieven).

§ 10 TOETREDING, UITTREDING, WIJZIGING EN OPHEFFING

Artikel 33

- 33.1 Toetreding van nieuwe deelnemers tot de regeling vindt plaats indien de deelnemers daarmee allen instemmen.
- 33.2 Een verzoek tot toetreding wordt gericht aan het algemeen bestuur.
- 33.3 Het algemeen bestuur zendt het verzoek binnen drie maanden aan de deelnemers onder overlegging van zijn advies omtrent de toetreding en de eventueel daaraan te verbinden voorwaarden.
- 33.4 Aan de toetreding kunnen door de deelnemers voorwaarden worden verbonden.

Artikel 34

- 34.1 Het college en de raad van een gemeente respectievelijk het college van gedeputeerde staten en de staten van de provincie kunnen, bij gelijkkluidend besluit respectievelijk, het voornemen uiten uit de regeling te treden.
- 34.2 Het algemeen bestuur bepaalt de financiële gevolgen, alsmede de overige gevolgen van die uittreding.
- 34.3 Het college en de raad van een gemeente respectievelijk het college van gedeputeerde staten en de staten van de provincie kunnen op basis van het bepaalde ingevolge artikel 34.2, bij gelijkkluidend besluit respectievelijk, besluiten tot uittreding.
- 34.4 De uittreding gaat in op 1 januari van het tweede jaar volgende op dat waarin het besluit tot uittreding onherroepelijk is geworden.

Artikel 35

- 35.1 De regeling kan worden gewijzigd en opgeheven bij daartoe strekkende, gelijkkluidende besluiten van de deelnemers.
- 35.2 In een besluit tot opheffing van de regeling worden tevens de gevolgen van de opheffing voor de gemeenten en de provincie geregeld.
- 35.3 Ter uitvoering van de liquidatie blijft het algemeen bestuur zo nodig na het tijdstip van opheffing van de regeling in functie.
- 35.4 Een batig liquidatie saldo zal bij liquidatie ten gunste worden gebracht in de verhouding zestig staat tot veertig (60:40) tussen de provincie enerzijds en de gemeenten anderzijds. Het ten gunste van de gemeenten komende aandeel in het batig saldo wordt verdeeld naar evenredigheid van het inwonertal op 1 januari van het betrokken jaar.
- 35.5 Onverminderd het gestelde in artikel 30 kan een besluit tot opheffing niet inhouden een verplichting tot bijdrage van de gemeenten en de provincie in een negatief liquidatiesaldo, behoudens voorafgaande goedkeuring van ieder van de deelnemers. Indien besloten wordt tot een verplichting tot een bijdrage in een negatief liquidatiesaldo is artikel 35.4 van overeenkomstige toepassing op de verdeling.

§ 11 OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 36

36.1 In alle gevallen waarin de regeling niet voorziet, beslist het algemeen bestuur.

36.2 Indien het algemeen bestuur van de in artikel 36.1 bedoelde bevoegdheid gebruik maakt, doet het daarvan mededeling aan de deelnemers.

Artikel 37

37.1 Het college van Gedeputeerde staten van Groningen draagt zorg voor de bekendmaking van besluiten tot het vaststellen, wijzigen of opheffen van de regeling. Bekendmaking vindt plaats in de Staatscourant.

37.2 Een besluit als bedoeld in het eerste lid treedt in werking op de eerste dag na bekendmaking, tenzij bij het besluit anders is bepaald.

Artikel 38

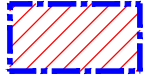
38.1 De in verband met de regeling geldende verordeningen, reglementen en besluiten, die van kracht zijn op het tijdstip van inwerkingtreding van de regeling, blijven na genoemd tijdstip van kracht, voor zover deze niet uitdrukkelijk mochten zijn of worden ingetrokken of de grondslag voor de toepassing daarvan door de wijziging van de regeling is komen te vervallen.

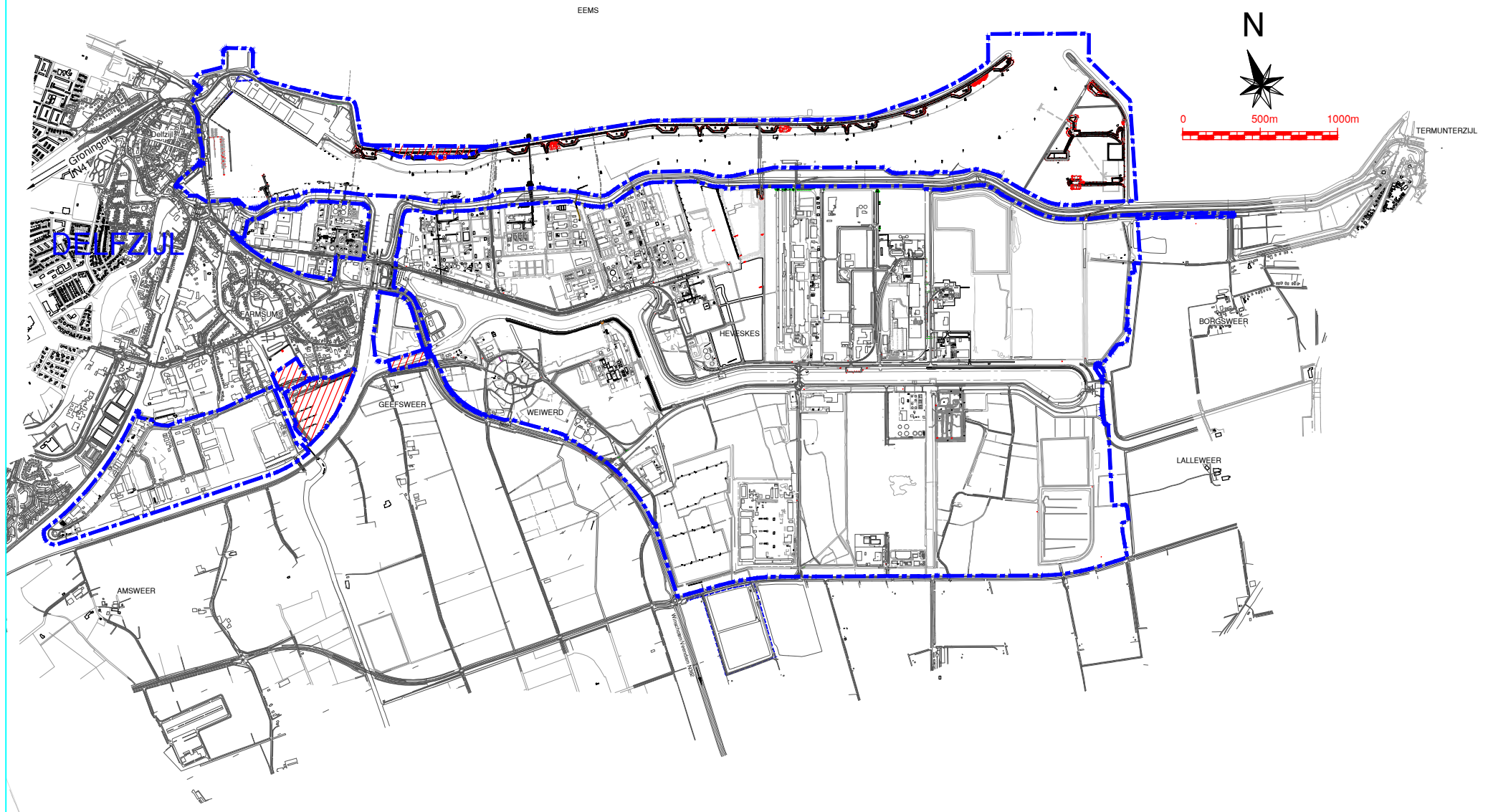
38.2 Voor zover enige bepaling uit een verordening, reglement of besluit in strijd mocht zijn met de regeling, gaat het bepaalde in de regeling voor.

Artikel 39

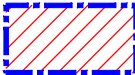
39. De regeling wordt aangehaald onder de naam "Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports".

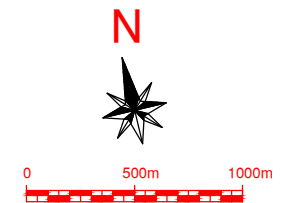
Kaart behorend bij de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports

- Grens
Beheersgebied
- Uitbreiding
Beheersgebied

Kaart behorend bij de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports

- Grens.
Beheersgebied.
- Uitbreiding.
Beheersgebied.

EEMS

EEMSHAVEN

Google

Wijzigingenoverzicht versie 7 van 29 mei 2019

Artikel	Oude tekst	Nieuwe tekst	Toelichting	Reden wijziging
Algemeen	Daar waar wordt gesproken van de gemeente “Eemsmond” wordt deze vervangen door “Het Hogeland”	Daar waar wordt gesproken van de gemeente “Eemsmond” wordt deze vervangen door “Het Hogeland”	De gemeente Eemsmond is per 1 januari 2019 opgegaan in de gemeente Het Hogeland	Feitelijke situatie gewijzigd.
aanhef	De raden van de gemeenten Delfzijl en Het Hogeland, en provinciale staten van de provincie Groningen	De raden en colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Delfzijl en Het Hogeland en provinciale staten en gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, ieder voor zover zij bevoegd zijn.	De GR wordt aangegaan door alle organen van de participanten	Gewijzigde wetgeving
aanhef	NEMEN IN AANMERKING	Overwegende dat		
Overweging a.	In 1989 is getroffen de gemeenschappelijke Regeling Havenschap Delfzijl/Eemshaven;	In 2013 hebben de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling besloten tot verzelfstandiging van het Havenschap Delfzijl/Eemshaven. Hiertoe is de onderneming van de gemeenschappelijke regeling ingebracht in de naamloze vennootschap Groningen Seaports N.V.	Oude tekst is gedateerd	Feitelijke situatie gewijzigd
b.	De provincie Groningen en de gemeenten Delfzijl en Eemsmond wensen thans dat, voor zover het niet betreft op het openbaar lichaam Havenschap Groningen Seaports rustende publieke taken in verband met het nautisch beheer, de scheepvaart, de havens en de vaarwegen, te komen tot een verzelfstandiging van de activiteiten binnen het verband van de gemeenschappelijke regeling en het	De Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports (hierna: de GR) heeft de NV opgedragen (zie Dienstverleningsovereenkomst d.d. 14 juni 2013) de oorspronkelijke taken van de gemeenschappelijke regeling uit te voeren. GSP NV zet de door de GR geëxploiteerde onderneming voort en onderhoudt, beheert en exploiteert in dat kader – onder meer – de haven- en industrieterreinen en (haven-)infrastructuur in het beheersgebied van de GR.	Oude tekst erg gedateerd. In nieuwe tekst eenduidig de term GR doorgevoerd	Tekst aangepast aan de feitelijke situatie

Artikel	Oude tekst	Nieuwe tekst	Toelichting	Reden wijziging
	openbaar lichaam Havenschap Groningen Seaports, waarbij de exploitatie en het beheer van de havens en de bijbehorende industrieterreinen zoveel als mogelijk zullen worden verricht door een daartoe op te richten naamloze vennootschap: Groningen Seaports N.V.;	De GR blijft bloot-eigenaar van de in erfpacht uitgegeven terreinen in het beheersgebied;	bloot-eigendom is het eigendom belast met het recht van erfpacht.	
c.	Het openbaar lichaam Havenschap Groningen Seaports wil zich daarbij in het vervolg beperken tot het (doen) uitoefenen van de publieke taken, alsmede tot het oprichten, het zijn van aandeelhouder en het vervullen van het aandeelhouderschap in de met het oog op de havens en bijbehorende industrieterreinen opgerichte en op te richten privaatrechtelijke rechts-personen, waaronder begrepen Groningen Seaports N.V., alsmede het binnen de grenzen van de in verband daarmee te sluiten overeenkomsten financieel faciliteren daarvan;	De uitvoering van de aan de exploitatie van het havengebied verbonden publieke taken en bevoegdheden is aan de NV gemandateerd;		Aanpassing aan feitelijke situatie
d.	Sedert het treffen van de regeling is een aantal toepasselijke wettelijke bepalingen gewijzigd, zodat ook om die reden de gemeenschappelijke regeling aanpassing behoeft;	De GR is als entiteit blijven bestaan met een conform het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regeling algemeen bestuur en een dagelijks bestuur, doch met de hiervoor onder b en de in artikel 4.1 vermelde beperkte doelstelling;		Actualisatie
e.	Het is gewenst dat ook de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Eemshond en Delfzijl en gedeputeerde staten van de provincie Groningen als deelnemer;	De tekst van de gemeenschappelijke regeling is na de verzelfstandiging aangepast aan gewijzigde regelgeving. Op een aantal punten behoeft de tekst echter alsnog verduidelijking/aanpassing waarbij tevens van de gelegenheid gebruik wordt gemaakt om de grenzen		

Artikel	Oude tekst	Nieuwe tekst	Toelichting	Reden wijziging
		van het beheersgebied te actualiseren.		
Voor het besluit		Gelet op de van toepassing zijnde bepalingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Provinciewet, de Gemeentewet en de Algemene wet bestuursrecht.		
besluiten	De gemeenschappelijke regeling Havenschap Delfzijl/Eemshaven te wijzigen, zodat deze bij toetreding van de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Het Hogeland en Delfzijl en gedeputeerde staten van de provincie Groningen als volgt komt te luiden:	De Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports te wijzigen, zodat deze als volgt komt te luiden:		Aangepast aan de feitelijke situatie en aan de wet
art.1	1.1 In deze regeling wordt verstaan onder: - het algemeen bestuur: het bestuur als bedoeld in artikel 8; - het beheersgebied: de gebieden aangeduid in artikel 6.2;	1. In deze regeling wordt verstaan onder: - algemeen bestuur: het bestuur als bedoeld in artikel 7; - beheersgebied: het gebied zoals aangegeven op de als Bijlage 1 bijgevoegde en bij de regeling	Bij het AB wordt in de oude tekst verwezen naar art 8 en bij het DB naar art 17. Dit is bijzonder als naar de inhoud van de artikelen wordt gekeken. Art. 8 (voor AB) komt overeen met art.19 voor DB. De verwijzingen lijken inconsequent. Voorgesteld wordt voor het AB te verwijzen naar art. 7 en voor DB de verwijzing naar art.17 te handhaven. Op de tekeningen is met arcering de uitbreiding van het	Aansluiting bij wettekst

Artikel	Oude tekst	Nieuwe tekst	Toelichting	Reden wijziging
	- de deelnemers: de raden, de staten en de colleges, <i>alsmede, voor zover volgend uit de Wet of daarop blijkt de tekst van de regeling wordt bedoeld, de gemeenten en de provincie;</i> - de regeling: deze <i>gewijzigde</i> gemeenschappelijke regeling;	behorende tekeningen; - deelnemers: de aan deze regeling deelnemende raden, de staten en de colleges, - regeling: deze gemeenschappelijke regeling;	beheersgebied ten opzichte van de oorspronkelijke GR-tekst aangegeven: Eemshaven zuid/oost en Delfzijl: Farmsumerhaven Door de verwijzing naar de tekeningen is artikel 6.2 komen te vervallen. Volgens de Wet kunnen de publiekrechtelijke rechtspersonen gemeente en provincie niet deelnemen aan een gemeenschappelijke regeling. Deelnemers kunnen alleen de bestuursorganen zijn. De term “gewijzigde” voegt niets toe.	
art.2	2.1 <i>De deelnemers hebben de regeling getroffen.</i> 2.2 Er is een openbaar lichaam, als bedoeld in de Wet, genaamd: Havenschap Groningen Seaports; het is gevestigd te Delfzijl.	2.1 Er is een openbaar lichaam, als bedoeld in de Wet, genaamd: Havenschap Groningen Seaports. Het openbaar lichaam is een rechtspersoon. 2.2 Het Havenschap Groningen Seaports is gevestigd te Delfzijl.	Met dit besluit wordt het orgaan in het leven geroepen. In de oude tekst lijkt het om een constatering te gaan. Tevens is de nieuwe tekst duidelijker.	
art.4.1	4.1 De GR heeft ten doel: 1. het vervullen van de publieke taken in verband met het nautisch beheer, de scheepvaart, de havens en de vaarwegen in het <i>beheergebied</i>; 2. het bevorderen van de verdere ontwikkeling en het gebruik van de havens en de daarbij	De gemeenschappelijke regeling wordt getroffen om de volgende belangen te bevorderen: a) de publieke taken in verband met het nautisch beheer, de scheepvaart, de havens en de vaarwegen in het beheersgebied; en b) de economische ontwikkeling, het	De GR is het openbaar lichaam (zie art. 1.1) wat hier zou moeten worden vermeld is niet het doel van het openbaar lichaam, maar het belang van de gemeenschappelijke regeling (art.10 van de Wet).	Aangepast aan de wettekst.

Artikel	Oude tekst	Nieuwe tekst	Toelichting	Reden wijziging
	behorende industrieterreinen gelegen in de gemeente Delfzijl en van de Eemshaven en de daarbij behorende industrieterreinen gelegen in de gemeente Het Hogeland, mede teneinde 3. daardoor de bedrijvigheid en de werkgelegenheid in de provincie Groningen te bevorderen.	beheer, het onderhoud en de exploitatie van havens, wegen, werken, industrieterreinen en wateren binnen het beheersgebied, mede teneinde daardoor de bedrijvigheid en werkgelegenheid in de provincie Groningen te bevorderen.	De Wet vereist in art.10 dat de regeling 'het belang' vermeldt ter behartiging waarvoor zij is opgericht. Dat is strikt genomen iets anders dan het doel van de regeling. Het artikel is geherformuleerd en sluit aan bij de tekst van de Wet.	
art.4.2	4.2 Ter uitvoering van het in artikel 4.1 omschreven doel heeft de GR tot taak: 1. het uitvoeren van alle op haar rustende publiekrechtelijke taken waaronder die welke verband houden met het nautisch beheer, voor zover verband houdende met de havens in het beheersgebied, voor zover die publiekrechtelijke taken niet, al dan niet rechtstreeks, aan (personen aangesteld bij) Groningen Seaports NV opgedragen mochten zijn of worden; en 2. het oprichten van en deelnemen in privaatrechtelijke rechtspersonen, in het bijzonder in Groningen Seaports NV, die als doelstelling heeft de exploitatie en het op privaatrechtelijke wijze (doen) uitvoeren van de ondernemingsgerichte activiteiten in de meest ruime zin van het woord van de in artikel 4.1 genoemde havens en daarbij	4.2 De GR heeft tot taak: 1) het vervullen van de publieke taken in verband met het nautisch beheer, de scheepvaart, de havens en de vaarwegen in het beheersgebied. De GR heeft deze taak opgedragen aan en laat dit uitvoeren door Groningen Seaports N.V. (hierna de NV); en 2) voor deze NV, zolang dit naar het oordeel van de GR nodig is, garant staan voor de door de NV te stellen zekerheden, alsmede 3) overeenkomsten met haar aangaan die bijdragen aan de verwezenlijking van de statutaire doelstelling van de N.V.	Er is aansluiting gezocht bij het vorig artikellid. De omschrijving taken zijn in overeenstemming gebracht met het belang. Onderdelen die elders zijn vastgelegd zoals statuten van de NV worden hier niet meer genoemd	

Artikel	Oude tekst	Nieuwe tekst	Toelichting	Reden wijziging
	behorende industrieterreinen. 3. het bevorderen van de financiering van Groningen Seaports N.V., zolang het algemeen bestuur dat noodzakelijk acht.			
art.4.3	4.3 Aan de GR zijn en worden hierbij, door de deelnemers, ieder voor zover het hun bevoegdheden betreft, de bevoegdheden overgedragen, die zij hebben en die ter uitvoering van haar in artikel 4.2 onder 1 omschreven taken nodig zijn, in het bijzonder: 1. de publiekrechtelijke bevoegdheden in verband met het nautisch beheer, de scheepvaart, de havens en de vaarwegen, voor zover berustend bij de deelnemers, zoals die op grond van de Scheepvaartverkeerswet, het Binnenvaartpolitiereglement, de Wrakkenwet, het Loodsplichtbesluit 1995, het Voorschriftenbesluit Registerloodsen, de Wet voorkoming verontreiniging door schepen, de Regeling vervoer gevaarlijke stoffen met zeeschepen (RVGZ), de Wet vervoer gevaarlijke stoffen, de Waterstaatswet, de Havenbeveiligingswet en het Besluit verkeersinformatie en verkeersaanwijzingen scheepvaart, alsmede andere	4.3 Aan het bestuur van de GR zijn en worden hierbij, door de deelnemers, ieder voor zover het hun bevoegdheden betreft, de bevoegdheden overgedragen, die zij hebben en die ter uitvoering van het in artikel 4.1 omschreven belang en de in 4.2 omschreven taken nodig zijn, in het bijzonder: a. de publiekrechtelijke bevoegdheden in verband met het nautisch beheer, de scheepvaart, de havens en de vaarwegen, voor zover berustend bij de deelnemers. Het betreft de bevoegdheden zoals die op grond van - de Scheepvaartverkeerswet, - het Binnenvaartpolitiereglement, de Wrakkenwet, -het Loodsplichtbesluit 1995, - het Besluit opleidingen en bevoegdheden nautische beroepsbeoefenaren,	Op grond van artikel 54 Wgr worden bevoegdheden overgedragen aan het bestuur van het openbaar lichaam. Oude tekst van 4.3 is grotendeels onder 4.2 opgenomen Het Voorschriftenbesluit Registerloodsen en het Besluit verkeersinformatie en verkeersaanwijzingen scheepvaart zijn ingetrokken per 1-1-2014 en zijn vervangen door het besluit opleidingen en bevoegdheden nautische beroepsbeoefenaren.	Aangepast aan Wet

Artikel	Oude tekst	Nieuwe tekst	Toelichting	Reden wijziging
	regelingen de scheepvaart en scheepvaartladingen betreffende, en wel voor zover betrekking hebbende op het beheergebied; alsmede 2. de bevoegdheid terzake (belasting)verordeningen te maken, ook voor zover op overtreding daarvan straf gesteld wordt; alsmede 3. de bevoegdheid tot opleggen van heffingen of belastingen terzake de taken en/of bevoegdheden genoemd in artikel 4.3. onder 1.	- de Wet voorkoming verontreiniging door schepen, -de Regeling vervoer gevaarlijke stoffen met zeeschepen (RVGZ), - de Wet vervoer gevaarlijke stoffen, - de Waterstaatswet, -de Havenbeveiligingswet en - het Besluit opleidingen en bevoegdheden nautische beroepsbeoefenaren, -alsmede andere regelingen de scheepvaart en scheepvaartladingen betreffende, en wel voor zover betrekking hebbende op het beheersgebied; alsmede b. de bevoegdheid tot ter zake verordeningen te maken, ook voor zover op overtreding daarvan straf gesteld wordt; alsmede c. de bevoegdheid om zo nodig de naleving van wet- en regelgeving, zoals deze onder meer zijn neergelegd in de Havenbeheersverordening – en het Havenreglement Groningen Seaports te verzekeren door de toepassing van bestuursdwang c.q. het opleggen van een last onder dwangsom, een en ander op	Zie tekst 4.2 GSP heeft geen belastingverordeningen meer. Op dit moment heeft de GR wel taken uit te voeren op het gebied van nautisch beheer maar ontbreken de bijbehorende bevoegdheden. Als schepen gelost worden bij een bepaalde windkracht ontstaat er veel stuifoverlast. GSP kan het werk dan stilleggen maar niet iedere partij trekt zich daar iets van aan.	

Artikel	Oude tekst	Nieuwe tekst	Toelichting	Reden wijziging
		voet van de Algemene wet bestuursrecht en voorts artikel 122 Provinciewet en artikel 125 Gemeentewet alsmede tot opleggen van heffingen of belastingen ter zake de taken en/of bevoegdheden genoemd in artikel 4.2. onder 1		
art.4.4	4.4 Tot de aan de GR overgedragen taken en bevoegdheden horen uitdrukkelijk niet die op grond van de Wegenwet en publiekrechtelijke taken en bevoegdheden in verband met de riolering en het baggeren.	4.4 Tot de aan het bestuur van de GR overgedragen taken en bevoegdheden horen uitdrukkelijk niet die op grond van de Wegenwet en publiekrechtelijke taken en bevoegdheden in verband met de riolering en het baggeren.	Op grond van art. 54 Wgr worden bevoegdheden overgedragen aan het bestuur van de GR..	Aangepast aan wettekst
art.4.5	4.5 Het algemeen bestuur kan, met instemming van de deelnemers, besluiten dat verandering wordt gebracht in de aan de GR overgedragen bevoegdheden, met dien verstande dat het algemeen bestuur niet kan besluiten tot uitbreiding van de overgedragen bevoegdheden. Van de instemming dienen de deelnemers vooraf schriftelijk blijk te geven.	4.5 Het algemeen bestuur kan met in achtneming van het gestelde in artikel 54 lid 1 onder a van de Wet en met instemming van de deelnemers, besluiten dat verandering wordt gebracht in de aan de GR overgedragen bevoegdheden, met dien verstande dat het algemeen bestuur niet kan besluiten tot uitbreiding van de overgedragen bevoegdheden. Van de instemming dienen de deelnemers vooraf schriftelijk blijk te geven.	De tekst van dit artikellid is gebaseerd op art.10 lid 2 van de Wet. Dat artikel is aangepast omdat de oude wettekst (net als de oude tekst van dit artikellid) onbegrensd leek. In het wetsartikel is daarom toegevoegd dat het algemeen bestuur niet zelf de bevoegdheden kan uitbreiden. Gelet op de aard van de Wet is dat een actie die alleen toekomt aan de deelnemers. Deelnemers kunnen bevoegdheden overdragen aan de GR, het bestuur van de GR kan niet eigenstandig bevoegdheden overnemen van de deelnemers. Om onduidelijkheid weg te nemen	Aangepast aan de wettekst

Artikel	Oude tekst	Nieuwe tekst	Toelichting	Reden wijziging
			is de aanvulling van art.10 lid 2 overgenomen in dit artikel.	
art.5	De GR tracht het in artikel 4.1 genoemde doel behalve door de uitvoering van haar in artikel 4 genoemde taken, te bereiken met alle middelen rechtens.	De GR tracht het in artikel 4.1 genoemde belang behalve door de uitvoering van haar in artikel 4 genoemde taken, te bereiken met alle middelen rechtens.	Aangepast aan de tekst van art. 4.1	Aangepast aan de wet
art.7.1	7.1 Het algemeen bestuur staat aan het hoofd van de regeling en telt twaalf (12) leden.	7.1 Het algemeen bestuur bestaat uit twaalf (12) leden.	Het AB staat altijd aan het hoofd van de GR (hoeft niet te worden opgenomen).	Vereenvoudigd
art.11.3	Artikel 11 11.3 De betrokken raad of de staten voorziet zo spoedig mogelijk in een (tussentijdse) vacature, doch uiterlijk binnen zes (6) weken na het ontstaan daarvan. Het lid dat ontslag neemt als bedoeld in artikel 11.1 als lid van het algemeen bestuur blijft lid van het algemeen bestuur tot zijn opvolger zijn benoeming heeft aanvaard.	Artikel 11 11.3 De betrokken raad of de staten voorziet zo spoedig mogelijk in een (tussentijdse) vacature, doch uiterlijk binnen zes (6) weken na het ontstaan daarvan. Onverminderd het bepaalde in artikel 13 lid 2 van de Wet blijft het lid dat ontslag neemt als bedoeld in artikel 11.1 als lid van het algemeen bestuur lid van het algemeen bestuur tot zijn opvolger zijn benoeming heeft aanvaard.	Art. 13 lid 2 van de Wet: Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt van rechtswege, zodra men ophoudt lid of voorzitter te zijn van de raad uit wiens midden men is aangewezen dan wel ophoudt wethouder of secretaris van de desbetreffende deelnemende gemeente te zijn.	Wenselijke aanpassing
Art. 13	Artikel 13 13. In het algemeen bestuur hebben de leden aangewezen door de staten, de raad van de gemeente Delfzijl en de raad van de gemeente Eemsmond ieder respectievelijk drie (3), twee (2) stemmen en één (1) stem. Het maximum uit te brengen aantal stemmen is mitsdien	Artikel 13 13. In het algemeen bestuur hebben de leden aangewezen door de staten, de raad van de gemeente Delfzijl en de raad van de gemeente Het Hogeland ieder respectievelijk drie (3), twee (2) stemmen en één (1) stem. Het maximum uit te brengen aantal stemmen is vierentwintig (24).	Mitsdien wordt gezien als ouderwets.	

Artikel	Oude tekst	Nieuwe tekst	Toelichting	Reden wijziging
	vierentwintig (24).			
art. 15.1	Artikel 15: bevoegdheden. 15.1 Het algemeen bestuur is met inachtneming van het bepaalde in de Wet en het overigens bepaalde in de regeling bevoegd tot alle daden van regeling en bestuur, nodig voor de behartiging van het belang van de regeling en de uitvoering van de taken van de GR.	15.1 Het algemeen bestuur is met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 57 en 57a van de Wet en het overigens bepaalde in de regeling bevoegd tot alle daden van regeling en bestuur, nodig voor de behartiging van het belang van de regeling en de uitvoering van de taken van de GR.		
Art. 15.2	15.2 Het algemeen bestuur stelt reglementen vast voor de orde en de huishouding van de GR en zijn organen vast , met inachtneming van de Wet en de regeling.	15.2 Het algemeen bestuur stelt reglementen vast voor de orde en de huishouding van de GR en zijn organen, met inachtneming van de Wet en de regeling.	Er stond twee keer “vast” in de zin.	
Art. 15.3	15.3 Het algemeen bestuur kan aan het dagelijks bestuur bevoegdheden overdragen, met uitzondering van: 1. het vaststellen en wijzigen van de begroting; 2. het vaststellen van de rekening; 3. het vaststellen van verordeningen op overtreding waarvan straf is gesteld; en 4. het vaststellen van regels met betrekking tot de controle op het geldelijke beheer en de boekhouding.	Het algemeen bestuur draagt aan het dagelijks bestuur alle bevoegdheden over, met uitzondering van: 1. het vaststellen en wijzigen van de begroting; 2. het vaststellen van de rekening; 3. het vaststellen van verordeningen op overtreding waarvan straf is gesteld; en 4. het vaststellen van regels met betrekking tot de controle op het geldelijke beheer en de boekhouding. 5. de bevoegdheden die aan de gemeenschappelijke regeling als aandeelhouder toekomen in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders volgens de statuten van Groningen Seaports N.V.	Uitgangspunt is dat het AB zich met de hoofdlijnen bezig houdt en het DB het overige voor zijn rekening neemt, zoals bedoeld in de wet dualisering.	Wenselijke aanpassing, wel wettelijke grondslag

Artikel	Oude tekst	Nieuwe tekst	Toelichting	Reden wijziging
art. 15.4	15.4 Het algemeen bestuur beslist over de wijze waarop door de voorzitter het stemrecht op de aandelen in Groningen Seaports NV zal worden uitgeoefend. Besluiten over de uitoefening van het stemrecht in verband met het aantal, de aanbeveling, benoeming of voordracht door de GR van een commissaris in Groningen Seaports NV en al hetgeen overigens ter besluitvorming van de algemene vergadering van Groningen Seaports NV is aangaande een commissaris in Groningen Seaports NV en de raad van commissarissen in Groningen Seaports NV, en besluiten tot wijziging van de statuten van Groningen Seaports NV of ontbinding van Groningen Seaports NV kunnen, in aanvulling op het bepaalde artikel 14.2, uitsluitend genomen worden indien tenminste respectievelijk een (1) lid dat benoemd is volgens artikel 8.1, artikel 8.2 en 8.3. voor een daartoe strekkend besluit stemt.	15.4 Het algemeen bestuur beslist over de wijze waarop door de voorzitter het stemrecht op de aandelen in Groningen Seaports NV zal worden uitgeoefend. Besluiten over de uitoefening van het stemrecht in verband met het aantal, de aanbeveling, benoeming of voordracht door de GR van een commissaris in Groningen Seaports NV kunnen, in aanvulling op het bepaalde in artikel 14.2, uitsluitend genomen worden als tenminste één (1) lid per betrokken gemeente en de provincie, derhalve in totaal drie (3) leden, die benoemd zijn volgens artikel 8, met een dergelijk besluit instemmen. De bovenvermelde wijze van besluitvorming geldt eveneens voor al hetgeen overigens ter besluitvorming van de algemene vergadering van Groningen Seaports NV is aangaande een commissaris in Groningen Seaports NV en de raad van commissarissen in Groningen Seaports NV, en besluiten tot wijziging van de statuten van Groningen Seaports NV of ontbinding van Groningen Seaports NV..	De oude tekst is onduidelijk. Er van uit gaande dat het de bedoeling is dat tenminste 1 lid van de provincie, 1 lid van Delfzijl en 1 lid van Het Hogeland instemmen is de tekst aangepast.	Wenselijke aanpassing
art.16.1	16.1 Het algemeen bestuur stelt zo zij dat in het belang van de in artikel 4.2 omschreven taken nodig oordeelt, verordeningen vast. Op overtreding van deze verordeningen kan daarbij straf worden gesteld.	Het algemeen bestuur stelt verordeningen vast zo zij dat in het belang van de in artikel 4.2 omschreven taken nodig acht. De verordeningen zijn door strafbepaling of bestuursdwang te handhaven.	Aanpassing van de formulering om te voorkomen dat er discussie kan ontstaan of ook herstelsancties kunnen worden opgelegd.	Wenselijke aanpassing

Artikel	Oude tekst	Nieuwe tekst	Toelichting	Reden wijziging
16.2	16.2 Het algemeen bestuur kan in deze verordeningen het dagelijks bestuur bevoegd verklaren nadere regelen te stellen nopens bepaalde in de verordening aangewezen onderwerpen.	16.2 Het algemeen bestuur kan in deze verordeningen het dagelijks bestuur bevoegd verklaren nadere regels te stellen over bepaalde in de verordening aangewezen onderwerpen.	“regelen” is gewijzigd in “regels”	
17.	17. Het dagelijks bestuur bestaat uit: 1. de voorzitter, op de wijze als bepaald in artikel 24 aangewezen;	17. Het dagelijks bestuur bestaat uit: 1. de voorzitter, op de wijze als bepaald in artikel 22 aangewezen;	Verwijzing naar artikel is aangepast.	Redactie
19.2	Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden op voordracht van respectievelijk de raden en de staten voor ieder lid van het dagelijks bestuur een plaatsvervanger aan. Het plaatsvervangende lid kan slechts het lid vervangen dat deel uit maakt van hetzelfde college als het te vervangen lid	Verwijdert:	Er kunnen geen plaatsvervangers worden benoemd voor de leden van het dagelijks bestuur. Bij vervanging met een incidenteel of tijdelijk karakter kan worden volstaan met een interne vervangingsregeling binnen het dagelijks bestuur, zoals dit op gemeentelijk niveau bij het college ook gebeurt. Bij langdurige ontstentenis kan een ad interim bestuurder worden aangewezen of een opvolger. Plaatsvervanging voorzitter: De voorzitter van het gemeenschappelijk openbaar lichaam is een eenhoofdig orgaan. Dat betekent dat bij ontstentenis van de voorzitter het ambt niet zou kunnen	

Artikel	Oude tekst	Nieuwe tekst	Toelichting	Reden wijziging
			worden uitgeoefend. Daarom is het van belang de plaatsvervangende te regelen in de gemeenschappelijke regeling. De wet regelt niets omtrent de plaatsvervangende. De plaatsvervangende voorzitter vervangt de voorzitter zowel als voorzitter van het AB, als voorzitter van het DB en als voorzitter van het gemeenschappelijk openbaar lichaam. In art 24 is de vervanging van de voorzitter geregeld.	
art.20.2	20.2 Indien, bijvoorbeeld door wijziging van de Wet, de besluitvorming over de onderwerpen genoemd in artikel 15.4 bij het dagelijks bestuur zou komen te liggen, kunnen de betreffende besluiten uitsluitend genomen worden met unanimiteit van stemmen in een vergadering waarin alle, al dan niet plaatsvervangende , leden van het dagelijks bestuur aanwezig zijn.	20.2 Indien, bijvoorbeeld door wijziging van de Wet, de besluitvorming over de onderwerpen genoemd in artikel 15.4 bij het dagelijks bestuur zou komen te liggen, kunnen de betreffende besluiten uitsluitend genomen worden met unanimiteit van stemmen in een vergadering waarin alle leden van het dagelijks bestuur aanwezig zijn.	Het is op grond van de wet niet mogelijk om plaatsvervangende DB leden te hebben. DB leden kunnen elkaar onderling wel vervangen. Indien een DB lid voor langere tijd zijn functie niet kan uitvoeren, is het aan het AB om een (tijdelijke) vervanger te benoemen	Wijziging op basis van bestaande wetgeving.
art.21.1	21.1 Het dagelijks bestuur is belast met de voorbereiding van al hetgeen in de vergadering van het algemeen bestuur ter overweging en beslissing moet worden gebracht.	Artikel 21 21. Het dagelijks bestuur is in ieder geval bevoegd tot het gestelde in artikel 57b van de Wet en tot alle door het algemeen bestuur overgedragen bevoegdheden conform het gestelde in artikel 15.2.	In de oude tekst waren de bevoegdheden van het DB uiterst summier omschreven. Uitgangspunt is dat het AB zich met de hoofdlijnen bezig houdt en het DB het overige voor zijn rekening neemt.	Wenselijke aanpassing

Artikel	Oude tekst	Nieuwe tekst	Toelichting	Reden wijziging
art.22.1	22.1 Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de besluiten van het algemeen bestuur.	vervallen	Zie artikel 21 nieuwe tekst	
art.23.1	23.1 Het dagelijks bestuur beheert de financiën en eigendommen van de GR.	vervallen	Zie artikel 21 nieuwe tekst	
art.26.2	26.2 Indien ook het lid van het algemeen bestuur als bedoeld in artikel 19.1 onder 1 afwezig, ziek of niet beschikbaar is, treedt als tweede plaatsvervangend voorzitter op het lid van het algemeen bestuur als bedoel in artikel 19.1 onder 2.	24.2 Indien ook het lid van het algemeen bestuur als bedoeld in artikel 19.1 onder 1 afwezig, ziek of niet beschikbaar is, dan wel ten aanzien van dit lid sprake is van een tegenstrijdig belang , treedt als tweede plaatsvervangend voorzitter op het lid van het algemeen bestuur als bedoel in artikel 19.1 onder 2.	Het is de bedoeling om ook tegenstrijdig belang te voorkomen.	Wenselijke toevoeging
	§ 7 INLICHTINGEN EN VERANTWOORDING Artikel 28 28.1 Het dagelijks bestuur verstrekt aan het algemeen bestuur, <i>en het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur verstrekken</i> aan de raden en de staten, gevraagd en ongevraagd, de informatie die voor een juiste beoordeling van het <i>bestuursbeleid</i> nodig is. Voor zover het algemeen belang zich daartegen niet verzet wordt deze informatie tevens verstrekt op verzoek van een of meer leden van het algemeen bestuur, de raden of de staten. 28.3 Een lid van het algemeen bestuur is aan de raden of de staten die hem hebben afgevaardigd verantwoording verschuldigd over het door hem in het algemeen	§ 7 (EXTERNE) INFORMATIE- en VERANTWOORDINGSPLICHTEN Artikel 26 26.1 Een lid van het algemeen bestuur verstrekt aan de raad of de staten die dit lid heeft aangewezen, gevraagd en ongevraagd, de informatie die voor een juiste beoordeling van het door hem gevoerde beleid nodig is. Voor zover het algemeen belang zich daartegen niet verzet wordt deze informatie tevens verstrekt op verzoek van een of meer leden van de raden of de staten. Artikel 27 27. Het dagelijks bestuur en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan het algemeen bestuur verantwoording schuldig over het door het dagelijks bestuur gevoerde bestuur overeenkomstig het gestelde in	In art.52 juncto art. 16 en 19a van de Wet worden regels gegeven over het geven van inlichtingen en het afleggen van verantwoording. Art. 16 gaat over inlichtingen en verantwoording jegens raden en staten. Art. 19a gaat over inlichtingen en verantwoording tussen het DB en het AB. In de oude tekst van de GR zijn beide bepalingen samengevoegd. Dit vertroebelt de bepalingen. Er is gekozen om twee artikelen op te nemen. Een over de inlichtingen en verantwoording jegens de raden en staten; en een afzonderlijk artikel over inlichtingen en verantwoording	Formulering aangepast aan wettekst

Artikel	Oude tekst	Nieuwe tekst	Toelichting	Reden wijziging
	bestuur gevoerde beleid.	artikel 52 juncto artikel 19a van de Wet.	van het DB jegens het AB.	
	§ 8 FINANCIËLE BEPALINGEN Artikel 29 29.1 Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar. Artikel 30 30.1 Het dagelijks bestuur maakt jaarlijks vóór 15 maart een ontwerpbegroting voor het eerstvolgende boekjaar. De ramingen in de ontwerpbegroting gaan vergezeld van een verslag van de werkzaamheden over het afgelopen jaar. 30.2 De algemeen financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening worden jaarlijks vóór 15 april aan de raden en staten aangeboden. 30.3 De ontwerpbegroting wordt jaarlijks in ieder geval acht weken voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, aan de raden en de staten toegezonden. De raden en staten kunnen hun gevoelens en bezwaren tegen de ontwerpbegroting vóór 1 juni kenbaar maken aan het dagelijks bestuur. 30.4 Het algemeen bestuur stelt, kennis genomen hebbende van de in artikel 30.2 bedoelde gevoelens en	§ 8 FINANCIËN Artikel 28 28. Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar. vervallen vervallen vervallen vervallen	Het is niet nodig om hiervoor artikelen op te nemen. De wettekst kan gewoon gevolgd worden.	Vereenvoudiging

Artikel	Oude tekst	Nieuwe tekst	Toelichting	Reden wijziging
	Artikel 32 Artikel 33			
art. 35.2	§ 9 ARCHIEFBEPALINGEN Artikel 35 35.2 Het algemeen bestuur stelt regelen vast omtrent het beheer van de archiefbescheiden. 35.3 Bij opheffing van de regeling worden de archiefbescheiden overgebracht naar een daartoe door het algemeen bestuur aan te wijzen overheidsarchief.	§ 9 ARCHIEFBEPALINGEN Artikel 32 32.2 Het algemeen bestuur stelt de kaders vast omtrent het beheer van de archief-bescheiden. 32.3 Bij opheffing van de regeling worden de archiefbescheiden overgebracht naar een daartoe door het algemeen bestuur aan te wijzen archiefbewaarplaats. Het algemeen bestuur wijst hierbij het RHC Groninger Archieven aan als bewaarplaats.	Een gedeelte van het archief van de GR is al overgebracht naar het RHC Groninger Archieven.	Tekst in overeenstemming gebracht met de wet en de feitelijke situatie.
art. 35.5	35.5 Een besluit tot opheffing kan niet inhouden een verplichting tot bijdrage van de gemeenten en de provincie in een negatief liquidatie saldo, behoudens voorafgaande goedkeuring van ieder van de deelnemers. Indien besloten wordt tot een verplichting tot een bijdrage in een negatief liquidatiesaldo is artikel van overeenkomstige toepassing op de verdeling.	35.5 Onverminderd artikel 30 kan een besluit tot opheffing niet inhouden een verplichting tot bijdrage van de gemeenten en de provincie in een negatief liquidatie saldo, behoudens voorafgaande goedkeuring van ieder van de deelnemers. Indien besloten wordt tot een verplichting tot een bijdrage in een negatief liquidatiesaldo is artikel van overeenkomstige toepassing op de verdeling.	De gemeenschappelijke regeling Havenschap Groningen Seaports bevat niet de modelbepalingen uit de Circulaire aansprakelijkheid voor schulden van openbare lichamen op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen van 8 juli 1999, kenmerk FO99/U59111) die vanuit het ministerie van Binnenlandse Zaken is uitgebracht. Echter, artikel 30 van de regeling bepaalt “dat indien en voor	Tekst door aanpassing niet meer strijdig met de wet.

Artikel	Oude tekst	Nieuwe tekst	Toelichting	Reden wijziging
			zover de GR niet in staat is om aan haar verplichtingen te voldoen jegens bancaire financiers van de GR, de gemeenten en provincie onvoorwaardelijk en onherroepelijk verplicht zijn (volgens een bepaalde verdeling) van voldoende gelden te voorzien om de GR in staat te stellen aan vorenbedoelde verplichtingen te voldoen”. Artikel 35.5 bepaalt “dat een besluit tot opheffing niet kan inhouden een verplichting tot bijdrage van de gemeenten en provincie in een negatief saldo, behoudens voorafgaande goedkeuring van de deelnemers”. Dit is echter strijdig met artikel 30 . Door “onverminderd artikel 30 “toe te voegen blijkt duidelijk dat artikel 30 voorrang geniet boven artikel 35.5. Aansprakelijkheid voor schulden. In de bovenvermelde circulaire is de minister van Binnenlandse zaken ingegaan op de aansprakelijkheid voor	

Artikel	Oude tekst	Nieuwe tekst	Toelichting	Reden wijziging
			schulden van de GR. Volgens de minister moeten deelnemende besturen er steeds voor zorg dragen dat de GR over voldoende middelen beschikt om zijn schulden jegens derden te kunnen voldoen. De GR is immers wettelijk verplicht zijn schulden jegens derden te voldoen (art.35 lid 6 WGR jo. art. 193 Gemw.)	
art. 39	De regeling kan worden aangehaald onder de naam “Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports”.	De regeling wordt aangehaald onder de naam “Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports”.		
art. 42	42.1 De leden van algemeen bestuur en het dagelijks bestuur, en de voorzitter, van de GR blijven op het moment van in werking treden van de regeling in functie van de GR.	vervallen		